

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

ΕΤΟΣ 1^{ον}

Αρ. 23

MAISON
DE
B
A
S

ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ 4^ο
ΜΕΓΑΡΟΝ ΜΕΤΟΚΙΚΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ

Gants superbes en vogue

Suède veritable

'Εφέτος

έχομεν νά επιδείξωμεν
τά πλέον σίκ

ΜΟΝΤΕΛΛΑ

καί τήν πλουσιωτέραν
συλλογήν ύλικών

ήτοι :

ΨΑΘΕΣ - ΜΟΤΙΦ - ΑΝ-
ΘΗ - ΚΟΡΔΕΛΛΕΣ

ΑΠΡΕ κ. τ. λ

ΚΟΝΤΟΥΖΟΓΛΟΥ

ΚΛΕΙΤΙΟΥ 8

(Πάρεδος Εὐαγγελιστρίας)

ΨΕΚΑΣΤΗΡΑΣ

πρός ράντισιν ἀμπέλων, δένδρων, κηπου-
ρικών κ.λ.π., ὡς καί ὅλα τὰ ἐξαφτήμα-
τά των, θά εὕρητε εἰς τὸ Σιδηροπλεῖον

ΑΘ. Ι. ΡΕΜΠΟΥΤΖΑΚΩ

ΠΡΑΞΙΤΕΛΟΥΣ 39, ΑΘΗΝΑΙ

HERB-ΚΑΛΛΟΝΗ

Τὸ ΧΕΡΜΗ εἶνε τὸ ἄριστον
καλλυντικόν. Εἶνε ἀπόσταγμα βο-
τάνων καί ἀνθέων ἀγνόν. Ἐξα-
λείφει ἡγγυμένως ὅλας τὰς ἀ-
σχημίας τοῦ προσώπου.
Πωλεῖται εἰς ὅλα τὰ Κεντρικά
Φαρμακεία.

Διὰ χονδρικήν καί λιανικήν
πώλησιν Ἀντιπροσωπεῖα καί πα-
ρακαταθήκη :

Φαρμακείον Π. ΜΠΑΚΑΚΟΥ,
Ὀμόνοια, Ἀθήναι.

**ΤΩΡΑ ΕΧΕΙ
ΕΝΑ
ΘΡΑΙΟΝ ΣΤΗΘΟΣ**

Πρὸ μερικῶν ἐβδομάδων
ἦτο δυστυχής, εἶχε ἓνα ἄ-
χαρο στήθος ὑπερτροφικόν,
μαρμαμένον ἢ πῖπτον καί
καμμία τουαλέττα δὲν τῆς
πῆγαινε καλά. Ποῖον εἶνε
τὸ μυστικὸν τῆς μεταμορ-
φώσεως αὐτῆς ; Ἀπλοῦστα
τον.... Ἐκρομηθεύθη

**ΤΗΝ ΛΟΣΙΟΝ
ΤΟΝΙΔΕΡΜΑ**

CLISTECIA—PARIS. Προῖδν τοῦ Docteur BRELL.

ΤΟΝΩΝΕΙ καί ΑΝΑΖΩΟΓΟΝΕΙ τελείως τοὺς ΠΙΠΤΟΝΤΑΣ
καί ΜΑΡΑΣΜΕΝΟΥΣ ΜΑΣΤΟΥΣ. Τοὺς ΕΠΑΝΑΦΕΡΕΙ εἰς τὴν
ΠΡΟΤΕΡΑΝ ΤΩΝ ΑΝΘΗΡΟΤΗΤΑ μὲ ἀποτελέσματα ἀπώλειας θε-
τικὰ. Ἐπιτυχία πλήρης ἐντὸς 3 ἕως 5 ἐβδομάδων.

Ἡ μικρὰ φιάλη Δρχ. 85. Ἡ μεγάλη 135. Πωλεῖται παρὰ τῶν
Γεν. Ἀντιπροσώπων Δ. Α. ΣΚΑΛΙΑΡΗ καί Σία, ὁδὸς Φιλελλήνων
3, Στὰ ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ, Ἀθήναι, ὡς καί εἰς τὰ καλὰ Φαρμακεία
καί Μυροπωλεῖα.

«ΦΟΙΝΙΞ»

ΘΕΡΜΑ ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΛΟΥΤΡΑ

Ο "ΦΟΙΝΙΞ,"

Ἀποφεύγετε τὰ πολυδάπανα ταξείδια εἰς τὰς διαφόρους
ιαματικὰς πηγὰς, προτιμῶντες νὰ λαμβάνετε ταῦτα εἰς τὴν
ἐν Ἀθήναις Ὑδροθεραπευτήριον «ΦΟΙΝΙΞ», ἸΩΝΟΣ 5,
παραπλευρῶς θεάτρου Κοτεπούλη. Τὰ ιαματικὰ τεχνητὰ
Λουτρά τῶν διαφόρων Λουτροπόλεων Αἰδηψοῦ—ΜΕΘΑ-
ΝΩΝ—ΛΟΥΤΡΑΚΙΟΥ—ΥΠΑΤΗΣ, ἀναπληροῦν τελείως τὰ
ιαματικὰ λουτρά τῶν ὡς ἄνω ἀναφερομένων ιαματικῶν πη-
γῶν. Ἱατρικαὶ συμβουλαι δωρεάν. Τελεῖα ἀνακινήσεις.
Ὡραι ΕΡΓΑΣΙΑΣ 7 π.μ.—8 μ.μ.

Βόμβου

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ
ΜΕΤΑΕΡΤΩΝ
ΥΓΑΣΜΑΤΩΝ

ΠΡΑΤΗΡΙΟΝ
ΣΒΟΛΟΠΛΟΣ
ΚΑΤΩΡΜΠΗΣ
ΕΡΜΟΥ 52

ΠΟΤΟΤΗΤΕΣ
ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΑΙ

ΚΡΕΠ ΜΕΝ
ΚΡΕΠ ΜΑΡΕ
ΚΡΕΠ ΣΩΙΕ
ΚΡΕΠ ΜΕΛΥ
ΚΡΕΠ ΡΙΕ
ΕΜΠΡΙΜΕ
ΚΡΕΠ ΣΑΤΕ

ΠΡΟΣ ΔΙΑΚΡΙΞΙΝ
ΣΤΗΝ ΟΥΓΙΑΝ ΟΕΡ
ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΟ ΕΡΟΣ
ΣΙΣ ΖΗΤΗΣΑΤΕ ΕΙ
ΤΑ ΚΑΛΥΤΕΡΑ ΚΑΤΑ-
ΣΤΗΜΑΤΑ

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ ἀκριβῶς τέρμα Ἀχαρνῶν 182 πολυτε-
λὴς κατοικία 5 κύρια δωμάτια, χῶλλ, λουτρόν, ἀποθήκη, δύο
W.C. Χρήσις τηλεφώνου. Πληροφορίαι ἐντὸς.

Παναθηναϊκά

ΟΙ ΑΣΤΕΡΕΣ ΤΗΣ ΟΘΟΝΗΣ

Ἡ ὥραία Γαλλίς βεντέττα Ντανιέλ Παρολά, ὅπως ἐμφανίζεται ἐν τῷ νέῳ φιλμ τῷ «Ι.Φ.Ι. δὲν ἅπαντά».

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

875

Οι άστρες και τα νέα φιλμ

μέρες έφυγε για την Κωνσταντινούπολη, όπου αναπαύεται σε μια χαρτωμένη μικρή βίλλα.

Στον μοναδικό Γάλλο δημοσιογράφο που κατορθώσε να της πάρει συνέντευξη, η γόρσο καλλιτέχνης είπε τα εξής:

— «Θα έδω μόνο και μόνο για να ξεκουραστώ. Δεν έχω πρὸς το παρόν κανένα άριστο σχέδιο. Έως θα παύσω προσεχώς σ' ένα νέο φιλμ, υπό την διεύθυνση του Λιουίσιτς. Το φιλμ αυτό θα είναι βγαλμένο από κάποια βιεννέζικη όπερέττα, και θα παίζω τον ρόλο μιας μεγάλης ηθοποιού. Άλλ' επαναλαμβάνω ότι τίποτα δεν είναι ακόμα βέβαιο. Άλλωστε, η επιθυμία μου είναι ν' άρραβωνώ από δω και στο εξής αποκλειστικώς στο θέατρο.

» Μόλις επιστρέψω στη Νέα Υόρκη, θα εμφανισθώ σ' ένα μεγάλο θέατρο, στο έργο: «Ένα ταξίδι στο Προσφυγόταν». Τρία χρόνια τώρα ο Μάξ Ράινχαρντ με παρακαλεί να παίζω στο δραματικό αυτό έργο.

» Η Πόλα Νέγκρι, διατηρείται πάντα νέα και άρρα, και χτενίζεται τώρα διακοσμητικά από πόνι.

» Έχει δηλαδή καταργήσει τις αλιανές φράντζες από της σκέψης του μέτωπου, κι έτσι φαίνεται πολύ νεώτερη.

Στο φιλμ «Οί Άθλιοι», το οποίο γυρίζεται ακόμα υπό την διεύθυνση του Ρεμόν Μπερνάρ, από το «Παπ-Νατάν», παίζουν πολλά παιδιά.

Η μικρή Γκάρντ Τρικέ, υποδύεται την Φαντίνα.

Τους ρόλους της Έλντίνης και της Άξελμας, των δύο κοριτσιών του Θεοφάνη, ο Μπερνάρ τους έχει αναθέσει στην Ζιλμπέρτ.

κολούθια του, ήταν μισοεξεπαισμένη και ήθελε έπαιξε.

» Ο Νιζάμης όμως δεν ένοιαζε να ξεδείξει πεντάρα και ήθελε η δασκάλη να πληρωθεί απ' το δημόσιο ταμείο του κράτους του. Άλλα τώρα ο ύπουλος των Οικονομικών ήταν Άγγλος (έπειδή έντομεταξύ οι υπήκοοι του είχαν επαναστατήσει για τη σκληρότητα με την οποία διακούσε ο Νιζάμης, κι η κυβέρνηση των Ίνδων είχε αναθέσει τη διοίκηση των Χαιντερωμάντ σε Άγγλους άνωτέρους υπαλλήλους) δεν ένοιαζε να διαβάσει πεντάρα. Έτσι πλήρωσε ο Νιζάμης, αλλά από τη στενοχώρια του άσπρισαν τα μισά μαλλιά του.

Άλλη αγωνία πέρασε, όταν του είπαν ότι ο αντιβασιλέας με την ακολουθία του θα χρειάζονταν μερικά αυτοκίνητα για τις έξι ώρες που θα έκαναν στην πόλη και στα περίχωρα και ότι τα αυτοκίνητα αυτά έπρεπε να τα πληρώσει αυτός που θα φιλοξενούσε τον αντιβασιλέα. Ο Νιζάμης ένοιωσε ένα αυτοκίνητο και τα άλλα τα δανείστηκε αναγκαστικά από διαφόρους αλυσίους της πρωτεύουσας του.

Τέλος, σωστή μάχη έγινε για τον χρυσό δίσκο και τα χρυσά πατά του δημοκρατικού του, στα οποία, σύμφωνα με την έθιμοσύνη, έπρεπε να σφραγιστούν τα φαγητά στον αντιβασιλέα. Ο Νιζάμης φώναζε και χτυπούσαν λέγοντας ότι ήταν ενδεχόμενο να του κλέψουν κανένα απ' αυτά που τα διαδέχεται του φαγητού. Έπί τέλους όμως, μη μπορώντας να κάνει κι άλλους, άπαιξε.

Στο γένμα όμως δεν έβαλε ούτε μπουκιά στο στόμα του απ' το κακό του. Παρακολούθησε άρρηκτα τα χρυσά πατά και όταν του έβλεπε καμιά στιγμή εύκαιρα, κύταζε με αγωνία τους συνδαιτημένους, μήπως φάνε πολλά φρούτα και γλυκάματα...

Σαβαρόν και στη Ζακελίν Φερνέ.

» Η δυο αυτές μικρούλες βεντέτες παίζουν θαυμάσια και αποτελούν τη χαρά και το καμάρι του στούντιο.

» Η Ζιλμπέρτ Σαβαρόν, η οποία έχει παίζει και σε διάφορα άλλα φιλμ και τελευταία στο «Όνειρο», είναι ένα χαριτωμένο και πολύ έξυπνο κοριτσάκι οχτώ χρόνων, το οποίο ενδιαφέρεται πραγματικά για την τέχνη.

Μια μέρα η Ζιλμπέρτ ρώτησε τη Μαργαρίτα Μορένο, η οποία φτάνει πάντα πρώτη πρωί-πρωί στο στούντιο:

— Μά τι ώρα λοιπόν ξυπνάτε το πρωί, κυρία μου;

Και η Μορένο απάντησε:

— Στις έξι, μικρούλα μου.

Τότε η Ζιλμπέρτ αναστέναξε και είπε:

— Έτσι;... Πρέπει να ξυπνάω και εγώ;

— Έτσι;... Πρέπει να ξυπνάω και εγώ;... Πρέπει όμως και να θυμάμαι το φιλμ μου!... Πρέπει όμως και να θυμάμαι το φιλμ μου!... Πρέπει όμως και να θυμάμαι το φιλμ μου!...

Κατά το διάστημα μιας σύντομης συνεντεύξεως με μια Γαλλίδα δημοσιογράφο, ο Μορίς Σεβαλιέ έδωσε στις γυναίκες μερικές συμβουλές, η οποίες δεν στερούνται χιούμορ. Ίδου τες:

— Μην μιλάτε πολύ για φροσμάτα όταν είναι

Η Πόλα Νέγκρι.

παρόντες άνορες.

» Μην άφραστε πολύ. Μην κάνετε πού πάντων κατάγρητος εφούξ στα χείλη.

» Μην ρωτάτε ποτέ έναν άνδρα αν σας αγαπάει.

» Μην είστε υπερβολική στη λόγια σας και στους τρόπους. Κυττάξτε πρώτα απ' όλα να είστε άλιες.

» Μην κατάνεξε ποτέ το τελευταίο τογάρο του άνδρός σας.

Ποιός θα το έλεγε ότι ο Μορίς Σεβαλιέ είναι καθηγητής της γυναικείας ψυχολογίας;

» Ο Σαρλ Μπουαγιέ, ο περίφημος πρωταγωνιστής του Γαλλικού θεάτρου, παίζει πρὸς αρετόν και στον κινηματογράφο, κι έχει μεγάλη επιτυχία στην δόνη, όπως και στη σκηνή.

» Ο Σαρλ Μπουαγιέ έχει πάει και στην Αμερική, όπου έπαιξε σε διάφορα φιλμ και θριάμβευσε προπάντων στο «Μεγάλο Σπίτι» και στη «Δίκη της Μαίρης Ντούγκαν». Στο τελευταίο αυτό φιλμ, ο Μπουαγιέ έπαιξε τον ρόλο του εισαγγελέως μ' έξαιρετική επιτυχία.

» Ο Μπουαγιέ, σε όλα τα φιλμ έπαιξε σε γαλλική γλώσσα, εκτός από το έργο «Το θείο ψέμα», όπου μιλάει αγγλικά με πολλή ευκολία, γιατί κατά το διάστημα της εν Αμερική διαμονής του έμαθε πολύ καλά την αγγλική γλώσσα.

Στο φιλμ «Το θείο ψέμα» ο Μπουαγιέ έχει ως εταρταίον την Ρουθ Τσάτερτον και την Φραγκλίν Ροζάν.

» Η Ρουθ Τσάτερτον, η οποία βρίσκεται και αυτής στο Παρίσι, είναι μια πρώτης τάξεως ηθοποιός, μολονότι δεν είναι τόσο διάσημη όσο η Γκρέτα Γκάρμπο, ούτε τόσο όμορφη, όπως η Τζόν Κράουφορντ.

Γρήγορα όμως η Τσάτερτον θα έμνησθι από το Κοινό, το οποίο θα την θαυμάσιαν προσεχώς στο νέο φιλμ «Το θείο ψέμα».

» Ο Σαρλ Μπουαγιέ είπε, μεταξύ άλλων σε κάποιο Γάλλο δημοσιογράφο και τα εξής:

— Όταν έβγαγα γιό τον Χόλλινγκτον, δεν έδιαφερόμουν ακόμα τόσο πολύ για τον κινηματογράφο. Μόνο όταν έφτασα στην περιφέρεια, πόλι των άστερων κατάλαβα κι έννοια της δύναμης και τη γοητεία του κινηματογράφου. Ο «Χόλλινγκτον» είναι μια πολύ μεγάλη τέχνη, η οποία μόλις τώρα ακόμα ανακαλύφθηκε. Στ' Αμερικανικά στούντιο εξοικειώθηκαν με το έντελλος ειδικό επάγγελμα του ηθοποιού της δόνης.

» Στο Χόλλινγκτον βασίλει μια απίστευτα πολλή-πολύ ευχάριστη για τους καλλιτέχνες. Όλοι εκεί εργάζονται μ' ευχαρίστηση και με κάθε άνεση.

» Σιγά-σιγά, νοιώθει κανείς τον εαυτό του ν' απορροφάται από τ' όλοκληρο εκείνο περιβάλλον, το οποίο δεν μιλάει και δεν σκέπτεται παρά για τον κινηματογράφο.

» Ομολογώ όμως ότι στην αρχή τα είχα σπασίσει κάτω. Ένας ηθοποιός του θεάτρου είναι συνηθισμένος να παρακολουθεί από τη αρχή ως το τέλος την εξέλιξη ενός έργου.

» Στο στούντιο όλα είναι ανακατεμένα, μπορώ να πω, και κάποτε άρχίζουν από τη μέση ή από το τέλος. Δυσκολεύονται στις άρχες, παίζοντας εκκομματοστά, μια πράξη, σε διάφορες ξεχωριστές εκδόσεις και έχαναν τη συναχή του ρόλου μου πολλές φορές.

» Άλλα τέλος, συνηθισα σ' αυτό το άκαταστατο φαινόμενο; παίζω, το οποίο όμως, καθώς είδα άργότερα, έτσι πρέπει να γίνεται.

» Ο Σαρλ Μπουαγιέ, στην καθημερινή του ζωή, είναι ένας θαυμάσιος κύριος, έξαιρετος φίλος, και ο πιο άγαπητός καλλιτέχνης των γυναικών.

» Επί δεκαετία χρόνια που παίζει στο θέατρο και στον κινηματογράφο, ο χαριτωμένος αυτός ηθοποιός έχει ξεπεράσει άμεσητης γυναικής. Κι όμως, είναι τόσο εύγενής και φιλικός, ώστε δεν αναφέρει ποτέ τα όνόματα των διαφόρων του πολύ θεμιτών θαυμαστριών, η οποίες είναι γυναίκες κάθε κοινωνικής τάξεως.

» Ο Μπουαγιέ αγαπάει πολύ τη μουσική και τα όμορφα βιβλία. Έδω και μερικούς μήνες, ο συνιστάς αυτός καλλιτέχνης γύρισε στα στούντιο της γεωμετρικής κινηματογραφικής εταιρείας Νεματωέλις δύο θαυμάσια φιλμ, το ένα με τον τίτλο «Το τηλεφώνον παιδί δεν απαντάει» και το άλλο με τον τίτλο «Η αυτοκράτειρα και έγώ».

Παρθναύ του Μπουαγιέ στα τελευταία αυτά φιλμ είναι η χαριτωμένη Λιλιαν Χάρβεϊ.

» Επειδή έφτασε να φύγει γρήγορα η Λιλιαν Χάρβεϊ για την Αμερική, έγραψαμε από τις οχτώ το πρωί ως τις δέκα το βράδυ.

» Τις τελευταίες μέρες μάλιστα εργαζάμαστε ακόμα και τη νύχτα. Γυρίζουμε και τα δύο φιλμ συγχρόνως. Σε μια σκηνή του έργου «Το τηλεφώνον παιδί δεν απαντάει», ήμουν υποχρεωμένος να πλώ μέσα στο νερό. Και κατόπιν, γρήγορα-γρήγορα, χωρίς να έχω τον καιρό να στεγνώσω, άλλαξα κοστούμι για να παίζω ένα έντελλος διαφορετικό ρόλο στο φιλμ «Η αυτοκράτειρα κι' έγώ».

» Ομολογώ ότι το διπλό αυτό γύρισμα των φιλμ μ' εκούρασε πολύ.

Η ΕΚΔΙΚΗΣΙΣ ΤΟΥ ΙΝΔΟΥ

ο σέρ Ρίτσαρντ Πήλσον, έκπνο τον καιρό, είχε πάει σε τ' Ίνδους με κάποια άποστολή, κι' επειδή είχε άρκετο χρόνο σε τήν διάθεσή του, άποσάσισε να δεχτή τήν φιλοξενία του παιδιού φίλου του συνταγματάρχου Χάμιλτον, που ήταν διοικητής ενός συντάγματος στην Καλκούτα.

Μια μέρα, ο σέρ Πήλσον, ενώ έκανε τον περίπατό του στο Γκάρντεν Μπίτς, είδε δυο γυναίκες να επιδεικνύουν μπροστά στο πλήθος που βρισκόταν συγκεντρωμένο διάφορα τους τις ταχυδακτυλουργικές τους ικανότητες. Η μια απ' αυτές ήταν γρήγα, ζωρμένη και καμπουριασμένη, μα η άλλη έλαμπε από νεανία κι' όμορφα. Περίεργος, γιατί πρώτη φορά είδε στη ζωή του παρόμοια παιγνίδια, ο Ρίτσαρντ, άνακατόθηκε με το άλλο πλήθος των θεατών κι' άρχισε να παρακολουθώ κι' αυτός μ' ενδιαφέρον τις ταχυδακτυλουργίες. Μα πολύ περισσότερο κινούσε το ενδιαφέρον του η γοητευτική όμορφιά της νεαρής Ίνδης.

Όταν τελείωσε τις επιδείξεις της η θαυμάσια ταχυδακτυλουργός πήρε έναν δίσκο και πλησιάζοντας έναν-έναν τους θεατές, τους ζήτησε την συνδρομή τους. Ο σέρ Ρίτσαρντ, θαυμάζοντας την όμορφη της, της έβαλε στο χέρι μια χρυσή λίρα.

Η κόρη, έκπληκτη για την γενναioδωρία του Εύρωπαίου, άφω έκανε μια χαριτωμένη υπόκληση μπροστά του, στάθηκε και τον κύταζε κατάματα.

Τότε εκείνος με μια εκφραστική κίνηση της έδειξε ότι επιθυμούσε να την συναντήσει. Η Ίνδη πάλι με νεύματα κι' αυτή, τον έδωσε να καταλάβει ότι εύχαρίστως δεχότανε, κι' ότι έπρεπε να περιμένει λίγο.

Η δυο γυναίκες περιμαζέψανε τέλος τα πράγματά τους και το πλήθος άρχισε να φεύγει.

Ενώ όμως ο σέρ Ρίτσαρντ θαύμαζε την λυγρόκορμη νέα με τα φλογερή μάτια, έβλεπε έναν νέο Ίνδο να τον άρρηκτικώ. Ός άπου μάλιστα να βρή τον λόγο για τον οποίο τον κύταζε έτσι ο Ίνδος, τον είδε να τον πλησιάζει με έγκριτες διαθέσεις, άγριος και άπειλητικός. Χωρίς να γάση στιγμή, ο σέρ Ρίτσαρντ έκανε δυο βήματα πίσω και σήκωσε το μπουσούνι του. Ο Ίνδος τότε με φλογισμένα μάτια, γεμάτα μίσος άγριο, τράβηξε ένα μαχαίρι απ' την μέση του κι' άρριψε κατά πάνω του. Ο σέρ Ρίτσαρντ ήταν άνθρωπος δυνατός, γενναίος και πολύ ικανός ένοπλός. Στριφογυρίζοντας λοιπόν το μπουσούνι του σαν σπαθί πρὸς όλες τις διευθύνσεις και ύποχωρώντας άπέφανε τον Ίνδο, που σαν λυσσοσπέντο σκυλί είχε άρρηκσει έλάνοιόν του για να τον σκοτώσ...

Τέλος, μ' ένα πετυχημένο χτύπημα, που του κατέφερε στο χέρι, τον Ίνδο, που πέταξε το μαχαίρι μακριά. Έτσι, με άλλεπάλληλα χτυπήματα, τον άνάγκασε να φύγει.

Γύρισε τότε να ιδώ την νέα, που τόσο το τράβηξε την προσοχή, αλλά κι' αυτή κι' η γρήγα είχαν φύγει. Κι' επειδή σκέφθηκε ότι δεν ήταν φρόνιμο να μείνει περισσότερο σ' εκείνο το μέρος, φώναξε έναν άμαξα και τούδωσε την διεύθυνση του σπιτιού του φίλου του...

Βρήκε τον φίλο του να τον περιμένει να φάνε. Στο τραπέζι, την ώρα που τρώγανε, διηγήθηκε στον συνταγματάρχη το έπεισόδιο, που γι' αυτόν ήταν άνεξήγητο.

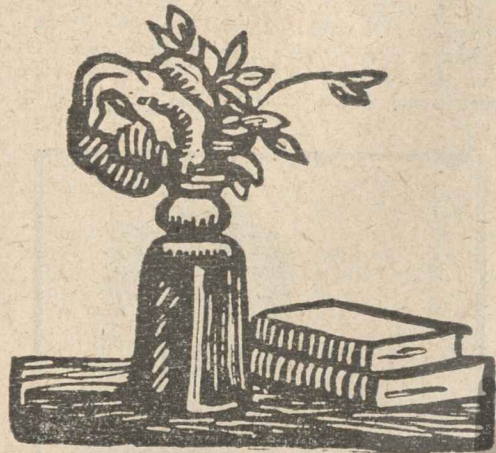
Εκείνος τότε το άπάντησε:

— Πρέπει να ξέρος ότι οι Ίνδοι είναι πολύ έκδικητικοί. Το καλό λοιπόν που σου θέλω είναι να φυλάγεται. Γιατί αυτός, ο νέος ή άδελφός της Ίνδης σου είναι, ή άντρας της ή φίλος της...Νάσαι μάλιστα βέβαιος ότι δεν θα ήσυχάσει άν δεν σ' έκδικήσθ.

Το ίδιο βράδυ, ενώ οι δυο φίλοι περπατούσαν άμέριμνοι, τους πλησίασε ένας Ίνδος ντυμένος εύρωπαϊκά. Στάθηκε μπροστά τους κι' άφω τους χαιρέτησε ευγενέστατα άποτεινόμενος πρὸς τον σέρ Ρίτσαρντ, του είπε:

— Θά εύχαριστήθω ο Άγγλος τζέντλεμαν να μου δώσει το έπισκεπτήριό του.

Ο σέρ Ρίτσαρντ παρασυρόμενος από τον εύγενικό τρόπο του Ίνδου, έβγαλε άμέσως απ' το πορτοφόλι του την κάρτα

του και δίνοντάς του το είπε:

— Όρίστε, κύριε... Άλλά θά επιθυμούσα να έγνωρίσω ποιος είσαστε...Μου δίνετε και σεις την κάρτα σας;

Άλλά ο άγνωστος κύριος, άφω ύποκλήθηκε με ίπποτική εύγένεια, έφυγε χωρίς ν' άπάντηση και χάθηκε μέσα στο πλήθος.

Τέτοια άδιανοησία όμολογώ ότι πρώτη μου φορά συναντώ! είπε έκπληκτος και σκεδόν γριμισμένος ο σέρ Ρίτσαρντ.

Το έπεισόδιο μάλιστα αυτό τον στενοχώρησε τόσο πολύ, ώστε να τον άναγκάσει, συντημειοντας τον χρόνο της παραμονής του στις Ίνδεις, να φύγει για την Άγγλία.

Πέρασε άρκετός καιρός από τότε και μπορεί κανείς να πη ότι ο σέρ Ρίτσαρντ είχε λησμονήσει σκεδόν και τον Ίνδο και την έκδικήσι.

Μια μέρα, όμως, γυρίζοντας σπίτι του, έμαθε ότι του είχαν στείλει ένα δώρο κλεισμένο μέσα σ' ένα κιώτιο, που δεν έγραφε επάνω, ούτε τον τόπο της προέλευσής του, ούτε τον άποστολέα. Περι-

εργος ο σέρ Ρίτσαρντ πήγε άμέσως στο δωμάτιό του, άπου είχαν τοποθετήσει το δώρο. Ήταν ένα μπουκλό κανονικού στήματος με την διεύθυνση γραμμένη με ινδικό μελάνι. Από ένα γαλά το κιώτιο του κομμάτι ένα κλειδί, το κλειδί του.

Ο σέρ Ρίτσαρντ, λοιπόν, χωρίς καμιά ύποψία και περίεργος να ιδώ το δώρο του άγνωστου φίλου του, έβαλε το κλειδί στην κλειδωνιά και την ξεκλείδωσε. Άμέσως όμως, το σκέπασμα του κιωτίου σπάρθηκε άπότομα μόνο του, και το άπαίσιο κεφάλι ενός τερατίου φειδιού ξεπετάχτηκε από μέσα.

Έντελλος άσθόρμητα τότε ο σέρ Ρίτσαρντ άπλωσε τα χέρια του και κατόρθωσε ν' άρπάξει το φειδί άπ' τον λαίμυ. σφίγγοντάς το μ' όλη την δύναμή του.

Ο σέρ Ρίτσαρντ ήταν ένας ρωμαλέος άνθρωπος και κρατούσε τον σαρκόδη λαίμυ του τριμερού τέρατος σφιχτά, προσπαθώντας να το κάνει να παράλυθη, να το κόψει την άναπνοή...

Ο θόας, όμως, ο οποίος στο μεταξύ είχε θγει όλόκληρος έξω από το κιώτιο, άρχισε να τυλίγεται γύρω από τα πόδια του, σφίγγοντάς τα με την τεραστία δύναμή του. Μιά άπερίγραπτη φρίκη είχε κυριεύσει τον Άγγλο...

Το τερατώδες έρπετο σε λίγο θά το συντρίβε τα κόκκαλα. Θά το συνθλίβε όλο του το στήμα... Άπόόσο, συγκεντρώνοντας όλες τις δυνάμεις του, έσφιγγε δολένα και πιο δυνατά τον λαίμυ του φειδιού, προσπαθώντας να κρατή το άπαίσιο κεφάλι του, με τα δλάνοινα σαγόνια, μακριά από το στήμα του.

Ο θόας τότε άρχισε να τυλίγεται και να ξετυλίγεται γύρω από το στήμα του σέρ Ρίτσαρντ με καταπληκτική ταχύτητα. χτυπώντας, κάθε τόσα, την πελώρια ουρά του στο πάτωμα, σπρώχνοντας έξω κι' εκεί τα καθίσματα, το τραπέζι και τ' άλλα έπιπλα, για να τυλιγώ και πάλι γύρω από τον δυστυχισμένο Ρίτσαρντ, ο οποίος απ' τον τρόπο του κόντευε πειά να παραφρονήσει.

Απόόσο, σε κάποια στιγμή, ο σιδερένιος κλοιός του φειδιού άρχισε πιά άπνοια... Τότε ο σέρ Ρίτσαρντ είδε ένα σχοι νι πλάι στο μπουκλό κι' άπλύνοντας το χέρι του, ενώ με το άλλο κρατούσε πια τα άπ' τον λαίμυ το τέρας, το πήρε...

Ήταν μια γερή πετονιά. Την όύλιξε γρήγορα-γρήγορα γύρω άπ' τον λαίμυ του θόας και την έσφιξε όσο μπορούσε. Το τέρας τινάχτηκε, καταβάλλοντας μια ύστατη προσπάθεια, και τέλος παρέλυσε σκεδόν έντελλος.

Τα δυνατά χτυπήματα της ουράς του στο πάτωμα μαρτυρούσαν τα τελευταία σπαρταρήματα της άγριότητας του. Σε λίγο, ο σέρ Ρίτσαρντ είδε τα μάτια του φειδιού να γλαρώνουν κι' έννοιωσε το στήμα του έλευθερω... Αίσθηθηκε ένα έόρος να σείγεται από πάνω του. Καί πετώντας με δύναμη το νεκρωμένο σκεδόν έρπετο κάτω, πετάχτηκε πάνω, κι' άρριψε έξω...

Όταν γύρισε σε λίγο πίσω με τους φίλους του και τού άπηρέτες του, ο θόας ήταν έφωτος.

Μα η ύψη του Ρίτσαρντ είχε πάρει το χρώμα ενός νεκρού που ξαναγυρίζει από τον Άδη και τα μισά μαλλιά του είχαν άσπρίσει.

Ο Ίνδος είχε έκδικηθεί!...

ΠΩΣ ΦΑΝΤΑΖΟΝΤΑΙ ΤΗΝ ΤΕΛΕΙΑ ΓΥΝΑΙΚΑ ΔΥΟ ΔΙΑΣΗΜΟΙ ΑΣΤΕΡΕΣ ΤΗΣ ΘΘΟΝΗΣ

(Τί λένε η γόησσα Πέγκυ Χόπκινς και ο «άνεραστος» Ρόναλντ Κόλμαν)

ΗΝ σημερινή εποχή ποιά μπορεί να θεωρηθεί ως τελεία γυναίκα; Η σύγχρονη μένη και χειραφετημένη, που εργάζεται, που οδηγεί αυτοκίνητο, που διασκεδάζει μόνη της, η γυναίκα που μένει πιστή στα παλιά ιδανικά και θέλει να είναι «βασιλίσσα του οίκου της», η κόκκα που θέλει να την κρατάει ο άνδρας στα γόνατά της, ή τέλος η γυναίκα που επιδιώκει στον αλχητισμό και αρπάζει τα ρεκά από τα γόνατά των ανδρών;

Οι αστέρες του κινηματογράφου εξετάζουν το σπουδαίο ερώτημα που παίζει ο κινηματογράφος στην καθημερινή ζωή μας, έχουν σημειώσει σημαντική γνώνη σε πολλά κοινωνικά ζητήματα. Έτσι ο ρεπόρτερ ενός μεγάλου αμερικανικού περιοδικού απευθύνθηκε σ' έναν πρωταγωνιστή και σε μια πρωταγωνίστρια του κινηματογράφου για να τους ζητήσει την γνώμη τους για την τελεία γυναίκα. Κι απευθύνθηκε σε δύο από τους πιο αντιπροσωπευτικούς τύπους της θόνης: Στην Πέγκυ Χόπκινς και στον Ρόναλντ Κόλμαν.

Η Πέγκυ Χόπκινς θεωρείται ως μια από τις πιο ελκυστικές γυναίκες της Αμερικής. Ήγερσε σύζυγος τριών πολυκαταρτιομένων, είχε πλήθος θαυμαστών που ναυτίστοι της ζητούσαν την ενοιά της και της προσέφεραν τόσα κοσμήματα, ώστε σήμερα η Πέγκυ έχει την πλουσιότερη συλλογή διαμαντιών του κόσμου.

Η Πέγκυ είναι η σύγχρονη Κλεοπάτρα. Είναι η μεγαλύτερη «ειδικότητα» στην τέχνη του να προσελκύει τους άνδρες. Και έτσι δεν μπορείς παρά να έχεις ποιά θεωρούν σ' άνδρες ως «τελεία γυναίκα».

«Κάθε γυναίκα μπορεί να νική η «τελεία γυναίκα» να τον άνδρα που θέλει να προσελκύσει, απάντησε η έμπειρη Πέγκυ. Και όταν λέω κάθε γυναίκα, εννοώ όλες τις γυναίκες. Η καλλονή και η χωρίς τσελεντέτες δεν είναι το πέν. Όπως νομίζονται. Είναι βέβαια υποδοχίματα. Αλλά μια γυναίκα μπορεί να γοητεύσει έναν άνδρα και χωρίς αυτά. Με τι; με το σώμα της. Πρωτίστως με την ατομικότητά της. Κάθε γυναίκα πρέπει να αναπτύξει την ατομικότητά της. Δεν υπάρχει πρόγμα που να προσελκύει τους άνδρες περισσότερο απ' αυτό. Η καλλονή νομίζω ατομικότητα είναι κάτι το κενό, το αειδίτητο.

«Οι άνδρες δεν θαυμάζουν τόσο πολύ την καλλονή, όσο το φαντάζεστε. Κι οι ίδιοι ακόμα πιστεύουν ότι η ομορφιά μιας γυναίκας τους τραβάει, αλλά πλανώνται. Μια γυναίκα με ατομικότητα μπορεί να επικρατήσει την πιο ακτινοβόλο καλλονή. Πολλές φορές μου έρχεται να συναντήσω αυτό το παράδοξο.

«Συχνά θα έχετε ακούσει μια ώμορη γυναίκα να παρουσιάζεται γιατί ο σύζυγός της ή ο φίλος της την εγκαταλείπει για μια άλλη. «Δεν μπορώ να καταλάβω τι βρίσκει σ' αυτή την γυναίκα», λέει. — Δεν είναι ούτε καν νόστιμη». Λοιπόν άμα ακούσετε μια τέτοια παρατήρηση, πρέπει άμεσα να συμπεράνετε ότι η γυναίκα «που ούτε καν νόστιμη δεν είναι», έχει σε μεγάλο σημείο ανεπτυγμένη την ατομικότητά της».

—Με τι τρόπο, όμως, μπορεί μια γυναίκα ν' αναπτύξει την ατομικότητά της; ρώτησε ο δημοσιογράφος.

—Γι' αυτό το πρόβλημα δεν υπάρχει βέβαια συνταγή. Κάθε γυναίκα πρέπει να βρει τον τρόπο αυτό μόνη της. Ένα όμως πρέπει να λυδάνη πάντοτε ως όφιν της: Να προσπαθεί να είναι όσο το δυνατόν πιο φυσική με τους άνδρες. Έγω, όταν βρίσκω μαζί με έναν άνδρα, προσπαθώ να είμαι γι' αυτόν ε-

νας καλός κι' ευχάριστος σύντροφος. Αυτό προδιαθέτει ευχάριστα κάθε άνδρα. Στους άνδρες δεν άρεσει καθόλου να θυμούνται, κάθε ώρα και στιγμή ότι βρίσκονται μαζί με γυναίκες προς τις οποίες οφείλουν να φέρονται τελείως διαφορετικά απ' ό,τι θα φέροντο αν βρίσκονταν μαζί με ένα φίλο τους. Η δουλειά της ημέρας τους κουράζει άσχετα και γοητεύονται ανάπαυσι.

«Προσπαθώντας όμως μια γυναίκα να φέρεται απλά και φιλική προς τον άνδρα, δεν πρέπει να φανεί στο άλλο άκρο και να γίνεται ανδρομορφής. Η γυναίκα πριν από κάθε τι άλλο πρέπει να μείνει γυναίκα. Π.χ. η Μάρλεϋ Νέττον γίνονταν τώρα άνδρας. Φυσικά αυτό είναι μια ατομική της υπόθεση και τόσο το καλύτερο αν βολέυεται με την νέα της εικόνα. Μά δεν θα συντόσια σε καμία άλλη γυναίκα να την μιμηθεί. Είναι ι-πολύτως βεβαία ότι ένας άνδρας θα προτιμήσει να γοηφτεί με μια άσχημη γυναίκα ντυμένη μ' ένα ωραίο βασιλικό φόρεμα, παρά με την ωραιότερη κοπέλλα του κόσμου, ντυμένη άνδρικά. Τό σκληρό κολλίκο, ο λαμυδός, το παντελόνι, καταστρέφουν όλη την γυναικεία γάρι.

«Λοιπόν όταν μια γυναίκα μάθει πώς να είναι απλή και φυσική προς τους άνδρες και συγχρόνως πώς να διατηρείται «γυναίκα» σε όλα της, όλα τα άλλα, είναι πια πολύ εύκολα. Συναπτατικό ακόμα θεωρώ και λίγο γούμορ. Αυτό κάνει πιο γοητευτική μια γυναίκα σε πολλούς άνδρες.

«Μη υπερβείτε όμως το γούμορ με το «πνεύμα». Οι άνδρες δεν θέλουν να τους επιβάλλεται μια γυναίκα με το πνεύμα της. Όταν μια γυναίκα βρίσκεται σε πολύ ανώτερη πνευματική υψία, καλύτερο είναι να φυλάει το

πνεύμα της για τον εαυτό της ή να το επιδεικνύει στις φιλέίδες της.

«Στους άνδρες άρεσει να φαντάζονται πάντοτε ότι πνευματικώς είναι ανώτεροι απ' τη γυναίκα.

«Όπως δεν πρέπει να κίνουν επίδειξη πνεύματος, άλλο τόσο η γυναίκα δεν πρέπει να κάνουν επίδειξη μυϊκής δύναμης, ούτε να προσπαθούν να συναγωνιστούν μ' έναν άνδρα στα σπόρ. Οι γυμνασμένοι μύες δεν ταίριαζουν στις γυναίκες. Επίσης ένας άνδρας προσβάλλεται όταν μια γυναίκα κάνει ανωτερότητά του στα σπόρ. Οι άνδρες θέλουν πάντοτε να θεωρούν τις γυναίκες ως το «αδύνατο φύλο».

«Και, τελειώνοντας, έγω άμα μ' πω και κάτι άλλο: Τό δυσκολότερο για μια γυναίκα δεν είναι το πώς να κατακτήσει τον άνδρα. Τό πιο δύσκολο είναι πώς να τον κρατήσει κοντά της. Κι όταν ακόμα μια γυναίκα ανταρσενεί με τον άνδρα που ήθελε να κατακτήσει, δεν πρέπει να εγκαταλείψει τον αγώνα. Η διατήρηση της αγάπης ενός άνδρα είναι μια δικακή πάλη προς την ανδροσύη. Τη συνήθει, προς τον γόνο και τέλος προς το θέλημα των άλλων γυναικών.

Αυτή είπε η γόησσα Πέγκυ.

«Επειδή απ' τη Χόπκινς, ο αμερικανός δημοσιογράφος πήγε να ζητήσει την γνώμη του Ρόναλντ Κόλμαν. Ο Κόλμαν είναι ο μόνος ήθοποιος του κινηματογράφου, ο οποίος επί-πτά γρόνια που βρίσκεται στο Χόλλυγουντ δεν είχε ούτε μια ερωτική περιπέτεια, ούτε ένα ειδύλλιο. Όλες οι ωραίες και άγαντες καλλιτέχνιδες του Χόλλυγουντ το έβαλαν χαμπίσιο να τον κατακτήσουν, α όλες απέτυχαν. Γιατί;

—Γιατί ποτέ μου δεν συνάντησα την γυναίκα που φαντάστηκα πώς θα μπορούσε να με κάνει ευτυχισμένο, απάντησε ο διασημς ήθοποιος. Πρώ εικοσιπέντε ετών όλες η γυναίκες θεωρούσαν τον γάμο ως επάγγελμα, ως το μόνο επάγγελμα για μια γυναίκα. Και όλες η γυναίκες εξαρτώντο από τους σύζυγους των. Σήμερα όμως ποιά γυναίκα υπάρχει με την αντίληψη αυτή;

«Μη με παρεξηγήσετε», συνέχισε ο Κόνραντ παρατηρώντας την έγκλη: Τό δημοσιογράφος που παραξενεύτηκε γι' αυτές τις αναχρονιστικές ιδέες. «Η ανεξαρτησία μιας γυναίκας αποτελεί ασφαλώς μια μεγάλη πρόοδο. Δεν θα ήθελα όμως να στεροβώω ούτε την ελαχιστή από τις ελευθερίες που έχουν αποκτήσει σήμερα. Και ούτε θα ήθελα μια γυναίκα να είναι τό νευροσπαστική ή σπαστική το σύζυγός της. Θα ήθελα όμως να αναπτύξει και γίνη σκέδα του αν παρουσιασταν ανάγκη.

«Η γυναίκα πρέπει να κάνουν πολλές παραχωρήσεις, αν θέλουν να είναι ευτυχισ στον γάμο τους. Αλλά η μοντέρνα γυναίκα έχουν τόσο μεγάλη συναισθησι της ελευθερίας τους, ώστε αρνούνται να κάνουν οποιαδήποτε παραχώρηση. Με την πρώτη διενεξί με τον άνδρα τους, αρχίζουν να επικαλούνται και να υπερσπάζονται τα δικαιώματά τους. Και τότε η μικροδιαφωνία γίνεται μεγάλος καυγάς και ο γάμος πάει κατά διαβόλου.

«Πρέπει ο καθένας να λάβη υπ' όψη του ότι από τότε που υπάρχει ο κόσμος, οι άνδρες ανατρέφονται με την ιδέα ότι πρέπει να εργάζονται για τις γυναίκες τους και πρέπει να τις προστατεύουν από κάθε κακό. Κι' έ-ξασα τώρα, μέσα σε λίγα γρόνια, η γυναίκα απέκτησαν πλήρη ανεξαρτησία. Δεν θέλουν πια να τις προστατεύη κανείς και πολλές μάλιστα προτιμούν να φροντίζουν μόνες τους και για την συντήρησή τους. Αυτό προσβάλλει την φιλοτιμία του άνδρα γιατί σε κάθε άνδρα άρεσει να νομίζει ότι είναι απαραίτητος στην γυναίκα του και ότι εκείνη εξαρτάται απ' αυτόν.

«Η σημερινές γυναίκες έχουν τόσες απαιτήσεις, ώστε ο γάμος κατέγει γι' αυτές

Ο Ρόναλντ Κόλμαν.

επτελώς δευτερεύοντα σημασία. Και όμως ο γάμος είναι ένα πολύ βαρό επάγγελμα, τό βαρύτερο επάγγελμα απ' όλα. Πρέπει να εργασθί σκληρά κανείς για να κάνει τον γάμο του ευτυχί. Όπως εργάζεται κανείς για να επιτύχη στη δουλειά του και να αναδείξη, έτσι πρέπει να κοπίζει και για να επιτύχη στον γάμο.

«Η γυναίκα την οποία θα ήθελα να παντρευτώ, δεν θα έπρεπε να έχει δικό της επάγγελμα. Διότι απλούστατα δεν υπάρχει γώρος για δύο επαγγελματίες κάτω από την ίδια στέγη. Τό ένα ή τό άλλο είναι καταδικασμένο σε δειλία αποτυχία. Μια γυναίκα πρέπει να είναι ή σύζυγος ή επαγγελματίας. Έγω μπορώ να συντηρώ και να προστατεύω μια γυναίκα. Αυτό είναι τό καθήκον μου και ή υποχρέωσή μου. Θα ήμουν όμως υπερήφανος αν αισθανόμουν ότι δεν είμαι ο κύριος σ' σπίτι μου.

«Μολταύτα δεν θα ήθελα να γυναίκα μου ένα φοβερό λαγούδακι. Ποτέ μου δεν θα ήθελα η γυναίκα μου να με θεωρεί για τούορνο και να τρώει στο αντίκουσά μου. Και ασφαλώς θα ήθελα να έχω κι' αυτή τις ιδέες της και τις γνώμες της. Και θα ήθελα να είναι έξυπνη αρκετά ώστε να καταλαβαίνει και να ανταλλάσσει με τό παράμυθό που μου κάνουν κι' εμένα ευχαρίστηση.

«Με να πω κάλιστα την αλήθεια, θα προτιμούσα η γυναίκα μου να έχω περισσότερα υαλά από μαν. Γιατί θα απευθυνόμουν σ' αυτήν για να με συμβουλεύεται και να με καθοδηγεί στη δουλειά μου. Και ασφαλώς δεν θα ήθελα να έχω μια κουτή γυναίκα ως μητέρα των παιδιών μου.

«Με ρωτήστε: Μια τέτοια γυναίκα μπορεί να είναι; απαντάει απολύτως όχι τον σύζυγό της: Πάντα αυτό που ζητώ να έχω είναι μια καλή υποταγμένη σύζυγος, αλλά μια ή έποια να είναι άσχετα έξυπνη, ώστε να μην βάλει την ανεξαρτησία της. Θα μου άρεσε ιδιαίτε μια γυναίκα που να αή μου υπενθυμίζει κάθε ώρα και στιγμή πως μπορεί να τα βάλει πια και χωρίς εμένα και πως μπορεί να επωρική στον εαυτό της.

«Με λίγα λόγια, ζητώ να δω μια γυναίκα που θα έχω μυαλό, αντίληψη, και που θα είναι πραγματικώς ανεξαρτητή, αλλά θα με κάνει να νομίζω ότι χρειάζεται την προστασία μου και ότι της είναι απαραίτητος για την ευτυχία της. Αυτή θα ήταν για μένα η τελεία γυναίκα. Ύποθετω όμως ότι μια τέτοια γυναίκα δε έκανε κάθε άνδρα ευτυχισμένο».

ΕΓΚΥΚΛΟΠΙΔΙΚΑ Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΠΕΝΝΑΣ

Η πρώτες γραφίδες που μεταχειρίζοντο οι αρχαίοι Έλληνες για να γράφουν σε παπύρους και περιτυλίγες, ήταν καμωμένες από ένα ξυλωτιστό είδος καλαμιού. Τό καλάμι αυτό τό επροσφύζοντο από την Αίγυπτο και την Λαοινία και πού πάντων απ' την Πέλο-πία, ή οποία είχε τότε τό ρεκά στην εξαγωγή καλαμιών για γραφίδες.

Οι Άσδες μεταχειρίζονταν ακόμα και σήμερα γραφίδες από τέτοιο καλάμι, γιατί είναι ή πιο κατάλληλες για την αρχική γραφή. Μετά τις γραφίδες αυτές, επινόηθηκαν ή πένες από στέα. Χαρακτηριστική είναι ή ονομασία plume της γραφίδας στη γαλλική, και penna στην ιταλική, που στην κυριολεξία τους σημαίνουν ακούθως «στερόν». Από την ιταλική πένας κι' είναι ή ση ονομασία της γραφίδας και τη λέμε πένα.

Η πένας λοιπόν αυτές από στέα ήταν καλύτερες, πιο λεπτές και καλλιτεχνικές από τις άλλες τις καλαμίνες, είχαν όμως τό ελάττωμα ότι έσβεθοντο πολύ γρήγορα. Τέλος, μόλις τό 1840 κατασκευάστηκαν και ετέθησαν σε κοινή χρήση μεταλλικές πένες, ύμοιες ακούθως με τις σημερινές.

Τά «ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ» αγοράζουν παλαιά διάφορα βιβλία, παντός είδους, επίσης και δλολόγους βιβλιοθήκες, εις τιμάς άσχετά ε-καυοποιηνάς. Γράψατε, άποστέλλοντας σχε-τικόν κατάλογον: Περιοδικόν «ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ», Αθήνας.

ΤΑ ΕΥΤΡΑΠΕΛΑ ΤΟΥ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ

Πώς την έπαθε μια άφελής υπηρέτρια. Ένα αύγό που τό έγεννησε... κόκορας. Τά μάγια και ο ύποψήφιος γαμπρός. Θλιβερός επίλογος μιας φαιδράς ιστορίας, κλπ.

Θά σάς διηγηθώμε σήμερα τό πάθημα μιας υπηρέτριας, ή οποία έπληρώσε τό μαλλά της κεφαλής της για ν' αγοράσει ένα αύγό μέσα στο-όποτον, σύμφωνα με την διαβεβαίωση της μάγισσας, θα έβγαλε για πάντα την... καρδιά του άγαπημένου της. Η ιστορία είναι διασκε-δαστική, αλλά και διδαστική.

Η Ζωή Παπαδοπούλου ήταν μια νέα που γνώρισε τον πόνο από τό παιδικά της χρόνια. Μικρούλα έπαισε σε ένα χόριο. Έδούλενε, έ-κανε οικονομίες, έπαιρνε και όλα αυτά για ένα σκοπό: «Ήταν προχειά κι' ήθελε να κάνει την προκία της. Τά χρόνια περνούσαν με την ίδια μονοτονία. Η Ζωή όμως ξεχνούσε τις π-κορές της, θέλοντας διαρκώς με τη φαντασία ένα μέλλον ευτυχισμένο. Και ή τύχη δεν άρ-νησε να της χαμογελάσει.

Τόν τελευταίο καιρό ή Ζωή έδούλενε στο σπίτι ενός μαρσιού. Έξω δεν έβγαζε συχνά. Η φίλες της ήταν ελάχιστες. Σ' ένα γειτονικό σπίτι έγνωρισε την Κατίνα Ράσση, μια υπηρέτρια του-ροπέρσας. Η Κατίνα δεν έμο-αζε της Ζωής. Έκείνη ήταν «κο-σμοπονημένη» και είχε σχέσεις με πολύ κόσμο. Η κατινή ή Ζωή της είχε μεγάλη εκτίμησι και της έλεγε τον σκόπος της.

—Δεν βαστώ! της είπε μια μέ-ρα διακαμπμένη. Γιατί δουλεύω τό-σα χρόνια;

Η Κατίνα είδεν ότι ή στιγμή ήτο κατάλληλη.

—Δεν είναι άσως τό λές! πα-ροστήρησε. Η Ζωή είχε ωραία αλ-λά χρειάζεται κάτι.

—Τί;

—Είπατε παιδί, κατινήν, και δεν νοιάζεστε. Η αγάπη, παιδί μου, ή αγάπη! Αχ! Όταν έχεις κάποιο και τον αγαπάς όλα τα βασάνια ξεχνούνται!

Η Ζωή έβρισε συλλογισμένη. Σάν να είχε διανοή ή φίλη της. Αλλά πού ν' αγάπησ; Τό μα-καλάσιο που έβρισε τό πούνα ή τον γαλάτα; Η Κατίνα είχε έτοιμη τη λύσι:

—Νά παντρευτείς! Αυτό να κάνεις όσο μπορείς γρήγορα! έ-πρότεινε.

—Σήμερα οι άγγες δεν θέλουνε τό τίμια κορίτσι! άποκρίθη-κε παραπονεμένη ή Ζωή. Λίγα ά-κούμης κάθε μέρα! Σε παίρνουνε, μάτια μου, λίγο καιρό, ίσως πού να σου φάνε τα ψλά, κι' έστερα σε παρατάνε στο δρόμο. Ψέματά;

Η Κατίνα προσπαθούσε να της γιορή τα μυαλά.

—Όχι, κατινήν, δεν είναι άσως τό λές. Όλοι οι άντρες δεν είναι τό ίδιο. Υπάρχουν και παλληκάρια με φιλότιμο που κάνουν τό ά-δύνατα δυνατά για να ζήσουν τό σπίτι τους.

Και άμέσως έσκαψε τό παρρησιώ.

—Έγω, είτε δίνοντας έπιστημότητα στον τό-νο της φωνής της, έβγαίν ένα παιδί που τό έ-χει όλα! Και ναίτα και λεφτά και καρδιά. Είναι ο Νίκος, κατέ... Ναι, αυτός ο έαδερφό-μου! Καλά πού τον έσκέπτεται. Απτόν να πά-ρης, Ζωή μου!

Τό «παλληκάριο» που συνθέτησαν ή Κατίνα λεγόταν Νίκος Κοντάτολος. Τό επάγγελμά του: ύποψήφιος γαμπρός. Η Κατίνα δεν άρ-νησε να τον παρουσιάσει στη φίλη της, άν και

εκείνη στην αρχή απέφρανε, τό συναισέσιο. Έ-πειτα σκέφτηκε καλύτερα κι' αποφάσισε να δε-χτεί τον άρραβόνα. Έπείρασε λίγος καιρός με σχετική ευτυχία. Ο Νίκος ήταν έλο άγάπης.

—Πές μου κάτι, Νίκο; Έλεγε ή Ζωή.

—Ό,τι θές, Ζωή μου!...

—Μ' αγαπάς λιγάκι;

—Σέ λατρεύω! Χωρίς έσένα...

Αυτά και άλλα έκαναν την άδωγική Ζωή να ξεχάσει τό περασμένο θνάν...

Μά τί είχε συμβεί αλήθεια; Ύστερα από ένα μήνα ο Νίκος άλλαξε ταπεινή. Γιατί ο άν-θρωπός μας, όπως καταλοβαίνετε, δεν έπαξε στα τό τον ρόλο του.

Όταν λοιπόν τα μυαλά του Νίκου έγίγρσαν, ή Κατίνα έπρεπε την ευκαιρία να κάνει την δουλειά της.

—Θέλεις να σ' αγαπήσει τρελλά; είπε στη Ζωή. Άκου τί θα κάνεις. Θα πάρεις ένα μα-χαίρα δειμένο με μια κορδέλλα. Αυτό τό ποιάει μια μάγισσα. Θα τό βάλεις τη νύχτα κάτω από τό προσκέφαλό σου...

Τό θαυματουργό όμως μαχαί-κι δεν τό έδιναν δωρεάν.

Η Κυρά-Μαρία, μια περίφημη καφετζού και χαρτοφύλακτρα, έπαι-νε τόια έκαστοι άρκα. Τί να γίν; Τά χρήματα έδωχαν από τό πα-πύρισμα της Ζωής άλλα τό... τα-μα δεν έκοράτσε παρόλ' όλες τις-ρες. Ο Νίκος πάλι άρχισε να κά-νι άπιστίες. Η Ζωή έπρεξε στη φιλανδία της.

—Όποτε τό μαχαίρι, δεν έκανε τίποτα είτε με μάτια δορυκαμένα. Η Κατίνα ήταν έτοιμη από καιρό.

—Μά τό μαχαίρι, άποκρίθηκε, ήταν προσωρινό για να ιδούμε τι είδους άερώ έπλην τα μυαλά του Νίκου. Τώρα τό δοκιμάς. Πήρα και ρούχισα τη μαγισσα. Έδούσε α μου είπε: «Αν θέλει τό κορί-τσι να την αγαπήσει για πάντα, να πάρη τό αύγό!».

—Πού αύγό; ρώτησε με πε-ρίεργα ή Ζωή.

—Ένα αύγό που τό γεννάει μαύρος κόκορας!

—Κατίνα μου, θα τρελλάω!

Τί είχε αυτό που μου λές;

—Ναι, να σέ γαρά. Πρέπει να πάρης τό αύγό!

Τό σπάνιο αυτό αύγό τό πούλησε ή «μαγισσα» αντί 2 χιλιάδων δραχμών. Αλλά τί αξία είχαντά χρήματα μπρός στην αγάπη του Νίκου; Και ή έρωτευμένη νέα έ-δωσε τα δύο χιλιάδικα! Έπρεξέ τό μαρκό αύγό.

Τά μάγια θα τό έκαναν ή Κατίνα. Θα έ-καμης τό αύγό μια νύχτα θέως φεγγαρι και θα τό έδωδαν έλάνηνη κάτω από τό άπτορ. Γάτε θα έβρινε τό άσπρόνι του αύγού και στη θέσι του θα έβγαιναν ή σπιά του Νίκου.

Αλλά πού γίνουν τό μάγια, ο προσιτάμενος της Παπαδοπούλου άπεκάλυπεν ότι ο άρραβ-νιστικός της ήταν κοινός άπατερός. Έκείνη τό-τε κατέλαμψε διηγήθηκε την ιστορία του μα-γικού αύγού.

Η Ζωή, άσως απάβειξε ή σχετικά έρευνα της άστομίας, δεν ήταν τό μοναδικό τίμα της έστνης δοίρας. Και άλλα άφελή κορίτσια είχαν πέσει στο δίχτυ της Κατίνας για να άποσπώσουν τό μαρκό αύγό...

Ο ΣΕΡΑΦΟΚ—ΧΟΛΜΣ

ΟΙ ΣΗΜΕΡΙΝΟΙ ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

(Μονόπρακτη κωμωδία)

ΠΡΟΣΩΠΑ:

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΕΠΤΟΣ. Έλληνας, Χρηματοστής, 35 χρόνων. ΑΝΡΙ, τηματάρχης στο «Κρεντι-Λιοναί», 30 χρόνων. ΚΥΡΙΑ ΕΡΑΩ, όμορφη χήρα, 25 χρόνων. ΚΥΡΙΑ ΦΑΡΝΕΖ, ΚΥΡΙΑ ΛΟΡΑΝ.

(Ένα μικρό σαλόνι στο πολυτελές μέγαρο του Λεπτού. Τρεις πόρτες, άνοιχτές, δείχνει και στο βάθος. Μπαίνει ή κ. Έρλώ με τον οικοδεσπότη και με δυο κυρίες).

ΚΥΡΙΑ ΕΡΑΩ. — Αυτό το κόστεψι-πάρτυ είναι θαυμάσιο, αγαπητέ μου φίλε! Είμαστε όλοι τόσο εύχαριστημένοι!... Όσο όμως γιά την ιστορία που μου διηγήθηκετε, τι να σας πω; Είμαι άσχετη...!

ΛΕΠΤΟΣ. — Κυρία μου, μπορώ να σας διαβεβαιώσω ότι είναι αληθινή... Συνέβη σ' έναν άδελφό μου φίλο.

ΚΥΡΙΑ ΕΡΑΩ. (στις δυο κυρίες). — Μα είναι δυνατόν; Ό κ. Λεπτός μου είπε ένα παράμυθο και θέλει να με πείσει ότι είναι μια αληθινή ιστορία...! Ακούστε... Ένας φίλος του δούλεψε μια ημέρα την έπισκεψη μιας κυρίας, ή όποια ήταν πολύ στενωχωρημένη... οικονομικά. Περιττό είναι βέβαια να σας πω ότι ο κύριος έκανε κόρτε σ' αυτήν την κυρία... Λοιπόν, έκείνη του ζήτησε μια χάρι και τον άφησε να καταλάβει ότι ή ήσαν διαβεβαιωμένη να του την πληρώσει με τον έρωτά της... Κι' ό κύριος, δίχως να ζητήσει καμιά άλλη εξήγηση, της έδωσε ένατο χιλιάδες φράγκα!...

ΚΥΡΙΑ ΦΑΡΝΕΖ. — Σωστό παραμύθι!

ΚΥΡΙΑ ΛΟΡΑΝ. — Μα ήσαν λοιπόν κι' οι δυο τους τρελοί;

ΛΕΠΤΟΣ. (στενωχωρημένος). — Καθήστε, κυρίες μου... Δεν θα πάρετε άκομα ένα καφέ;

ΚΥΡΙΑ ΦΑΡΝΕΖ. — Άδύνατον! Μόλις σκεκόμαστε στα πόδια μας...

ΚΥΡΙΑ ΛΟΡΑΝ. — Πρέπει να πηγαίνουμε... Δεν περιμένει, μην κάνετε τον κόπο να μας συνοδεύσετε...! Ρεβουά...

(Ο Λεπτός ύποκλίνεται. Η κυρίες βγαίνουν. Ο Λεπτός κι' ή κυρία Έρλώ κάθονται κοντά σ' ένα τραπέζι).

ΛΕΠΤΟΣ. — Είσατε λοιπόν τόσο δύσπιστη, κυρία μου;... Έμένα μου φαίνεται ότι ένας έρωτευμένος θα μπορούσε να δώσει κι' αυτήν άκόμα τη ζωή του κι' όχι μόνο ένατο χιλιάδες, γιά να σώσει μέσα στην άγκαλιά του τη γυναίκα που αγαπάει...

ΚΥΡΙΑ ΕΡΑΩ. — Άλλοτε, ναι... Σήμερα όμως δεν υπάρχουν τέτοιοι έρωτες... Δεν υπάρχουν τέτοιοι άνδρες!...

ΛΕΠΤΟΣ. — Με συγχωρείτε... Υπάρχει τουλάχιστον ένας... Έγώ, παραδείγματός μου, που δεν έχω τόσο μεγάλη περιουσία, όση φαντάζεται ό κόσμος, θα έβαζα άμέσως διατάξεις χιλιάδες φράγκα στα πόδια κάποιου προσώπου...

ΚΥΡΙΑ ΕΡΑΩ. — Δεν είσατε δούλο δικωρτικός;...

ΛΕΠΤΟΣ. — Μιλά πάντα καθαρά... ΚΥΡΙΑ ΕΡΑΩ. — Έγώ στη θέση σας δεν θα αρνούμουν με τόσο άγνεια...!

ΛΕΠΤΟΣ. — Πού βλέπετε την άγνεια; ΚΥΡΙΑ ΕΡΑΩ. — Τι σ' νάζει, άφρο δεν την καταλαβαίνετε; (Σιγή).

ΛΕΠΤΟΣ. — Σας εύχαριστώ γιά το μάθημά (Μπαίνει ό Άνρι. Ο Λεπτός, στενωχωρημένος, σηκώνεται γιά να βγί).

ΚΥΡΙΑ ΕΡΑΩ. — Φεύγετε; ΚΥΡΙΑ ΕΡΑΩ. — Έχετε τώρα μια τόσο καλή συντροφιά!... Θέλω να συναντήσω τον φίλο μου Άρμιάν, γιά κάποια δουλειά μου. (Βγαίνει).

ΚΥΡΙΑ ΕΡΑΩ. (στον Άνρι). — Τι έχετε; Φαίνεται στενωχωρημένος...!

ΑΝΡΙ. (με μια άπελπισμένη έκφραση). — Την έσφα, σαν άνόητος, αγαπητή μου φίλη... Νόμιζα ότι θα κάνουν έλεγχο στο ταμείο μου κατά το τέλος του μηνός. Έ, λοιπόν! Άφρο το άπένειμα θα κάνει έπιβόρση ό διευθυντής... Καταλαβαίνεις λοιπόν...! Δεν μου άκομμένε τίποτ' άλλο, παρά γιά νανέω γιά μισά μου!...

ΛΕΠΤΟΣ. (παίρνει το άκουστικό). — Έσύ είσαι, Άρμιάν;

ΚΥΡΙΑ ΕΡΑΩ. (με πικρή φωνή). — Άνρι, αγαπή μου!... Τι θα γίνει έγώ; Τι θα γίνει άν θα μου λείψει; Δεν πρέπει να τό σκέπτομαι αυτό!...

ΑΝΡΙ. — Η τελευταία μου έλπίδα είναι ό πατέρας μου... Μα δεν βαρύνει... Τον έχω ακούσει τόσο πολύ! Καταλαβαίνω ότι αυτή τη φορά δεν θα μου δώσει... Και τότε...!

ΚΥΡΙΑ ΕΡΑΩ. (ταραγμένη). — Άκούστε, Άνρι... Πήγαμε στον πατέρα σου κι' άν δεν σου δώσει, μη σ' νοιάζει... Θα σου βρω έγώ αυτό γιά λεπίδα...!

ΑΝΡΙ. (άπογοητευμένος). — Μα, είναι πολλά, αγαπή μου... Πού θα τό βρή;

ΚΥΡΙΑ ΕΡΑΩ. — Έχω μια ιδέα...!

ΑΝΡΙ. — Κάνε όπως νομίζεις... Έγώ πρέπει να πηγαίνω...!

ΚΥΡΙΑ ΕΡΑΩ. (έκτεντικά). — Άνρι... Μη με ξεχνάς... Μην ξεχνάς την αγαπή μας!

ΑΝΡΙ. — Μα έπειδή σ' αγαπώ, γι' αυτό ζω άνάτη... (Βγαίνει. Η κυρία Έρλώ σκύβει τό κεφάλι και σκουπίζει τά δάκρυά της με τό μαυήλι της. Μπαίνει ό Λεπτός).

ΚΥΡΙΑ ΕΡΑΩ. — Ά, αγαπητέ μου φίλε... Έχω να σας πω κάτι... Έφυγαν οι καλομένοι σας;

ΛΕΠΤΟΣ. — Έφυγαν όλοι, κυρία μου. ΚΥΡΙΑ ΕΡΑΩ. — Κάθετέ μου τη χάρι να κλείσετε αυτή την πόρτα... (Ο Λεπτός κλείνει την πόρτα του βάθους και πηγαίνει κοντά της. Η κυρία Έρλώ εινε όρθια). Ακούστε, αγαπητέ μου φίλε... (Η φωνή της τρέμει).

Σας ζητώ συνχώρησι γι' αυτά που σας είπα προηγουμένως... Έδώ και λίγη ώρα σας φέρνω με τόσο έπισημότητα... Μα τώρα, δεν έχετε πια στενωχωρημένη!... Α! Μόνο σεις μπορείτε να μου σώσετε τη ζωή!...

ΚΥΡΙΑ ΕΡΑΩ. (βρέχει τα χείλη της. Έπειτα αδειάζει τό πατήρι διασμένη). — Υποφέρω τόσο, αγαπητέ μου φίλε!...

ΛΕΠΤΟΣ. — Κυρία μου, θα είμαι άσχετη κι' εύτυχης άν μπορούσα να σας βοηθήσω μ' ένα δικαιοδότη άλλο τρόπο... Ντρέσκομαι, όο δεν φαντάζεστε, γι' αυτά που σας είπα τόσο άδέξια, έδώ και λίγη ώρα... Τώρα όμως σας ζητώ μια χάρι, άφρο δεν έλπίζω ότι θα μπορούσα να ύπερσηθίσω ποτέ αυτό τό έμπίδο που μάς χωρίζει πώσα... Κυρία μου, θέλω να πιστέψετε ότι είμαι τρελλά έρωτευμένος μαζί σας!... (Η κυρία Έρλώ τόν δίνει τό χέρι της χαμογελώντας συγκινημένη. Ο Λεπτός τό φιλεί με τρυφερότητα).

ΚΥΡΙΑ ΕΡΑΩ. — Είστε δυνατόν να μ' αγαπάτε τόσο πολύ;

ΛΕΠΤΟΣ. — Ό, άφιβάλλετε άσχετη; Γιά μάς τούς Έλληνες ό έρως είναι τό μεγαλύτερο ιδανικό της ζωής μας... Όλα τ' άλλα, ή ύποψεί, τό λεπτά, δεν χρειάζονται μπροστά στην έρωτά! (Σκύβει πάλι και της φιλεί τό χέρι).

ΚΥΡΙΑ ΕΡΑΩ. — Μα έσείς κλάτε!... (Άκουμπάει τό άλλο χέρι της στά μαλλιά του).

ΛΕΠΤΟΣ. — Ό, ανηβάλλετε άσχετη; Γιά μάς τούς Έλληνες ό έρως είναι τό μεγαλύτερο ιδανικό της ζωής μας... Όλα τ' άλλα, ή ύποψεί, τό λεπτά, δεν χρειάζονται μπροστά στην έρωτά! (Σκύβει πάλι και της φιλεί τό χέρι).

ΚΥΡΙΑ ΕΡΑΩ. — Μα έσείς κλάτε!... (Άκουμπάει τό άλλο χέρι της στά μαλλιά του).

ΛΕΠΤΟΣ. — Ό, ανηβάλλετε άσχετη; Γιά μάς τούς Έλληνες ό έρως είναι τό μεγαλύτερο ιδανικό της ζωής μας... Όλα τ' άλλα, ή ύποψεί, τό λεπτά, δεν χρειάζονται μπροστά στην έρωτά! (Σκύβει πάλι και της φιλεί τό χέρι).

ΚΥΡΙΑ ΕΡΑΩ. — Μα έσείς κλάτε!... (Άκουμπάει τό άλλο χέρι της στά μαλλιά του).

ΛΕΠΤΟΣ. — Ό, ανηβάλλετε άσχετη; Γιά μάς τούς Έλληνες ό έρως είναι τό μεγαλύτερο ιδανικό της ζωής μας... Όλα τ' άλλα, ή ύποψεί, τό λεπτά, δεν χρειάζονται μπροστά στην έρωτά! (Σκύβει πάλι και της φιλεί τό χέρι).

ΚΥΡΙΑ ΕΡΑΩ. — Μα έσείς κλάτε!... (Άκουμπάει τό άλλο χέρι της στά μαλλιά του).

ΛΕΠΤΟΣ. — Ό, ανηβάλλετε άσχετη; Γιά μάς τούς Έλληνες ό έρως είναι τό μεγαλύτερο ιδανικό της ζωής μας... Όλα τ' άλλα, ή ύποψεί, τό λεπτά, δεν χρειάζονται μπροστά στην έρωτά! (Σκύβει πάλι και της φιλεί τό χέρι).

ΚΥΡΙΑ ΕΡΑΩ. — Μα έσείς κλάτε!... (Άκουμπάει τό άλλο χέρι της στά μαλλιά του).

ΛΕΠΤΟΣ. — Ό, ανηβάλλετε άσχετη; Γιά μάς τούς Έλληνες ό έρως είναι τό μεγαλύτερο ιδανικό της ζωής μας... Όλα τ' άλλα, ή ύποψεί, τό λεπτά, δεν χρειάζονται μπροστά στην έρωτά! (Σκύβει πάλι και της φιλεί τό χέρι).

ΚΥΡΙΑ ΕΡΑΩ. — Μα έσείς κλάτε!... (Άκουμπάει τό άλλο χέρι της στά μαλλιά του).

ΛΕΠΤΟΣ. — Ό, ανηβάλλετε άσχετη; Γιά μάς τούς Έλληνες ό έρως είναι τό μεγαλύτερο ιδανικό της ζωής μας... Όλα τ' άλλα, ή ύποψεί, τό λεπτά, δεν χρειάζονται μπροστά στην έρωτά! (Σκύβει πάλι και της φιλεί τό χέρι).

ΚΥΡΙΑ ΕΡΑΩ. — Μα έσείς κλάτε!... (Άκουμπάει τό άλλο χέρι της στά μαλλιά του).

ΛΕΠΤΟΣ. — Ό, ανηβάλλετε άσχετη; Γιά μάς τούς Έλληνες ό έρως είναι τό μεγαλύτερο ιδανικό της ζωής μας... Όλα τ' άλλα, ή ύποψεί, τό λεπτά, δεν χρειάζονται μπροστά στην έρωτά! (Σκύβει πάλι και της φιλεί τό χέρι).

ΚΥΡΙΑ ΕΡΑΩ. — Μα έσείς κλάτε!... (Άκουμπάει τό άλλο χέρι της στά μαλλιά του).

ΛΕΠΤΟΣ. — Ό, ανηβάλλετε άσχετη; Γιά μάς τούς Έλληνες ό έρως είναι τό μεγαλύτερο ιδανικό της ζωής μας... Όλα τ' άλλα, ή ύποψεί, τό λεπτά, δεν χρειάζονται μπροστά στην έρωτά! (Σκύβει πάλι και της φιλεί τό χέρι).

ΚΥΡΙΑ ΕΡΑΩ. — Μα έσείς κλάτε!... (Άκουμπάει τό άλλο χέρι της στά μαλλιά του).

ΛΕΠΤΟΣ. — Ό, ανηβάλλετε άσχετη; Γιά μάς τούς Έλληνες ό έρως είναι τό μεγαλύτερο ιδανικό της ζωής μας... Όλα τ' άλλα, ή ύποψεί, τό λεπτά, δεν χρειάζονται μπροστά στην έρωτά! (Σκύβει πάλι και της φιλεί τό χέρι).

ΚΥΡΙΑ ΕΡΑΩ. — Μα έσείς κλάτε!... (Άκουμπάει τό άλλο χέρι της στά μαλλιά του).

(Χαμηλοφώνως). Λέγωμα την κοίτασι που μου κάνατε...!

ΛΕΠΤΟΣ. (ύστερ από μια μικρή σιγή). — Μπορώ να σας σώσω τη ζωή; Σε μια τέτοια όμως περίπτωση, δεν ζητεί κανείς ανταλλάγματα... Είμαι πρόθυμος να σας δώσω ένα νεκ διακόσιων χιλιάδων φράγκων... Υποθέτω ότι μ' αυτά τ' άλλα τ' άλλα... (Έκείνη σκύβει τό κεφάλι, σαν να τού λέει ότι της άρκουν. Ο Λεπτός κάθεται και συμπληρώνει ένα τσέκι. Έπειτα τό δίνει στην κυρία Έρλώ). Όρσιτε τό τσέκι...

ΚΥΡΙΑ ΕΡΑΩ. (συγκινημένη, κάθεται σ' ένα πολυθρόνα). — Α! Δεν φαντάζεστε πόσο με συγκινείτε... (Κυτάζονται αμοιβαία. Στυπά τό τηλέφωνο).

ΛΕΠΤΟΣ. (νευριασμένος). — Σας ζητώ συνχώρησι... (Παίρνει τό άκουστικό). Α! Έσύ είσαι, Άρμιάν;... (Άκούει). Όχι, ήρ...

Δεν μπορώ πια... Μου συνέβη ένα άπρόσμετο... Πρέπει να εγκαταλείψω αυτή τη δουλειά... Είστε άδύνατον! Δεν έχω πια άλλα χρήματα... Θα καταστραφώ; Έλα, κι' Κι' έπειτα, τι με νοιάζει! Είμαι τόσο εύτυχισμένος!... Όχι, ήρ...

Δεν γίνεται τίποτα πια... Ό, μη φοβάσαι... Ρεβουά... Ναι, ναι! Ρεβουά... (Κρεμάει τό άκουστικό. Κιτάζει τρυφερά την κυρία Έρλώ). Γιατί είσατε τόσο γλαυχή; Σας οραύωμαι ότι δεν σκέπτομαι να σας ζητήσω κανένα ανταλλάγμα... Θα ήθελα μόνο να σας πω ότι σας αγαπώ μ' ένα τόσο τρυφερό και τόσο βαθύ αίσθημα, όπως δεν αγαπάρα ποτέ μια άλλη γυναίκα... (Της προσφέρει ένα ποτήρι σαμπάνια). Πείτε κάτι... Θα σας κάνω καλό...

ΚΥΡΙΑ ΕΡΑΩ. (βρέχει τα χείλη της. Έπειτα αδειάζει τό πατήρι διασμένη). — Υποφέρω τόσο, αγαπητέ μου φίλε!...

ΛΕΠΤΟΣ. — Κυρία μου, θα είμαι άσχετη κι' εύτυχης άν μπορούσα να σας βοηθήσω μ' ένα δικαιοδότη άλλο τρόπο... Ντρέσκομαι, όο δεν φαντάζεστε, γι' αυτά που σας είπα τόσο άδέξια, έδώ και λίγη ώρα... Τώρα όμως σας ζητώ μια χάρι, άφρο δεν έλπίζω ότι θα μπορούσα να ύπερσηθίσω ποτέ αυτό τό έμπίδο που μάς χωρίζει πώσα... Κυρία μου, θέλω να πιστέψετε ότι είμαι τρελλά έρωτευμένος μαζί σας!... (Η κυρία Έρλώ τόν δίνει τό χέρι της χαμογελώντας συγκινημένη. Ο Λεπτός τό φιλεί με τρυφερότητα).

ΚΥΡΙΑ ΕΡΑΩ. — Είστε δυνατόν να μ' αγαπάτε τόσο πολύ;

ΛΕΠΤΟΣ. — Ό, ανηβάλλετε άσχετη; Γιά μάς τούς Έλληνες ό έρως είναι τό μεγαλύτερο ιδανικό της ζωής μας... Όλα τ' άλλα, ή ύποψεί, τό λεπτά, δεν χρειάζονται μπροστά στην έρωτά! (Σκύβει πάλι και της φιλεί τό χέρι).

ΚΥΡΙΑ ΕΡΑΩ. — Μα έσείς κλάτε!... (Άκουμπάει τό άλλο χέρι της στά μαλλιά του).

ΛΕΠΤΟΣ. — Ό, ανηβάλλετε άσχετη; Γιά μάς τούς Έλληνες ό έρως είναι τό μεγαλύτερο ιδανικό της ζωής μας... Όλα τ' άλλα, ή ύποψεί, τό λεπτά, δεν χρειάζονται μπροστά στην έρωτά! (Σκύβει πάλι και της φιλεί τό χέρι).

ΚΥΡΙΑ ΕΡΑΩ. — Μα έσείς κλάτε!... (Άκουμπάει τό άλλο χέρι της στά μαλλιά του).

ΛΕΠΤΟΣ. — Ό, ανηβάλλετε άσχετη; Γιά μάς τούς Έλληνες ό έρως είναι τό μεγαλύτερο ιδανικό της ζωής μας... Όλα τ' άλλα, ή ύποψεί, τό λεπτά, δεν χρειάζονται μπροστά στην έρωτά! (Σκύβει πάλι και της φιλεί τό χέρι).

ΚΥΡΙΑ ΕΡΑΩ. — Μα έσείς κλάτε!... (Άκουμπάει τό άλλο χέρι της στά μαλλιά του).

ΛΕΠΤΟΣ. — Ό, ανηβάλλετε άσχετη; Γιά μάς τούς Έλληνες ό έρως είναι τό μεγαλύτερο ιδανικό της ζωής μας... Όλα τ' άλλα, ή ύποψεί, τό λεπτά, δεν χρειάζονται μπροστά στην έρωτά! (Σκύβει πάλι και της φιλεί τό χέρι).

ΚΥΡΙΑ ΕΡΑΩ. — Μα έσείς κλάτε!... (Άκουμπάει τό άλλο χέρι της στά μαλλιά του).

ΛΕΠΤΟΣ. — Ό, ανηβάλλετε άσχετη; Γιά μάς τούς Έλληνες ό έρως είναι τό μεγαλύτερο ιδανικό της ζωής μας... Όλα τ' άλλα, ή ύποψεί, τό λεπτά, δεν χρειάζονται μπροστά στην έρωτά! (Σκύβει πάλι και της φιλεί τό χέρι).

ΚΥΡΙΑ ΕΡΑΩ. — Μα έσείς κλάτε!... (Άκουμπάει τό άλλο χέρι της στά μαλλιά του).

ΛΕΠΤΟΣ. — Ό, ανηβάλλετε άσχετη; Γιά μάς τούς Έλληνες ό έρως είναι τό μεγαλύτερο ιδανικό της ζωής μας... Όλα τ' άλλα, ή ύποψεί, τό λεπτά, δεν χρειάζονται μπροστά στην έρωτά! (Σκύβει πάλι και της φιλεί τό χέρι).

ΚΥΡΙΑ ΕΡΑΩ. — Μα έσείς κλάτε!... (Άκουμπάει τό άλλο χέρι της στά μαλλιά του).

ΛΕΠΤΟΣ. — Ό, ανηβάλλετε άσχετη; Γιά μάς τούς Έλληνες ό έρως είναι τό μεγαλύτερο ιδανικό της ζωής μας... Όλα τ' άλλα, ή ύποψεί, τό λεπτά, δεν χρειάζονται μπροστά στην έρωτά! (Σκύβει πάλι και της φιλεί τό χέρι).

ΚΥΡΙΑ ΕΡΑΩ. — Μα έσείς κλάτε!... (Άκουμπάει τό άλλο χέρι της στά μαλλιά του).

ΛΕΠΤΟΣ. — Ό, ανηβάλλετε άσχετη; Γιά μάς τούς Έλληνες ό έρως είναι τό μεγαλύτερο ιδανικό της ζωής μας... Όλα τ' άλλα, ή ύποψεί, τό λεπτά, δεν χρειάζονται μπροστά στην έρωτά! (Σκύβει πάλι και της φιλεί τό χέρι).

ΚΥΡΙΑ ΕΡΑΩ. — Μα έσείς κλάτε!... (Άκουμπάει τό άλλο χέρι της στά μαλλιά του).

ΛΕΠΤΟΣ. — Ό, ανηβάλλετε άσχετη; Γιά μάς τούς Έλληνες ό έρως είναι τό μεγαλύτερο ιδανικό της ζωής μας... Όλα τ' άλλα, ή ύποψεί, τό λεπτά, δεν χρειάζονται μπροστά στην έρωτά! (Σκύβει πάλι και της φιλεί τό χέρι).

ΚΥΡΙΑ ΕΡΑΩ. — Μα έσείς κλάτε!... (Άκουμπάει τό άλλο χέρι της στά μαλλιά του).

ΛΕΠΤΟΣ. — Ό, ανηβάλλετε άσχετη; Γιά μάς τούς Έλληνες ό έρως είναι τό μεγαλύτερο ιδανικό της ζωής μας... Όλα τ' άλλα, ή ύποψεί, τό λεπτά, δεν χρειάζονται μπροστά στην έρωτά! (Σκύβει πάλι και της φιλεί τό χέρι).

ΚΥΡΙΑ ΕΡΑΩ. — Μα έσείς κλάτε!... (Άκουμπάει τό άλλο χέρι της στά μαλλιά του).

ΛΕΠΤΟΣ. — Ό, ανηβάλλετε άσχετη; Γιά μάς τούς Έλληνες ό έρως είναι τό μεγαλύτερο ιδανικό της ζωής μας... Όλα τ' άλλα, ή ύποψεί, τό λεπτά, δεν χρειάζονται μπροστά στην έρωτά! (Σκύβει πάλι και της φιλεί τό χέρι).

ΚΥΡΙΑ ΕΡΑΩ. — Μα έσείς κλάτε!... (Άκουμπάει τό άλλο χέρι της στά μαλλιά του).

ΛΕΠΤΟΣ. — Ό, ανηβάλλετε άσχετη; Γιά μάς τούς Έλληνες ό έρως είναι τό μεγαλύτερο ιδανικό της ζωής μας... Όλα τ' άλλα, ή ύποψεί, τό λεπτά, δεν χρειάζονται μπροστά στην έρωτά! (Σκύβει πάλι και της φιλεί τό χέρι).

ΚΥΡΙΑ ΕΡΑΩ. — Μα έσείς κλάτε!... (Άκουμπάει τό άλλο χέρι της στά μαλλιά του).

ΛΕΠΤΟΣ. — Ό, ανηβάλλετε άσχετη; Γιά μάς τούς Έλληνες ό έρως είναι τό μεγαλύτερο ιδανικό της ζωής μας... Όλα τ' άλλα, ή ύποψεί, τό λεπτά, δεν χρειάζονται μπροστά στην έρωτά! (Σκύβει πάλι και της φιλεί τό χέρι).

ΑΙΤΗΣΙΣ ΓΑΜΟΥ

ΤΟΥ ERNEST PÉROUX

ΚΥΡΙΑ μου, σάς τό ξανάτα: Άγαπώ τρελλά την προσηνί σας!...

Τι δύσκολη πού ήταν ή θέση μου, Θεέ μου... Τρελλανόμιον γιά τη Ζοζέττα, την προσηνί της κυρίας Όλιβέ, ενώ ή κυρία Όλιβέ, ή μητέρα της γλυκειάς μου Ζοζέττας, τρελλανόταν γιά μένα!...

Πώς έτυχε να μ' αγαπήσει ή στενοχωρημένη αυτή σαραντάρα;...

Μη με ρωτάτε γι' αυτό, καθόλου. Ρωτήστε καλύτερα την αλήσι του χωριού μας, την άντα που μάς βασάνισε στην άπέψη αυτή γωνιά μας, και τό λευκό μου περιτυλιγμένο χέρι — χέρι δημοδόχου — τό μόνο που άρκουν άνάμεσα στα τόσα άλλα τ' άλλα συγχωριανών μας!...

Χίλιες φορές της τάχο πει: Κυρία μου, άπέσπυθε από μένα... Πράλαβε τις ηλικίες ματιές σας ή άπια ή άγγελική ματιά της προσηνίς σας... Είμαι μόνη 25 χρόνων, κι' ή νεότη μου ήλικά διψάει περισσότερο γι' άγνότητα γειάτες άναστεναγμούς, κάτω άπ' τό μισοανοιχτό παράθυρό της Ζοζέττας μου, παρά γιά άνοιξες ξεκουραστικούς πάλι στο φλογερό κορμί σας...!

Μά έκείνη δεν μ' άκούει. Κι' ό πόθος της γιά μένα μετρούνεται με άμους, που μου θυμίζει την άνικανοπατή άγάπη της γυναίκας του Πατέρα στην δύστυχη Ίωση...

Τόμωρα προχθές να γράφω μια έπιστολή στον κ. Όλιβέ, ήττώντας του μια ιδιαίτερη ανέντευξη μαζί του: Σκόπευα να ζητήσω από αυτόν την κόρη του γιά σύζυγό μου...!

Μά έρωσα τό μάτι μου, σαν διάβασα την άπάντησι: «Έχω την τιμή να είδοποιήσω τον κ. Τουρνέμιν, ότι θα τό δεχθώ πολύ εύχαρίστως, μόλις ή κόρη του ύπογοιού των... ή γυναίκα του Γενικού Δευθυντού...! Α! Τι φρέν! (Βγαίνει από την πόρτα με τό τσέκι και τό εσχιζέ με κύσσα. Έπειτα, φεύγει σαν τρελή από την πόρτα, δείχνει. Ο Λεπτός, αδιάφορος, μαζεύει τό σχοιμένο τσέκι και τό εσχιζέ στο τσέκι. Έκείνη τη στιγμή, χτυπάει πάλι τό τηλέφωνο).

ΛΕΠΤΟΣ. (παίρνει τό άκουστικό). — Έσύ είσαι, Άρμιάν;... Μα είσαι άνυπόφορος! Τι περιέργεια εινε αυτή, παιδί μου! Έ, ναι! Όλα έγιναν όπως τό είπαμε προέλα... Ού, τώρα πια!... Σ' εύχαριστώ γιά την πληροφορία, ότι ό Άνρι είχε πάρει από τό ταμείο της Τραπεζής τα χρήματα που έβαλα στο Χρηματοστήριο... Μα βέβαια! Δεν ήτοχε έλπίδα ότι θα τό τό έδινε ό πατέρας του... Και φυσικά, θα τό έλεγε της φίλης του, της χαριτωμένης κ. Έρλώ, που εινε... Δεν θα είσατε πια έδώ μέσα...! Έτσι δεν θα σας δώ να φεύγετε και να νοιάζω να ξεσκέπασα ή καρδιά μου...!

(Η κυρία Έρλώ θέλει να τον κρατήσει. Έκείνος όμως βγαίνει και κλείνει την πόρτα).

ΚΥΡΙΑ ΕΡΑΩ. (τρυφερά). — Η θυσία σας εινε μεγάλη... Θα σας χορίσω την αγαπή μου... (Τρέχει από πίσω του... Το σαλόνι μένει άδειο λίγα λεπτά της ώρας... Χτυπά τρεις φορές τό τηλέφωνο... Έπειτα, σιγή... Έξαφνα μπαίνει σέ λίγο ή κ. Έρλώ, τρέμοντας συγκορη).

ΚΥΡΙΑ ΕΡΑΩ. — Τι έκανα, Θεέ μου! Α! Δεν με σκεπάζατε δόλο!... (Μπαίνει ό Λεπτός πού δεχότανε από πίσω της). — Μη μου μιλάτε πια γιά τον έρωτά σας!... Είμαι τόσο ντροπιασμένη! Έγώ, ή άνηψά του προέδρου,

Αδελφά ΤΡΙΣΤΑΝ ΜΠΕΡΝΑΡ

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

παρουσιασθεί στο σπίτι μου. Άς προσπαθήσει όμως νάρθη άφρο τό άπογευμα, άπ' τις 2.30 μ. 5. (Υπογραφή) Κυρία Όλιβέ!...

Ό, διάβλε... Σέρετε τι θα πει να γράφω στο σύζυγο και να σούχεται ή άπάντησι άπ' τη γυναίκα του;...

Δεν θέλησα να τό πολυσκεφθώ αυτό και στις 2 1/2 της άλλης μέρας παρουσιάστηκα καλώςγεσημένο στο σπίτι της καλής μου...!

Η κυρία Όλιβέ μου άνοιξε ή ιδιά, μ' έμασε σ' ένα θαυματοποιημένο σαλονάκι, μουδειζε μια πολυθρόνα στη γωνία του τζ

Ανάμεσα από δύο αγάπες

Είχατε την καλωσύνη να με προσκαλέσετε, εξαδέλφη μου, είτε. Να, για να μιλήσουμε. Έλα, Σίλβιο, μην καθυστερούμε! Πρέπει να είσαι λογικός, φτωχό μου παιδί. Ένα φίλος πέρασε απ' το ελαφρό μελαγχολικό πρόσωπο του μαρκήσιου και τα σκοτεινά του φρύδια, που σχημάτιζαν δύο όμοια τόξα επάνω από τα μάτια του, σίμωσαν άργα.

—Ναί, το ξέρω, είπε, έπειτα από λίγο ώρα, με κάποια προσοχή, ο ντόν Σίλβιο. Μά είναι τόσο σκληρό! Νά παντρευτώ! Νά βάλω στη θέση εκείνης μιά άλλη γυναίκα... που δεν θα την αγαπώ.... που δεν θα την αγαπήσω ποτέ!

—Ποιός ξέρει, τι μπορεί να γίνει, παρατήρησε η κόμισσα. Ο έρωτας ίσως να οδήγεί με τον καιρό.

Τότε ο μαρκήσιος απάντησε άργα, με φωνή βαθιά:

—Ποτέ!..

Και το πρόσωπό του πήρε μιά οδυνηρή έκφραση, ενώ στα μάτια του ο ίσκιος της θλίψεως έγινε πιο βαθύς.

Είχε καθίσει κοντά σ' ένα τραπέζι και το λεπτό, νευρωκό χέρι του άνοιγε επάνω στο μάρμαρο. Η κόμισσα κιντήσε για μιά στιγμή το αριστοκρατικό του πρόσωπο, επάνω στο οποίο τα μαύρα θολά μάτια του, όνειροπόλα και γεμάτα στοχασμούς, σκόρπιζαν μιά σοβαρή όμορφιά. Έπειτα κούνησε το κεφάλι της και ψιθύρισε:

—Σίλβιο, Σίλβιο, έλπιζα να σε βρω έτοιμο να κάνεις το καθήκον σου!

Ο μαρκήσιος άνορθώθηκε με μιά κίνηση απότομη και είπε:

—Έ, λοιπόν, ναί, είμαι έτοιμος! Θα ξαναπαντρευτώ, άφρο έτσι πρέπει να γίνει! Ο πατέρας μου άπελάζεται όσο συλλογίζεται, ότι το παλιό δυνάμει μας μπορεί να ούσσει μ' έμένα... Λόγοι ανώτεροι μου επιβάλλουν αυτό τον γάμο! Θα παντρευτώ την νεαρά προστατευμένη σας, ντόνα Φραντζέσκα! Αιδή, ή μιά άλλη, το ίδιο κάνει!

Και με μιά κίνηση συμπύκνωσε τα λόγια του.

Η κόμισσα έφερε άργα το χέρι της στις μετωπικές των λευκών μαλλιών που πλωσίοναν το μαρμαίνο απ' τα χρόνια πρόσωπό της και κάποια μοιμητέρα σε απ' τα γέλια και σοβαρά της μάτια.

—Δεν πρέπει να μιλάς έτσι, παιδί μου, είπε. Η προστατευμένη μου, ή Τζινέβρα Καμπέστοι, είν' άξια ν' αγαπηθώ, κι έχει ό,τι χρειάζεται γι' αυτό.... Μπότερες άλλωστε να κρίνεις περ' αυτού και μόνος σου τις δύο φορές που τη συνάντησες στο σπίτι μου.

—Ναί, απάντησε εκείνος ψυχρά, είνε πολύ άφαιρα.

—Κι έχει ακόμα ένα σαρκό ψυχικά χαρακτηρισμό, συμπύκνωσε η κόμισσα. Είνε προσκαίσιμη με μιά ασύγκριτη αντίληψη και κρίσι. Μά; επειδή είνε μετριόφρων και λίγο δειλή, μόνο όταν τη γνωρίσει κανείς καλά, ανακαλύπτει τους ψυχικούς θησαυρούς της. Με δύο λόγια, είν' ή γυναίκα που όνειροειμουν κι εχόμενοι

πόρτα του σαλονιού άνοιξε κι' ο μαρκήσιος ήστησε άγγιγναι:

—Η αυτού έξοχότης ο μαρκήσιος Ορσέλλα.

Η κόμισσα Φραντζέσκα Ριζίνι άφισε να πέσει από τη μνήμη της το λογισμό της, έλεισε το βιβλίο που είχε άναγνύει με προσοχή και χαμογέλασε προς τον έπισκέπτη, ό οποίος έκανε έκείνη τη στιγμή την είσοδό του.

—Είχα κάποια προσοχή, ότι θα έρχοσιν σήμερα, Σίλβιο, του είπε.

Ο μαρκήσιος προχώρησε, υποκλίθηκε κι' έφίλησε το χέρι που του έδωσε η κόμισσα.

—Είχατε την καλωσύνη να με προσκαλέσετε, εξαδέλφη μου, είτε. Να, για να μιλήσουμε. Έλα, Σίλβιο, μην καθυστερούμε!

Πρέπει να είσαι λογικός, φτωχό μου παιδί. Ένα φίλος πέρασε απ' το ελαφρό μελαγχολικό πρόσωπο του μαρκήσιου και τα σκοτεινά του φρύδια, που σχημάτιζαν δύο όμοια τόξα επάνω από τα μάτια του, σίμωσαν άργα.

—Ναί, το ξέρω, είπε, έπειτα από λίγο ώρα, με κάποια προσοχή, ο ντόν Σίλβιο. Μά είναι τόσο σκληρό! Νά παντρευτώ! Νά βάλω στη θέση εκείνης μιά άλλη γυναίκα... που δεν θα την αγαπώ.... που δεν θα την αγαπήσω ποτέ!

—Ποιός ξέρει, τι μπορεί να γίνει, παρατήρησε η κόμισσα. Ο έρωτας ίσως να οδήγεί με τον καιρό.

Τότε ο μαρκήσιος απάντησε άργα, με φωνή βαθιά:

—Ποτέ!..

Και το πρόσωπό του πήρε μιά οδυνηρή έκφραση, ενώ στα μάτια του ο ίσκιος της θλίψεως έγινε πιο βαθύς.

Είχε καθίσει κοντά σ' ένα τραπέζι και το λεπτό, νευρωκό χέρι του άνοιγε επάνω στο μάρμαρο. Η κόμισσα κιντήσε για μιά στιγμή το αριστοκρατικό του πρόσωπο, επάνω στο οποίο τα μαύρα θολά μάτια του, όνειροπόλα και γεμάτα στοχασμούς, σκόρπιζαν μιά σοβαρή όμορφιά. Έπειτα κούνησε το κεφάλι της και ψιθύρισε:

—Σίλβιο, Σίλβιο, έλπιζα να σε βρω έτοιμο να κάνεις το καθήκον σου!

Ο μαρκήσιος άνορθώθηκε με μιά κίνηση απότομη και είπε:

—Έ, λοιπόν, ναί, είμαι έτοιμος! Θα ξαναπαντρευτώ, άφρο έτσι πρέπει να γίνει! Ο πατέρας μου άπελάζεται όσο συλλογίζεται, ότι το παλιό δυνάμει μας μπορεί να ούσσει μ' έμένα... Λόγοι ανώτεροι μου επιβάλλουν αυτό τον γάμο! Θα παντρευτώ την νεαρά προστατευμένη σας, ντόνα Φραντζέσκα! Αιδή, ή μιά άλλη, το ίδιο κάνει!

Και με μιά κίνηση συμπύκνωσε τα λόγια του.

Η κόμισσα έφερε άργα το χέρι της στις μετωπικές των λευκών μαλλιών που πλωσίοναν το μαρμαίνο απ' τα χρόνια πρόσωπό της και κάποια μοιμητέρα σε απ' τα γέλια και σοβαρά της μάτια.

—Δεν πρέπει να μιλάς έτσι, παιδί μου, είπε. Η προστατευμένη μου, ή Τζινέβρα Καμπέστοι, είν' άξια ν' αγαπηθώ, κι έχει ό,τι χρειάζεται γι' αυτό.... Μπότερες άλλωστε να κρίνεις περ' αυτού και μόνος σου τις δύο φορές που τη συνάντησες στο σπίτι μου.

—Ναί, απάντησε εκείνος ψυχρά, είνε πολύ άφαιρα.

—Κι έχει ακόμα ένα σαρκό ψυχικά χαρακτηρισμό, συμπύκνωσε η κόμισσα. Είνε προσκαίσιμη με μιά ασύγκριτη αντίληψη και κρίσι. Μά; επειδή είνε μετριόφρων και λίγο δειλή, μόνο όταν τη γνωρίσει κανείς καλά, ανακαλύπτει τους ψυχικούς θησαυρούς της. Με δύο λόγια, είν' ή γυναίκα που όνειροειμουν κι εχόμενοι

—Ναί, απάντησε εκείνος ψυχρά, είνε πολύ άφαιρα.

—Κι έχει ακόμα ένα σαρκό ψυχικά χαρακτηρισμό, συμπύκνωσε η κόμισσα. Είνε προσκαίσιμη με μιά ασύγκριτη αντίληψη και κρίσι. Μά; επειδή είνε μετριόφρων και λίγο δειλή, μόνο όταν τη γνωρίσει κανείς καλά, ανακαλύπτει τους ψυχικούς θησαυρούς της. Με δύο λόγια, είν' ή γυναίκα που όνειροειμουν κι εχόμενοι

—Ναί, απάντησε εκείνος ψυχρά, είνε πολύ άφαιρα.

—Κι έχει ακόμα ένα σαρκό ψυχικά χαρακτηρισμό, συμπύκνωσε η κόμισσα. Είνε προσκαίσιμη με μιά ασύγκριτη αντίληψη και κρίσι. Μά; επειδή είνε μετριόφρων και λίγο δειλή, μόνο όταν τη γνωρίσει κανείς καλά, ανακαλύπτει τους ψυχικούς θησαυρούς της. Με δύο λόγια, είν' ή γυναίκα που όνειροειμουν κι εχόμενοι

—Ναί, απάντησε εκείνος ψυχρά, είνε πολύ άφαιρα.

—Κι έχει ακόμα ένα σαρκό ψυχικά χαρακτηρισμό, συμπύκνωσε η κόμισσα. Είνε προσκαίσιμη με μιά ασύγκριτη αντίληψη και κρίσι. Μά; επειδή είνε μετριόφρων και λίγο δειλή, μόνο όταν τη γνωρίσει κανείς καλά, ανακαλύπτει τους ψυχικούς θησαυρούς της. Με δύο λόγια, είν' ή γυναίκα που όνειροειμουν κι εχόμενοι

—Ναί, απάντησε εκείνος ψυχρά, είνε πολύ άφαιρα.

—Κι έχει ακόμα ένα σαρκό ψυχικά χαρακτηρισμό, συμπύκνωσε η κόμισσα. Είνε προσκαίσιμη με μιά ασύγκριτη αντίληψη και κρίσι. Μά; επειδή είνε μετριόφρων και λίγο δειλή, μόνο όταν τη γνωρίσει κανείς καλά, ανακαλύπτει τους ψυχικούς θησαυρούς της. Με δύο λόγια, είν' ή γυναίκα που όνειροειμουν κι εχόμενοι

—Ναί, απάντησε εκείνος ψυχρά, είνε πολύ άφαιρα.

—Κι έχει ακόμα ένα σαρκό ψυχικά χαρακτηρισμό, συμπύκνωσε η κόμισσα. Είνε προσκαίσιμη με μιά ασύγκριτη αντίληψη και κρίσι. Μά; επειδή είνε μετριόφρων και λίγο δειλή, μόνο όταν τη γνωρίσει κανείς καλά, ανακαλύπτει τους ψυχικούς θησαυρούς της. Με δύο λόγια, είν' ή γυναίκα που όνειροειμουν κι εχόμενοι

—Ναί, απάντησε εκείνος ψυχρά, είνε πολύ άφαιρα.

για σένα, Σίλβιο....

Ο μαρκήσιος έκανε με τα χείλη του μιά κίνηση που σήμαινε: «Τό ίδιο μου κάνει». Έπειτα είπε με τόνο κατηγορηματικό:

—Έαθιμώ να μάθω ή ντόνα Τζινέβρα από πριν, ότι παίρνοντας την, δεν κάνω παρά ένα γάμο που μόνο τον υπαγορεύει ή ανάγκη. Θα της τα εξηγήσετε, εξαδέλφη μου, όλα. Θα της πείτε ότι αγαπώ την πεθαμένη μου γυναίκα, όπως την αγαπούσα ζωντανή, κι ότι καμιά άλλη δεν θα πάρω ποτέ τη θέση της στην καρδιά μου. Έαθιμώ απ' αυτό, θα είμαι ένας καλός σύζυγος. Έξορτε τον χαρακτήρα μου και μπορείτε να βεβαιώσετε την ντόνα Τζινέβρα, ότι θα νοιώθω γι' αυτήν όλο τάν σεβασμό, του οποίου είνε άσφαλις άξια. Άργότερα μάλιστα, όταν θα γνωριστούμε καλύτερα, άσφαλώς θα νοιώσω και κάποια στοργή γι' αυτή. Μά όχι έρωτα! Ποτέ! Η νέες ήρωοι-λοιπόν πάντα σ'όταν έρωτα, θέλω λοιπόν να είδοποιη ή πιστομένη σας, ότι δεν θα βρω σε μένα τον έρωτα που ίσως έλπει....

Τα ρητιδομένα βλέφαρα της ντόνας Φραντζέσκας άνοιχάνε για μιά στιγμή πάνω απ' τα μάτια της, που κτύπαζαν από Σίλβιο με σιγασίμια.

—Θά φροντίσω να το καταλάβω αυτό, παιδί μου, είπε. Μά δεν τη φαντάζομαι καθόλου ρομαντική. Είνε μιά καπέλλα λογική, που δεν άφινει πόν έαυτο της-να κάνει πολλά όνειρα. Είμαι σίγουρη γι' αυτό.

—Τις λίγες στιγμές που την είδα, απάντησε ο μαρκήσιος, μου άφησε την εντύπωση ενός χαρακτηρισμού άκριτα ψυχρού. Κι' αυτό μου άρεσε, γιατί έτσι τα αισθηματά μου άπέναντί της, όταν θα γίνει γυναίκα μου, θα είνε άνόλογα.

Τα χείλη της κομίσσης που μούκνιζαν για να διαμαρτυρηθούν, ξανάλεισαν χωρίς ν' άρθουν να ξεφύγουν ούτε λέξη.

Μερικές στιγμές σιωπής πέρασαν. Ο θεώρος άνεμος άνασπάρωνε τα λινά κεντητά σ'ότα των παραθύρων κι' άχτινες ήλιου έπαιζαν σ'ότα γαλάζιο τάπητα που σκέπαζε όλο το παρκέτο. Άρχαία έπιπλα, λεπτά και χαριτωμένα, στέλιζαν το σαλόνι, του οποίου οι τοίχοι ήσαν στορνωμένοι με μετάξι, γαλάζιο και γκριζό. Σ'ότα ταβάνι ήσαν ζωγραφισμένοι έρωτικοί και λουλούδια με γέλινα χρώματα κι' ένας μεγάλος άσημένιος πολυέλαιος. Σέ μια έταξέρα βρισκότανισαν άραδια σμένα μερικά δέματα βιβλία, ή τελευταίος φιλολογικός εκδόσεις της Γαλλίας και της Ιταλίας, γιατί ή κόμισσα Ριζίνι ήθελε να είνε ένημερη της πνευματικής κινήσεως.

—Ξέρεις την οικονομική κατάσταση των Καμπέστοι; ρώτησε σ' λίγο τον μαρκήσιο. Ο πατέρας, άποσχολημένος με τις ιστορίες του μελέτες, είχε έμπιστευθεί την περιουσία του σ'ότα χέρια ενός άνθρώπου τιμίου, μ' άνισανου, ό οποίος την διαχειρίστηκε άδέξια και σ'όταν τη σκόρπισε σ'ότα τέσσερες άνέμους. Η δεύτερη γυναίκα του δεν είχε καθόλου προίκα. Η πρώτη είχε είκοσι-είκοσιέντε χιλιάδες λίρες. Ο,τι άπόμεινε απ' αυτές—τά μισά περίπου—μοιράστηκαν μεταξύ της Τζινέβρας και του άδελφού της.

Ο Σίλβιο έκανε μιά άμέριμη κίνηση και είπε:

—Μου είνε αδιάφορο αν θα παντρευτώ μιά γυναίκα φτωχή. Άς έχει μονάχα λίγη καρδιά, κάποια λευτότητα, μετρία άντληση, γούστα άπλά, άς είνε καλή και άφοσιωμένη προς τον πατέρα μου κι' άς ξέρει να διευθίνει το σπίτι μας. Δεν ζητώ τίποτε περισσότερο....

—Θά τα βρήτε όλ' αυτά στη Τζινέβρα, αγαπητέ μου φίλε. Είνε μιά γενναία νέα. Γνώρισε σ'ότα σπίτι της τις σκληρές φροντίδες μιάς ζωής στενόχωρης κι' ύπόφερε απ' τον έρωτά κι' αταραχικό χαρακτήρα της μητροίς της. Είνε ήτοιμονε-ται, έργατική, ένεργητική κι' εύσεής, όσο πρέπει να είνε μιά γυναίκα. Σου το ξαναλέω, είν' ένα ξεχωριστό πλάσμα! Είν' ή γυναίκα που σου χρειάζεται....

Και πάλι ή σιωπή άπλώθηκε μεταξύ τους. Ο Σίλβιο με την άκρη των δαχτύλων του χάδεψε το λυγριστό μαύρο-μονόκτα του και το σκοτεινωμένο βλέμμα του χαότανε μακριά, σ'ότα παρελθόν. Ξα-

Είχα κάποια προσοχή, ότι θα έρχοσιν σήμερα, Σίλβιο, του είπε.

αβίλασε ένα δροσερό πρόσωπο, δυό χείλη κόκκινα και γελαστά, δυό μεγάλα γαλάζια μάτια, γεμάτα τρυφερότητα, και μιά κόρη πλουσία και όλόφρονη που τ'ά μικρά γέφυρα έκείνης, της πεθαμένης Έλένης, διασκέδαζαν συχνά τα χείλη της για να μπορεί ό σύζυγός της να θαυμάζει τα χείλη της παλιάς, σκορπισμένα σ'ότα όμοιους της και σ'ότα λευκές της τουαλέτες, που τόσο τις αγαπούσε.

Ξανάκινε το παλιό της γέλιο και τη γλυκεριά της φωνή, που πρόσφερε τα Ιταλικά κι' ένα τόσο τόσο διασκεδαστικό....

Πού ήσαν τώρα αυτές ή φωτεινές ώρες; Πού ήταν αυτή ή χάρις, αυτή ή όμορφιά, αυτή ή ευδαιμονία που είχε περάσει κοντά της επί δέκα μήνες; Δέκα μήνες εύτυχίας.... Κι' έπειτα;... "Ω! τι συμφορά.... Η Έλένη είχε κλείσει για πάντα τα βλέφαρά της με τις μακρινές γλιμμές βλεφαρίδες της. Έπάνω στη βασιστα και σ'ότα δαντέλλες της νεακής της κίνης, ό ίδιος ό σύζυγός της με χέρι που έτρεμε είχε σκαρπώσει το φωτεινό χρυσάφι των μαλλιών της. Το ίδιο χέρι πάλι είχε έσπάλσει το άλνιτρο σόμα της επάνω σ'ότα λευκό βελούδο του φρεσέτου. Της έδωσε ένα στεγνό φίλημα που έκανε τ'ό ριγος του θανάτου ν' άπλωθώ και σ'ότα δικό του σόμα. Κι' όλα πάλι είχαν περάσει. Σ' αυτό τον κόσμο δεν θα ξανάβίλασε πάλι την Έλένη, τη συντρόφισσα, τη σύζυγο, που είχε λατρεύει μ' όλη τη μυστική φλόγα του χαρακτήρα του, μ' όλη τη δύναμη της γής του.

Η ντόνα Φραντζέσκα είπε με σγαλή φωνή, σ'ότα στωικά έπαυσιμιά:

—Σίλβιο, Σίλβιο, βλέπω απ' τα μάτια σου, ότι ξαναβίλας αυτή τη στιγμή όλο τον πόνο σου. Δεν πρέπει να παραδόσεις σ' αυτόν, παιδί μου! Κότταξ το μέλλον και τις χαρές που μπορεί να σου δώσει ακόμα. Άν ό σύζυγός σου χάριζε ένα παιδί, δεν θα γινόσυν εύτυχισμένος;

—Πολύ εύτυχισμένος, απάντησε ο μαρκήσιος με γαλήνη. Αιδή είνε ή πιο αγαπημένη μου έπιθυμία.

—Και δεν θ' άγαπούσε την γυναίκα, χωρίς στην όμοια θα γνώριζε αυτή την ευτυχία;

—Είνε πολύ πιθανόν, όπως σ'ας είπα πρό δλίγου, να της δώσω ό,τι μου είνε δυνατόν, την έπιθυμία μου και τη στοργή μου. Μά δεν μπορώ να κάνω τίποτε περισσότερο. Έλπίζω, ότι κι' εκείνη θα περιορισθώ σ' αυτό. Μά επειδή έπιθυμώ να μην έχω ή ντόνα Τζινέβρα άνογοι-τείες, γι' αυτό, σ'ας παρακαλώ, να της παρουσιάσετε τα πράγματα με την αληθινή τους κατάσταση, όταν θα πάτε να της κάνετε την αίτηση του γάμου.

—Ναί, θα το κάνω βέβαια, παιδί μου.

Ένας γέρος ήστησε μ'ή-νε έκείνη τη στιγμή μέσα, φέρνοντας άναγκαστικά. Η σκότη-ας άλλαξε τώρα θέμα. Η ντόνα Φραντζέσκα άρχισε να μιλά για τα τελευταία φιλολογικά έ-ρωτα, τα οποία ο Σίλβιο είχε δια-βάσει και για τα οποία είχε τη γνώμη του με ξεχωριστή λεπτό-τητα σκέψης και με το μεγάλο γούστο που του άναγνώριζαν όλοι.

Έπειτα σηκώθηκε κι' άποχωρήσε τη γορά συγγενή του. Η ντόνα Φραντζέσκα, κρατώντας τα χέρια του μέσα σ'ότα δικά της, τον ρώτησε:

—Λοιπόν, να πάω αύριο σ'ότα Καμπέστοι να κάνω την αίτηση; "Ω! όχι αύριο. Δεν βιάζομαι τόσο. Πηγαίνετε μιά απ' αυτές τις ήμέρες.

Και μιά ρητιδα άπλώσε το μέτωπό του, καθώς είπε αυτά τα λόγια.

Η κόμισσα τον παρακολούθησε με το βλέμμα, καθώς διέσχζε το σαλόνι για να φτάσει στην πόρτα. Είχε βήμα σταθερό και κοινό κι' έμπάνσι έξαιρετικά άριστοκρατική. Η ήλκωμένη κυρία, όταν έκείνος βγήκε έξω, σκέφθηκε:

—Έχει τα πάντα για να κάνει μιά γυναίκα εύτυχισμένη; Κι' όμως... κι' όμως, ή Τζινέβρα θα γίνει εύτυχισμένη κοντά του; Είνε τρομερό πράγμα ν' άντικαταστήσει κανείς μιά γυναίκα όμοια, γοητευτική, πολύ έρωτευμένη, όπως ήταν ή μικρούλα εκείνη Έλένη... μιά γυναίκα πρό πάντων, που ό Σίλβιος τόσο την άγαπούσε! Άπό την άλλη μεριά πάλι, ό μαρκήσιος είνε προσκαίσιμος με μεγάλα χαρίσματα. Η περιουσία του είνε κολοσσία κι' έχει ένα παλιό όνομα από τα πιο τιμημένα της Ιταλικής άριστοκρατίας. Η φτωχή μικρού-λα Τζινέβρα, που είνε σχεδόν χωρίς προίκα, παρ' όλη την έξαισι-όμορφιά της, δεν μπορείσε ποτέ να έλπιζε έναν τέτοιον γάμο. Ποιός ξέρει, μάλιστα.... Ίσως μιά μέρα να ξεχάσει την άλλη την πε-

θαμένη, και να την αγαπήσει... II

Τό σπίτι των Καμπέστοι ήφονόταν σ'ότα βάθος μιάς μεγάλης αλ-λής, μεγάλης, μιά σέ καλή γλάστρα απ' τον χρόνο. Η μορφή του ε-λίου ξεθοιμάσει και οι τοίχοι του ήσαν σκαμμένοι. Έκει μέσα, ή ο-κογένεια του ήτοιον Καμπέστοι έζωρε τη φτώχεια της, την όποια με δυσκολία κατόρθωναν να συγκαλύπτουν ή σύζυγος του ντόνα Μαρία κι' ή κόρη του Τζινέβρα. Μά αυτό τους σ'όχιζε σκληρούς κότους και καθημερινές φροντίδες που είχαν κάνει τη Τζινέβρα μιά γυναίκα με σέση όμοια από τα δεκαχρόνια της χρόνια.

Σέ μιά απ' τις γωνίες του οικισμού, έχοντας τα τρία του πα-ράθυρα σ'ότα κήπο, βρισκόταν το μεγάλο δωμάτιο, σ'ότα όποιο ό ι-πότης έκανε τις ιστορίες του μελέτες. Βιβλία, σκορπισμένα σ'ε-γάλες δούλες βιβλιοθήκες, σκέπαζαν, όχι μόνο τους τοίχους, αλλά κι' όλα τα άλλα έπιπλα του δωματίου.

Η Τσέσα, ή μικρή κόρη του ήτοιον απ' τον δεύτερο γάμο του, μπήκε άργα μέσα σ' αυτό το δωμάτιο, έν' άπομνημένο του Αδού-στου. Η λεπτή σιλανέτα γλιστρήσε άνάμεσα απ' τους σωρούς των βιβλίων και πληρώσε τη Τζινέβρα, ή όποια έγραφε σ' ένα τραπέζι, γιατ βοηθούσε τον πατέρα της σ'ότα ιστορίες του έργασίας.

—Ηθελ ή ντόνα Τζινέβρα, της είπε.

Η νέα κόρη ήρωσε το κεφάλι της και το γύρισε λίγο για να κιντή-ξη την κορτσούλα, ή όποια έκοιθε πρ'ός αυτή το άδύνατο και λεπτό πρόσωπό της, που το στέλιζαν δυό μάτια φλογικά κι' όνειροπόλα.

—Α! ήθελ ή ντόνα! απάντησε. Θα πάω να της πω το καλύτερο... Κι' έτοιμίστηκε να σηκωθεί, μ' ή Τσέσα τη συγκράτησε με το χέρι της.

—Όχι, μην π'ας, Τζινέβρα...

Ηθελ, φαίνεται, για μιά υπό-θεσι σπουδαία, γιατί μου έδωσαν να καταλάβω, ότι έπρεπε να γί-γο. Τη στιγμή που έφτασε ή ντόνα Φραντζέσκα, γύρισε κι' ό μπαμπάς απ' τον περιπάτο του. Μόλις λοιπόν τον είδε, το φώ-ναξε: «Α! ντόν Άλβέρτο, έρ-χεστε σ'ότη ώρα! Θέλω να σ'ας μιλήσω...». Και μαζί με την μητέρα μπήκαν σ'ότα σαλόνι.

—Α! έκανε μόνο ή Τζινέβρα.

Ένα ελαφρό άνατριχίωμα πέρασε απ' το πρόσωπό της και κάποια συγκίνηση τάρωσε, για λίγες στιγμές, την μεταγολική γαλήνη των ματιών της, που ή-σαν γαλήνια, γαλάζια και βαθιά, σ'ότα το νερό μιάς λίμνης κάτω απ' τον ούρανό του θεού.

Η Τσέσα, χαϊδεύοντας με την άκρη των δαχτύλων της τις ώμοφες σκεπένες, μπουκνέ τον μαλλιών της άδελφής της, είπε:

—Δες να προσέχεις για κα-νενα συνοικέσιο δικό σου, Τζινέβρα! Η ντόνα είνε τόσες φορές που θ'α κατόρθωνε να σε παντρώει, και να σε καλωσοίσουν μ'ή-λιση.

Η Τζινέβρα δεν απάντησε τίποτε. Μά ή μικρούλα έξακο-λούθησε:

—Ξέρεις, Τζινέβρα, μου φάνε-ται ότι ή ντόνα Φραντζέσκα είχε κάποιον σκοπό που έπεδίωξε, δυό φορές να συναντηθώ με τον έ-ξάδελφό της, τον μαρκήσιο Ορ-σέλλα.

Η Τζινέβρα δεν φάνηκε να την άκούη και το πρόσωπό της έμεινε γαλήνιο. Όποτε ή τότε σέχνης περνούσε απ' το μυαλό της: Η κό-μισσα Ριζίνι, ή απτή φίλη της οικογένειας της, άσφαλώς είχε προκαλέσει σ'όποιον δυό φορές σ'ότα σπίτι της τη συνάντησι της νέας κι' εύνητης, μ'ή φτωχής κόρης, που ήθελε ν' άποκαταστήσει με τον νεαρό χίρο, μαρκήσιο ν' Ορσέλλα, τον όποιον ήταν συγγενής. Η σημειτική λοιπόν έπισημύ της σχέσεως ίατα με τις δύο αυτές συναντήσεσι:

Μιά ελαφρά ταραχή φαινόσε την καρδιά της Τζινέβρας σ' αυτό τη σκέψη. Όχι, γιατί ό μαρκήσιος Ορσέλλα είχε κάνει σ' αυτή πολύ βαθιά εντύπωση. Της είχε φανεί σαν ένας μεγάλος είτασι-δης, με τόσους αριστοκρατικούς και λεπτούς, με παρουσιαστικό εύ-χάριστο και με άντλητη έξαιρετική, άνοτερη, καλλιεργημένη. Είχε πει μέσα της, όταν τον είδε για πρώτη φορά: «Είνε πολύ καλός». Μετά τη δεύτερη συνάντησή τους είχε σκεφθεί: «Έχει χαρακτηρισμό καραλαστικό και κάπως ψυχρό. Μά είνε πραγματικά καλός». Έ-πειτα δεν τον συλλογίζομαι πάλι παρά στην τύχη. Άν ή Τζινέβρα έπιθυμούσε να παντρευθώ γι' ν' άποκτήσει ένα σπίτι, σ'ότα όποιο να σκαρπώσει την άγάτη της και την άφοσίω της έλκετης μνήμης της, είχε όστόσο, από καρτεσία σχεδόν πεθαμένης, πολύ στην ψηή της και δεν την άφινε να κάνει ρομαντικά όνειρα.

(Ακολουθεί)

Ἀνέκδοτα ἀπ' τῆ ζωῆ τοῦ Τρότσκι

(Γραμμένα ἀπὸ τὸν ἴδιον)

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγούμενου)

Στουπίτσιν αὐτὸς, ποὺ ὑπηρετοῦσε τότε τοὺς Τσάρους, δὲν ἀργεῖσε νὰ προσκολληθῇ πρὸς πραγματικὴ ἀφασία στὸν Λένιν. Ἀργότερα, ὅταν ὁ Λένιν ἐγκατεστάθηκε σ' ἕνα ἄλλο κτίριο, πρὸ νοντὰ στὸ μέρος ὅπου συνεδρίαζε τὸ συμβούλιο τῶν Ἐπιτρόπων τοῦ Λαοῦ ὁ γέρος μετέφερε τὴν ἀφασίαν του αὐτὴ στὴν γυναῖκα μου καὶ μένα, γιατί εἶπε προσέειπε πῶς ἐκτιμούσαμε τὴν τάξιν καὶ πῶς σεβόμαστε τὴν ἐργατικότητά του.

Τὸ προσωπικὸ τοῦ Κρεμλίνου δὲν ἀργεῖσε ν' ἀσπαστῇ τὴς καινούργιες ἰδέες. Οἱ νέοι προπάντων τὸ ἔκαναν αὐτὸ μὲ καταπληκτικὴ ταχύτητα. Ὁ Στουπίτσιν, παρὰ τὴν ἡλικία του, δὲν ἤθελε μὲ κανένα τρόπο νὰ πάρῃ τὴν σύνταξιν του. Τὸν ὠνομάσαμε τότε ἐπιστάτη τοῦ μεγάλου ἀνακτόρου, ποὺ εἶχε μεταβληθῇ σὲ μουσεῖο, κ' ἐκτελοῦσε μὲ ὑποδειγματικὴ εὐσυνειδησία τὰ καθήκοντά του, μὴ παραλείποντας νὰ ἔρχεται κάθε τόσο στὸ διαμέρισμά τῶν Ἱπποτῶν, ὅπου κατοικοῦσαμε «γιά νὰ ρίχνῃ μιὰ ματιά» καθὼς ἔλεγε. Ἀργότερα, αὐτὸς εἶχε τὴν γενικὴ ἐπίβλεψιν τῆς αἰθούσης τοῦ Ἀγίου Ἀνδρέα, κατὰ τὴν διάδοξιν τῶν σοβιετικῶν συνεδρίων καὶ διασκέψεων. Ὁλόγυρά του, ἡ τάξι καὶ πάλιν κ' ὁ ἴδιος ἐκτελοῦσε πάντοτε τὰ καθήκοντα ποὺ τοῦ ἀνέθεταν στὸν καιρὸ τῶν δεξιῶσεων τοῦ Τσάρου ἢ τῶν μεγάλων δυνάμεων, μὲ τὴν διαφορὰ ὅτι τώρα ὑπηρετοῦσε τὴν κομμουνιστικὴν Διεθνή. Εἶχε κ' αὐτὸς τὴν ἴδια τύχην μὲ τὴς καμπάνες τοῦ πύργου Σπάσκιν, ἡ ὁποῖα ἀφοῦ ἐπὶ αἰῶνες ἔπαιζαν τὸν ὕμνον τοῦ Τσάρου, χτύπησαν τέλος τὸν ὕμνον τῆς Ἐπαναστάσεως.

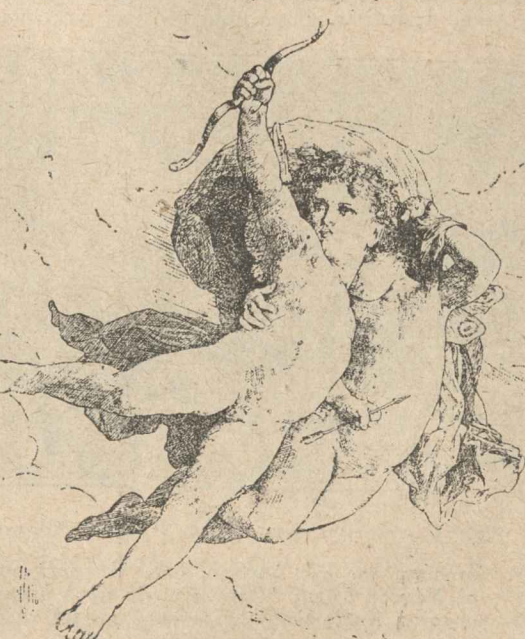
Στὰ 1926, ὁ γέρος ἔδωσε ἀργὰ σ' ἕνα νοσοκομεῖο. Καθ' ὅλο τὸ διάστημα ποὺ ἦταν κατὰκοιτος, ἡ γυναῖκα μου τοῦ ἔστειλε διάφορα μικρὰ δῶρα κ' αὐτὸς, κάθε φορὰ ποὺ τὰ λάβαινε, ἔκλαιγε ἀπὸ εὐγνωμοσύνη.

Ἡ σοβιετικὴ Μόσχα παρουσιάστηκε μπρὸς στὰ μάτια μας ὡς ἕνα χάος. Βρήκαμε ἐκεῖ ἐν ἄλλο συμβούλιο ἐπιτρόπων τοῦ λαοῦ, προεδρευόμενο ἀπὸ τὸν ἱστορικὸ Ποκρόφσκιν, ὁ ὁποῖος ἦταν ὁ πρὸς κατὰλληλον ἄνθρωπος τοῦ κόσμου γιὰ νὰ παῖξῃ αὐτὸ τὸ ρόλο.

Ἡ ἐξουσία τοῦ Σοβιέτ αὐτοῦ ἀπλωνόταν σ' ὅλη τὴν περικοχὴ τῆς Μόσχας, τῆς ὁποίας κανεὶς δὲν ἦταν ἱκανὸς νὰ προσδιορίσῃ τὰ ὅρια. Στὰ ὅρια, συνέρχοντο μὲ τὸ Κυβερνεῖο τοῦ Ἀρχαγγέλου, καὶ στὰ νότια μὲ τὸ κυβερνεῖο τοῦ Κούρσκ. Ἔτσι, στὴ Μόσχα ἀνακαλύψαμε μιὰ ἐξουσία, τῆς ὁποίας ἡ δύναμις, ἀρκετὰ προβληματικὴ ἄλλωστε, ἐκτεινόταν στὰ κυριώτερα ὁδοὺς τῆς χώρας τῶν Σοβιέτ. Ὁ ἱστορικὸς ἀνταγωνισμὸς Μόσχας καὶ Πετρούπολεως εἶχε ἐπιζῆσει τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ Ὀκτωβρίου.

Ἡ Μόσχα ἦταν ἄλλοτε ἕνα μεγάλο χωριό, ἡ Πετρούπολις ἦταν πόλις. Στὴ Μόσχα κατοικοῦσαν εὐγενεῖς κτηματίες καὶ ἔμποροι, στὴν Πετρούπολιν εἶχαν τὴν ἔδραν τοὺς οἱ στρατιωτικοὶ κ' οἱ ὑπάλληλοι. Ἡ Μόσχα ἔθεωρετο ὡς τὸ πραγματικὸ κέντρο τῆς Ρωσίας καὶ τοῦ σλαβισμού, ἡ καρδιά τῆς χώρας, τὸ μέρος ὅπου δεχόντουσαν κάθε ξένο μὲ τὸ φωνὴ καὶ μὲ τὸ ἄλῃτι, σύμφωνα μὲ τὰ παλαιὰ ἔθιμα τῆς χώρας. Ἡ Πετρούπολις ἦταν μιὰ πόλις εὐρωπαϊκῆς χωρὶς προσωπικότητα, ὁ γραφειοκρατικὸς ἐγκέφαλος τοῦ τόπου. Ὅλες αὐτὲς ἡ ἀντιθέσεις παρουσίαζαν ἀληθινὰς διαφορὰς, πρᾶγμα ποὺ τὸ ἀντιληφθήκαμε ἀμέσως. Ὁ τοπικὸς πατριωτισμὸς εἶχε κυριαύσει κ' αὐτοὺς ἀκόμα τοὺς πρὸς φανατικὸς μπολσεβίκους τῆς Μόσχας.

Γιὰ νὰ κανονίσουμε τὴς σχέσεις μας μὲ τὸ Σοβιέτ τῶν Ἐπιτρόπων τοῦ Λαοῦ τῆς Μόσχας, καταρτίσαμε μιὰ ἐιδικὴ ἐπιτροπὴ, τῆς ὁποίας προήδρευα. Ἦταν μιὰ περίεργη ἐργασία αὐτὴ ποὺ κάναμε τότε. Ὑπομονετικὰ, καθορίσαμε τὴν δικαιοδοσίαν τῶν τοπικῶν κομμισσαρίων, ἀφίνοντας στὸ κέντρο, ὅτι ἔπρεπε νὰ τοῦ

ἀνήκῃ. Ὅσο προχωροῦσε αὐτὴ ἡ ἐργασία, γινόνταν φανερό πῶς ἦταν περιττὸ νὰ ὑπάγοιεν δυὸ κυβερνήσεις στὴ Μόσχα. Κι' οἱ Μοσχοῖτες οἱ ἴδιοι κατὰλαβαν τὴν ἀνάγκην αὐτὴ καὶ διέλυσαν μόνοι τους τὸ συμβούλιόν τους τῶν Ἐπιτρόπων τοῦ Λαοῦ.

Ἔτσι, γιὰ δευτέρω φορὰ στὴν ἱστορίαν τῆς Ρωσίας, ἡ Μόσχα ἔγινε τὸ κέντρο τῆς. Μιὰ περίοδος ἐργασίας δοχίσε, στὴν ὁποία ὁ Λένιν κ' ἐγὼ βαδίζαμε πιασμένοι ἀπὸ τὸ χέρι. Ἐκάναμε ἕναν ἀγῶνα ἀδυσώπητο ἐναντίον τῆς ἀταξίας, τῆς τσαπατσουλίας καὶ τῆς ἀδιανομίας. Καί, σιγά-σιγά, τὸ χάος ἄρχισε νὰ ὑποχωρῇ μπροστὰ στὴν τάξιν.

Κατὰ τὴς συνεδριάσεις, κατὰ τὴς δ-ποῖες ἐπρόκειτο νὰ συζητηθῶν ζητήματα ἀρχῶν ἢ ζητήματα ποὺ εἶχαν πάρει σημασία λόγῳ διενέξεων μεταξὺ τῶν

Σοβιέτ, ὁ Λένιν μὲ παρακαλοῦσε ἐπιμονα ἀπὸ πρὶν μὲ τὸ τηλέφωνο νὰ φροντίσω νὰ λάβω γνώσιν τοῦ προβλήματος γιὰ νὰ τὸ ξέρουμε καλὰ κ' οἱ δυὸ καὶ νὰ κρατήσουμε τὴν ἴδια στάσιν.

Εἶχαμε, βέβαια, καὶ διαφωνίες μεταξὺ μας. Μὰ τὴς περισσότερες φορές συμφωνοῦσαμε στὸ τέλος μ' ἕνα ἄλλο τηλεφώνημα ἢ καὶ χωρὶς νὰ ἐπικοινωνήσουμε καθόλου. Ὅταν γινόνταν φανερό πῶς ἀντιμετωπίζαμε ἕνα πρόβλημα μὲ τὸν ἴδιον τρόπο, οὔτε αὐτὸς, οὔτε ἐγὼ διατάξαμε καθόλου νὰ πάρουμε τὴν ἀναγκαῖα ἀπόφασι. Ὅταν πάλιν ὁ Λένιν φοβόταν μήπως συναντήσῃ ἐν μέσῳ κανενὸς σοβαρῆς ἀντιδράσεως στὰ σχέδιά του, μοῦ ἔλεγε τηλεφωνικῶς:

— Μὴν λείψεις ἀπὸ τὴν συνεδρίασιν... Σὲ σὰς θὰ δώσω ἐν πρώτοις τὸν λόγο...

— Στὴν συνεδρίασιν, μιλοῦσα ἐπὶ μερικὰ λεπτά. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ λόγου μου, ὁ Λένιν ἔλεγε δυο-τρὶς φορές:

— Ἀκριβῶς!... Ἀκριβῶς!...

Καὶ αὐτὸ ἔφτανε γιὰ νὰ ληφθῇ ἡ ἀπόφασις, σύμφωνα μὲ τὴς ἀπόψεις μας.

Ὅχι πῶς μὰς ροδόντουσαν. Καί-νας τότε δὲν συλλογιζότανε κἀν νὰ πάρῃ τὸν ἀρχηγὸν, κανεὶς δὲν φοβόταν μήπως ἐκτεθεὶ λέγοντας μὰ λέξι παραπάνω. Μὰ γραφειοκρατία τότε δὲν ὑπῆρχε καὶ τὰ πάντα πηγαιναν καλὰ. Ὅταν δὲν ἦμουν συμφωνοὶ μὲ τὸν Λένιν, ζωηρὲς συζητήσεις ἐξεποδίζαν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς συνεδριάσεως. Μὰ ὅταν ἤμασταν συμφωνοὶ, ἡ συνεδρίασις ἦταν πάντα σύντομη.

Τὸ κομμισσαριάτο τοῦ Πολέμου, ὅπου συγκεντρωνόντουσαν ὅλες ἡ ἐργασίες μου, ὄχι μόνο γιὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ στρατοῦ, μὰ καὶ γιὰ τὸ κόμμα, χωρὶς νὰ ὑπολογίζω τὴς φιλικῶν καὶ τὴς ἄλλης ἐργασίας, ἔσκόταν ἐξω ἀπ' τὴ ζωὴ τοῦ Κρεμλίνου. Τὸ ἀνάκτορον τῶν Ἱπποτῶν ἦν ἦταν γιὰ μένα παρὰ μιὰ κατοικία.

Κανένας δὲν ἐλογόταν ἐκεῖ νὰ μὰς ἱδῇ. Γιὰ τὴς ὑπηρεσιακῆς ὑποθέσεις παρουσιαζόντουσαν μονάχα στὸ κομμισσαριάτο. Ὅσο γιὰ φιλικῶν ὑποθέσεις κανένας δὲν συλλογιζότανε νὰ μὰς κἀν, γιατί ὅλοι εἶμαστε πολλὸ ἀπασχολημένοι. Ἦταν ἡμέρες ποὺ κοιμώμουν μόνις δυο-τρὶς ὥρες. Ὅταν ἡ ἐπαναστάσις σταθεροποιήθηκε, δηλαδὴ πολλὸ ἀργότερα, ἀφίρωνα τὰ βράδια μου σὲ θεωρητικὰς μελέτας καὶ φιλολογικὰς ἐργασίας.

Ἡ γυναῖκα μου ἦταν μέλος τοῦ κομμισσαριάτου τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως. Φρόντιζε γιὰ τὰ μουσεῖα καὶ τὰ ἱστορικὰ μνημεῖα. Εἶχε δὲ πολλὰς ἐννοίας γιὰ νὰ προστατεύῃ τὰ ἀρχαῖα μνημεῖα σὲ μιὰ ἐποχὴ ἐμφυλίου πολέμου. Τὸ ἔργο τῆς δὲν ἦταν καθόλου εὐκόλο. Ὅτε οἱ Λευκοί, οὔτε οἱ Ἐρυθροί εἶχαν καμμιὰ διάθεσιν νὰ σεβαστοῦν τὴς παλαιῆς ἐκκλησίας καὶ τὰς διάφορας ἱστορικὰς ἀνάκτορα καὶ δημοιογόντους ἐστὶ διαρκῶς ζητήματα μεταξὺ τοῦ κομμισσαριάτου τῶν Στρατιωτικῶν καὶ τῆς

Διευθύνσεως τῶν Μουσείων. Οἱ ἐπιμεληταὶ τῶν παλαιῶν καὶ τῶν ναῶν κατηγοροῦσαν τὰ στρατεύματα ὅτι δὲν σεβόντουσαν ἀρκετὰ τὸν πολιτισμὸν. Ἀπὸ τὸ ὑπουργεῖο τῶν Στρατιωτικῶν πάλιν κατηγοροῦσαν τοὺς ἐπιμελητὰς ὅτι ἐδίδαν μεγαλειότητα στὰ νεκρὰ πράγματα παρὰ τοὺς ζωντανούς ἀνθρώπους. Ἔτσι, ἐρισκόντουσαν σὲ συνεχεῖς ὑπηρεσιακὰς καυγάδες μὲ τὴν γυναῖκα μου καὶ ὅλοι ἀστενεύοντοσαν σχετικῶς μὲ τὸ ζήτημα αὐτό.

Ὅταν ἔγινε ἡ τελευταία γεωμανικὴ ἐπίθεσις, ἡ συμπεριφορὰ τῶν Γάλλων, τοῦλάχιστον τῶν πρὸς λογικὴν, ἀλλάξε ἀπόστασι. Εἶχαν πειρὰ καταλάβει πόσο ἀνόητα ἦσαν αὐτὰ ποὺ ἔλεγαν σχετικῶς μὲ τὴν μυστικὴν συνθήκην μας μὲ τοὺς Κσεντζόλλερν. Εἶχαν ἀντιληφθῇ ἐπίσης πολλὴ καθαρὰ ὅτι δὲν μπορούσαμε νὰ συνεχίσουμε τὸν πόλεμον. Μερικοὶ μάλιστα ἀπ' τοὺς ἀξιωματικούς τῆς γαλλικῆς ἀποστολῆς ἐπέμειναν νὰ ὑπογράψουμε ἀμέσως εἰρήνην γιὰ νὰ κερδίσουμε χρόνον. Ὁ στρατηγὸς Λαβέρνι μοῦ ἔδινε συμβουλὰς ἐλάχιστά χρήσιμες, μὰ φαινομενικὰ καλὰδολές. Σύμφωνα μ' αὐτόν, ἡ γαλλικὴ κυβερνήσις δὲν ἐπιθυμοῦσε τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ μὰς βοηθήσῃ μ' ἕνα τρόπο, ἐντελὸς ἀφικροδῇ, γιὰ ν' ἀναδιοργανώσουμε τὸν στρατὸν μας. Προσφέρθηκε μάλιστα νὰ θέσῃ στὴν διάθεσίν μου τοὺς πολυαριθμοὺς ἀξιωματικοὺς τῆς γαλλικῆς ἀποστολῆς ποὺ γινόνταν ἀπ' τὴν Ρουμανίαν.

Δυὸ ἀπ' αὐτούς, ἕνας συνταγματάρχης κ' ἕνας λοχαγὸς ἐγκαταστάθηκαν ἀκριβῶς ἀπέναντι στὸ κομμισσαριάτο τῶν Στρατιωτικῶν γιὰ νὰ εἶνε πάντα ὑπὸ τὴς διαταγῆς μου. Πρὸς μεγάλῃ μου λύπῃ, ὁφείλω νὰ δηλώσω ὅτι δὲν ὑποφύσθηκα καθόλου πῶς ἦσαν πρὸς ἐμπειροὶ στὸ ζήτημα τῆς στρατιωτικῆς κατασκευῆς ἀπὸ τῆς ὁργανώσεως τοῦ στρατοῦ. Μοῦ ὑπέβαλαν γραπτὰς ἀναφορὰς, τὴς ὁποίας μέσα στὴν ἀναστάσις ἐκείνων τῶν ἡμερῶν, δὲν πρόφτασα κἀν νὰ τὴς ἐξετάσω.

Ἐν' ἀπ' τὰ ἐπεισόδια τῶν ἡμερῶν αὐτῶν εἶνε καὶ ἡ ἐπίσκεψις ποὺ μοῦ ἔκαναν τὰ μέλη τῶν στρατιωτικῶν ἀποστολῶν τῆς Ἀντάντ. Ἡ ἀποστολὴ αὐτὴ ἦταν ἀρκετὰ καὶ καθεμιά τους εἶχε πολυάριθμα μέλη. Ἔτσι τὸ μικρὸ γραφεῖο μου γέμισε ἀπὸ καμμιὰ εἰκοσαριά ἀνθρώπους, τοὺς ὁποίους μοῦ παρουσίασε ὁ Λαβέρνι. Μερικοὶ ἀπ' αὐτοὺς μοῦ ἔκαναν καὶ φιλοφρονήσεις. Ἀπ' ὅλους ἐξελήφθη ἕνας κοινότοπος Ἰταλὸς στρατηγὸς ποὺ μὲ συνεχάρη γιατί ἐξακαθάρισε τὴ Μόσχον ἀπὸ τοὺς ληστές τῆς.

— Τώρα, μοῦ εἶπε μ' ἕνα χαμόγελο γοητευτικόν, μπορεῖ νὰ ζῆσιν κανεὶς στὴ Μόσχον ἡσυχᾶ ὅσο καὶ στὴς ἄλλες πρωτεύουσες τοῦ κόσμου.

Ἐγὼ ἀκούοντάς του, σκέφτηκα ὅτι ἦταν λίγο υπερβολικός. Ἐπειτα ἀπὸ τὸ κομπλημέντον αὐτό, δὲν ξέραμε πειρὰ ἀπολύτως τί νὰ πῶμε κ' οἱ ξένοι μοῦ πάλιν δὲν ἀποφάσιζαν νὰ σηκωθοῦν καὶ νὰ φύγουν. Ἐγὼ πάλιν δὲν ἤξερα πῶς νὰ τοὺς ξεφορτωθῶ.

Τέλος ὁ στρατηγὸς Λαβέρνι μὰς ἔβγαλε ἀπὸ τὴ δύσκολὴ θέσιν, ρωτώντας με ἂν δὲν ἦταν ἀπαίριστος νὰ φύγουν οἱ στρατιωτικοὶ καὶ νὰ μ' ἀφήσουν νὰ ἐργα-

στῶ ἡσυχᾶς. Τοῦ ἀπάντησα ὅτι λυπόμουν ποὺ θ' ἀποχωρίζοντο αὐτὴ τὴν ἐκλεκτὴν συντροφίαν, μὰ δὲν διαμαρτυρήθηκα καθόλου γιὰ τὴν ἀναχώρησίν τους. Ὑπάρχουν στὴ ζωὴ κάθε ἀνθρώπου σκηναί, ποὺ τὴς θυμιάται κανεὶς μ' ἕνα στενοχωρημένον γέλιο. Ἡ συνάντησίς μου μὲ τὴς στρατιωτικὰς ἀποστολὰς τῆς Ἀντάντ, ἦταν μιὰ ἀπ' αὐτὰς τὴς σκηναί.

Ἡ στρατιωτικὴ ὑποθέσεις μοῦ ἀπασχολοῦσαν τὸ μεγαλύτερον μέρος τοῦ καιροῦ μου, πολὺ περισσότερο μάλιστα, γιὰτι κ' ἐγὼ ὁ ἴδιος μάθαινα τὸ α, β, γ τοῦ ἐπαγγέλματος. Ἀπὸ ἀπόφειας τεχνικῆς καὶ ἐπιχειρήσεων, θεωροῦσα ὅτι ἡ ἀποστολή μου ἦταν πρὶν ἀπ' ὅλα νὰ δάξω τοὺς ἀνθρώπους ποὺ ἔπρεπε στὴ θέσιν ποὺ τοὺς ταίριαζε καὶ νὰ τοὺς παρέχω κάθε ἐλευθερίαν γιὰ νὰ μποροῦν ν' ἀναπτύξουν ὅλες τοὺς τὴς ἱκανότητες. Ἡ πολιτικὴ καὶ ὁργανωτικὴ ἐργασία μου στὴν δημιουργίαν τοῦ στρατοῦ συγκεντρυνόταν ἐξ ὁλοκλήρου μὲ τὴν ἐργασίαν τοῦ κόμματος. Μονάχα μ' αὐτὸ τὸν τρόπο, ἡ ἐπιτυχία ἦταν δυνατὴ.

Μεταξὺ τῶν ἄλλων μελῶν τοῦ κόμματος στὸ κομμισσαριάτο τῶν Στρατιωτικῶν,

βοισκόνταν κ' ὁ στοατιωτικὸς γιατρὸς Σκλιάνσκιν. Ἦταν ἀκόμα πολὺ νέος, ἐκκοιτῆς μόλις χρονῶν, μὰ διακρινόνταν γιὰ τὴν ἐνεργητικότητά του, τὴν ἐπιβολὴν του καὶ τὴς ἱκανότητάς του νὰ κρίνῃ τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὴς περιστάσεις, δηλαδὴ εἶχε τὰ γαρίσματα ἐνὸς ἀνθρώπου ποὺ εἶνε πλασμένος γιὰ νὰ διοικῇ. Τὸν πῆρα, λοιπόν, ὡς ὑφυπουργόν καὶ δὲν μετανόησα ποτέ μου γι' αὐτό. Ἡ εὐθύνη του ὡς ὑποκομμισσαρίου ἦταν ἀκόμα μεγαλύτερη, γιατί ἐγὼ περνοῦσα τὸν πρὸς πολλὸ καιρὸν μου στὰ διάφορα μέτωπα. Κατὰ τὴν ἀπουσίαν μου, ὁ Σκλιάνσκιν προέδρευε τοῦ πολιτικοῦ ἐπαναστατικοῦ Σοβιέτ, διέδινε ὅλες τὴς τρέχουσας ἐργασίας τοῦ κομμισσαριάτου καὶ μ' ἀντιπροσώπευε στὸ Συμβούλιον τῆς Ἀμύνης.

Τοῦ ὁποίου πρόεδρος ἦταν ὁ Λένιν. Θὰ μπορούσα, ἂν αὐτὸ ἦταν δυνατόν, νὰ τὸν συγκρίνω μὲ τὸν Λάζαρο Καρνὸ τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως. Ἦταν πάντοτε ἀκριβῆς, ἀκούρατος, ζωηρὸς, ἐνήμερος τῶν ὑποθέσεων του. Ἡ περισσότερες ἀπὸ τὴς διαταγῆς τοῦ κομμισσαριάτου τῶν Στρατιωτικῶν εἶχαν τὴν ὑπογραφήν τοῦ Σκλιάνσκιν. Ἐπειδὴ ἡ διαταγὴ αὐτὴς τυπωνόντουσαν στὰ ὄργανα τοῦ Κέν-

τρου καὶ στὰ περιοδικὰ τῶν ἐπαρχιῶν, τὸ ὄνομα τοῦ Σκλιάνσκιν ἦταν πασίγνωστο. Ἐπειδὴ ἦταν ἀνθρώπος σταθερὸς καὶ σοβαρὸς, δὲν εἶχε πολλοὺς ἐχθρούς. Ὡστόσο τὰ ἐξαιρετικὰ χαρίσματα τοῦ νέου αὐτοῦ ἔκαναν τὴς μετρωτῆτες ποὺ χόντευαν πειρὰ νὰ γερᾶσουν, νὰ τὸν ζήλευσαν καὶ νὰ τὸν φθονοῦν. Ὁ Σκλιάνσκιν παρασημαστικῶς ὑπέβαλε τὰ μίσση αὐτὰ. Ἔτσι ὁ Σκλιάνσκιν ὑφίστατο ὅπουλες ἐπιθέσεις προπάντων κατὰ τὴν ἀπουσίαν μου. Ὁ Λένιν, ὁ ὁποῖος τὸν ἤξερε καλὰ, ὀλέπντας τὸν στὸ Συμβούλιον τῆς Ἀμύνης τὸν ὑπερασπιζόταν δασαίς παρουσιαζόμενον ἀνάγκη μὲ ὅλες τοὺς δυνάμεις.

— Ἔνας ἐξαιρετικὸς ἀνθρώπος! ἐπανελάμβανε ἀδιάκοπα. Ἔνας ἐξαιρετικὸς ἀνθρώπος!...

Ὁ Σκλιάνσκιν στεκόταν παράμερα ἀπ' ὅλες αὐτὰς τὴς μηχανορραφίας καὶ ἐργαζόταν ἀδιάκοπα. Ἀκούγε τὴς ἀναφορὰς τῶν ὑφισταμένων του, συγκεντρυνε πληροφορίες γιὰ τὴν διομηχανία, λογάριαζε τὴν ποσότητα τῶν πολεμοφοβίων ποὺ διαθέταμε καὶ τὰ ὅποια ἦσαν πάντοτε λιγοστά, τηλεφωνοῦσε δεξιὰ κ' ἀριστερὰ σὲ κάθε δευτερόλεπτον γιὰ νὰ συνεννοηθῇ μὲ τοὺς ἄλλους ἀρχηγούς κ' ὅλα αὐτὰ τὰ ἔκανε χωρὶς νὰ παύσῃ... Μποροῦσε κανεὶς νὰ τηλεφωνήσῃ στὴς δυὸ καὶ στὴς τρεῖς μετὰ τὰ μεσάνυχτα στὸ κομμισσαριάτο τῶν Στρατιωτικῶν: ὁ Σκλιάνσκιν θὰ βρίσκονταν ἐκεῖ, στὸ γραφεῖο του, στὴ θέσιν του...

— Πότε λοιπόν κοιμάστε; τὸν ρωτοῦσα.

Κι' αὐτὸς μοῦ ἀπαντοῦσε μὲ διάφορα ἀστεία.

Θυμάμαι μὲ ἱκανοποίησιν ὅτι τὸ κομμισσαριάτο τῶν Στρατιωτικῶν, δὲν γνώρισε σχεδὸν καθόλου τὴν ἐπίδρασιν τῶν ὀνίων καὶ τῶν σωματικῶν ποὺ ἔγινε δυστυχῶς ἀσθητὴ, κατὰ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, στὰ ἄλλα κομμισσαριάτα. Ἡ ἐντατικὴ ἐργασία, τὸ κύριον τῶν διευθυνόντων, ἡ ἐπιλογή τῶν λειτουργῶν τοῦ

ὅλ' αὐτὰ τοῦ ἐξασφάλισαν τὴν κανονικὴν τὴν λειτουργίαν. Σ' ὅλα δὲ αὐτὰ, ὁ ρόλος τοῦ Σκλιάνσκιν ὑπῆρξε τεράστιος.

Ὁ ἐμφυλὸς πόλεμος μὲ εἶχε ἀπομακρύνει ἀπὸ τὴν ἐργασίαν ποὺ γινόνταν στὸ Συμβούλιον τῶν Ἐπιτρόπων τοῦ Λαοῦ. Μόσα μέσα σὲ τραῖνα ἢ σὲ αὐτοκίνητα.

Ἡ ἀλληλογραφία μου μὲ τὸν Λένιν κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἐτῶν αὐτῶν, ὑπῆρξε κυρίως ἀπεριωμένη στὰ ζήτηματα τοῦ ἐμφυλίου πολέμου: σύντομα πιηλιότητα ἢ ἐκτενὴς τηλεγραφίσματα συμπληρώναν τὴς προφορικὰς μὲς συνενοήσεις.

Ἄν θέλει κανεὶς νὰ μάθῃ πῶς ὁ Λένιν ἐκτιμοῦσε τὴς στρατιωτικὰς μου ἐργασίας, παραθέτω αὐτὸ τὸ ἀπόσπασμα ποὺ ἐγραφε ὁ Μάξιμος Γκάρκιν στὴν ἐφημερίδα του:

— Ὅταν ἔγινε λόγος γιὰ τὸν Τρότσκι, ὁ Λένιν χεῖρας τὸ χεῖρ του σὲ τραπέζιν καὶ εἶπε:

— Δεῖχτε μου ἕνα ἄλλο ποῦ θὰ ἦταν ἱκανὸς νὰ δεγμονώσῃ ὅπως αὐτὸς ἕνα στρατιωτικὸν ἐπὶ τῶν ἐκτενῶν τῶν στρατιωτικῶν ἐργασιῶν. Αὐτὸν τὸν ἀνθρώπον τὸν ἔχουμε. Ἐχομε δηλαδὴ, ὅτι χρειάζεται καὶ θὰ κάνουμε θάματα!... (Ἀκολουθεῖ)

Ο ΚΟΥΜΠΑΡΟΣ

ΜΕ ΦΤΑΝΑ ΤΟ ΠΑΙΔΙ.

ΙΟ κοινό ναύτη από τον Άνδρέα τον Πλατάρη, δεν είχαν ιδεί το Πολεμικό Ναυτικό. Τον έλεγαν και κουμπάρο, για την συγγένεια που είχε να αποκλήσει κάθε ένα τον αδελφό του, από τον ναυτικό κόσμο μέχρι τον ναυόχο, κομπάρους.

— «Κουμπάρε, έλεγαν στον ναυόχο, δεν με φτάνει το παιδί.

Και ο κ. Κουντουριώτης παράγγελλε να χορηγηθούν στον Πλατάρη διπλή μερίδα φαί. Γιατί όσο η πνευματικός λειτουργίες του Άνδρέα ήταν ελαττωματικές, τόσο παραλειπομενολογούν τα δόγματα της πίστεως. Ήτο όμως και ηρωϊσμός και είχε πλάτες που έμοιαζαν με κομμάτι δένδρων. Γι' αυτό χρησιμοποιούτο στο σκάφος όλων των μεγάλων βαρών μέσα στο ναυόχο.

Στην ναυμαχία της Έλλης, στις 3 του Δεκεμβρίου του 1912, ο κουμπάρος φοβήθηκε περισσότερο από όλο το πλήρωμα του «Αδέρωφ». Τον είχαν βάσει μαζί με κάτι άλλους άρχιστους ναύτες, τους χωρίς ειδική υπηρεσία, σε ένα υπόφυγμα και με την κάθε γεωή ομοιομορφία των κανονικών αναστρέφοντων για να πελαγιάσουν τον για να προφυλαχθεί! Ήταν και ένα κομμάτι μαντίλι δίστα του και έγραφε πάνω του το κεφάλι του, διαρκώς δε ρωτούσε αν η δίδες μπορούσαν να τριτησουν το μαντίλι.

Είχε παρατηρημένο, ότι οι κομποί άνθρωποι ή έχουν ένα παράξενο φάρος ή είνε δειλότατοι. Ο Πλατάρης άντρες στην δεύτερη κατηγορία. Κάτι μικρόσωμοι κληρονομήσαν ζαχαρώδη τον έσπασαν στο ξύλο, κι' όμως είχε πλάτες σαν κομμάτι δένδρων, παλάμες σαν πέλασια έλφοντος και γρόνθους σαν κεφάλια μεγάλους. Στο πάλαι ούτε πέντε δεν μπορούσαν να τον ρίξουν κάτω, και όμως το τίς έβρεχαν όλοι και όλοι τον τρομοκρατούσαν.

Όταν ο στόλος έκυριεύει την Θάσσο, ένας ντόπιος έφερε δάσο στο ναυόχο Κουντουριώτη με κάταση κατασκευάσει, που δεν ήταν ούτε ήμερη ούτε άγρια. Το τρομαχτικό αυτό ζώοντο, με τα μικρά τοξοειδή κερατάκια, το χυτό μεταξωτό μαλλί και την ανασηκωτή ούριστα, είχε ξετρελλάνει όλο το κοράκι και έγινε ένα είδος μασκώτ για τον «Αδέρωφ». Την είχαν βγάλει «Κίρκη» και όλοι μ' αυτή είχαν να κάνουν. Κυρίως όμως η Κίρκη αγάπησε τον Άνδρέα και σ' αυτόν άφιέρωνε όλην την καταισσία της ψυχής. Απτή δεν τον έβρισκε ούτε κοροϊδία της, τον έγλειψε με την γλισσοσύνα της, έτρίβετο πάνω του, ξαπλώνονταν στα πόδια του.

— Σου έχει έρωτα, κουμπάρε, ή Κίρκη, που έλεγαν οι άλλοι για να τον περάσουν.

Και ο Άνδρέας που δεν έβημιονε με το τίποτα, έγινετο θηρίο και ήταν έτοιμος να χτυπήσει όποιον ήθελε, μηδέν του ναυόχου εξακουμένον, αν του έλεγαν πως η Κίρκη ήτο έρωτευμένη μαζί του. Έπίστευαν, ο κομπός, σοβαρά ότι ένα ζώο μπορεί να αγαπήσει αίσθηματικό άνθρωπο, και ένιωθε πως προσβάλλεται η τιμή της Κίρκης μ' αυτά τα λόγια. Τόσο κομπός ήτο ο Άνδρέας.

ή τους. Και οι ίδιοι οι άνθρωποι γίνονται μεταλλαγμένοι, δύστροποι, κακομοιρηδες, απαισιόδοχοι.

Την άρρώστεια του σιδήρου θα την πάθαινε και η Κίρκη, αν δεν δριανόταν ο Άνδρέας, εις τον όποιον άνετέθη η θύα της κατωτάταπτε το ζώον έξω στο Μοΐδρο για περίπατο. Ήτο δέ ο μόνος ναύτης, έπειστην την εποχή του πολέμου, που είχε δικαίωμα να θγαίνει στη στεριά, γιατί όλοι οι άλλοι έμειναν στα καράδια έτοιμοι σε κάθε στιγμή να αντιμετώπισουν πιθανή έξοδο της άρμάδας. Ο Άνδρέας όμως ήταν αδιάφορο αν δριανόταν στο καράδι ή στη στεριά.

Πανηγύρι ήταν η έξοδος αυτή του Άνδρέα με την κατοικία.

Ο όπλονόμος τους έβαζε και τους δυο στη γεωμική τάξη για να τους έπαιδαγωγήσει, και ύστερα παράγγελλε στην κατοικία να προσέξουν τον Άνδρέα. Και οι άλλοι ναύτες φώναζαν:

— Κύττα, Κίρκη, να φέρεις पास γερό τον κουμπάρο.

— Τό νο σου να μη χάσει σε κανένα δρόμο.

— Τάκουσε, Κίρκη, τον κουμπάρο και τα μάτια σου.

Ύστερα τους έβαζαν σε καμιά φαλινίδα και τους έβγαζαν έξω.

Εκεί όμως να βλέπατε τον Άνδρέα. Γινόταν άλλος άνθρωπος. Στην στεριά του Μοΐδρου έφαιγεν όλη η φυσική ήλιθιότης του. Έτρεχε μαζί με το γέλι, έσαυτούσε, έσφύριζε, έπηδούσε.

σε, έκοβε καλάμα και έκανε σφυρίχτρες, άνεβαινε στα δένδρα και έκανε φυλίες, χτυπούσε με τις πέτρες και έσκότωνε πουλιά, ξετρυπωνε τα φτερίδα που τα έπνιγε με τα χέρια του, έμάζεβε σαπαγγίγια, βρύα, χόρτα διάφορα έλικότατα, σαλιάνους, έκοβε λουλούδια και τα έβαζε στα αυτιά του ή τα έκανε στεφάνι, ξυπολούταν και ποταλούτουσε στα νερά. Άρχιζε τότε με τις πρόχειρες φλογήρες του να τραγουδά κάτι μελαγχολικούς γλυκούς σκαπούς και αν δεν γρήγαναν πάλι με την φαλινίδα να τον πάρουν, θα ξεχνόταν με την κατοικία του στα χαράκια ή στις λαγκυδιές του Μοΐδρου. Ή μεταμόρφωσης που έγινόναν μέσα του ήτο καταλκτρική, μα μόλις κατούσε το πόδι του στη θάσσα τον έκυριεύει και πάλι η κατάσταση της ήλιθιότητος. Τα μάτια του έγυάλωναν και έγίνονταν ο άνθρωπος που το μυαλό του δεν άλλαζε και πολύ από ένα φρούτο. Από την ώρον αυτήν περήχομετο στην έννοια και του πιο μικρού παιδιού.

Μέσα στον «Αδέρωφ» είχε γίνει ζήτημα πως ο Άνδρέας ο Πλατάρης δεν είχε εξαερθεθεί έπ ήλιθιότητι από το ναυτικό. Και άλλοι έλεγαν πως ο ήμισχος του νησιού του, τον έβγαλε διανοητικώς άρτιο, έπειδή η οικογένεια του Πλατάρη πάντοτε τον έμαυριζε στις έλλογές, και όλοι οι Πλατάρης δεν ήταν και τόσο κομπός πριν γίνει ναύτης.

Οι πατριώτες του που υπηρετούσαν στον «Αδέρωφ» έλεγαν ότι ο Πλατάρης ήταν ένα παιδί του λόγου, που σταγιάς κατέβαινε στο χώρο.

(Ναυτικό διήγημα)

Κατήγετο από κάποιο κοντινό νησί των Κυκλάδων, και είχε ζήσει όλα τα χρόνια της ζωής του στο βουνό, βόσκοντας κάποιες γίδιες και λίγα πρόβατα. Και ο πατέρας του και ο παππούς του και όλο το σόι του αυτήν έκαναν τη δουλειά. Στη φύσι μέσα ο Πλατάρης είχε γίνει ένα κομμάτι και αυτός θύο της. Δεν έμαθε τη ζωή των ανθρώπων. Ήξερε να άρμεγγη τις γίδες, να τυροκομή, να φέρη το κομμάτι στη βουκή, να το πηγαίνει στο νερό, να σφυρίξει στην ώραν έπιναν τα ζώα νερό, να κλαίει τις βαλανιές και να ρήξη τα κλαδιά στο πεινασμένο κοπάδι, να κοινοίη, να πτήνη γήρους από πουργάρι στα κοιδούνα, να σκαλίξη μαντροκούταλα, να στήριξη τοξήνα τρανά, από αυτά που λέγονταν λιτάρια, να άντερήη μικρά κοιντάκια και να τα κάνει παμάρ παντρούλα και κάθε άλλο που έχει σην με τη ζωή του λόγου και του κοιντού... Είχε μάθει ακόμη να παίζει σουβάκι και γκάδα. Ήξερε όμως μόνο τους μονότονους ποικιλίους σκαπούς που κομμάζον περισσότερο παρά έπινον, που έχουν όμως τέτοια ποιήσι και τόσο μυσταμοί, όταν άκουονται κτά βουνά, στα ροιάρια και στις νεροσυριές.

Από γράμματα, από προσευχές, από άφθιμους, από φρενιές και κατεργαρίες, ο καίμενος ο Πλατάρης ήταν μακριά νησιάνος. Δεν είχε ιδέα τί θα έλθι άμα. Δεν είχε άνοιξη ποτέ του «Πάτερ ήμων» ή «Πιστεύω» και η κοσμοθεωρία του δεν έβγαυε πιο πέρα από το μαντρί και τον λόγγο.

— Καλά, άδερφε — έλεγε ο όπλονόμος, άφθιμους με θηλακό μυαλό — να ζήση κανείς στο βουνό και να μην ξεκοιρήξει τον κόσμο από την νύχτη, καλά. Άλλά να σου λέη και τον ίσο τον ναυόχο κουμπάρο!

Κάποιος πατριώτης του Πλατάρη, ναύτης και αυτός, έδωσε τότε την εξήγησι:

— Ξέρεις, κύριε όπλονόμο, στα μαντριά ο ένας τσάπινης με τον άλλο λέγονται κουμπάροι.

Το λοιπόν, και ο Πλατάρης που έβλε μόνο τσάπινηδες και έφερε μόνο κουμπάρους, λέει τώρα και τον ίδιο τον ναυόχο κουμπάρο. Ή εξήγησις ήταν λογική, αλλά δεν μπορούσε να πεισθή ο κ. όπλονόμος ότι αυτό έδικαιολογούσε την άρελεια του Πλατάρη. Και όλοι που δεν έτρεφε καμιά έκτιμησι, σαν θελασόντες από κοίνα, στο μυαλό των βουνών ανθρωπών, και τους έδωσαν, ποιών λίγο, ποιών πολύ, όλους κομπούς, όμως πάλι άπορούσε πως μπορεί να ρεθεί ένας τόσο κομπός βουνησιός, ώστε να λέη και τον ναυόχο κουμπάρο.

Ο καίμενος όμως ο Πλατάρης ήταν ακού νησιάνος από όλα αυτά. Δεν ήξερε γιατί πολεμούσαν οι Έλληνες με τους Τούρκους, ούτε γιατί οι κομπάρους που φορούσαν γυνέλλα, έστέκονταν σε προσοχή και χαρτωτόν με το χέρι στο κοιλίο τους άλλους κομπάρους, που είχαν στα μανιάκια και στους ώμους κάτι χρυσά σκουλιά, ούτε γιατί φύλαγαν με το όπλο οι ναύτες στο καράδι, ενώ μόνον ένα γέδι ήπρηζε μέσα, και δεν ήπρηζε φρόδος ούτε να φύγη, ούτε να το κλέψη κανείς. Μπορεί μάλιστα, σύμφωνα με τη δική του λογική, να τους έβλεπε όλους να τρελλούς και μόνο τον έαυτο του να ή γνωστικός.

Τού έλεγαν και τόσα ψέμματα ή κοροϊδιές και αυτός τα έχαζε. Πώς είχε κάτι ψάρια στη θάλασσα που φθάνουν από τον Πειραιά ως την Τζιά, πως ιταόχοντες στην Άμερικη κάτι άνθρωποι με είκοσι χέρια και δέκα κεφάλια και πως ο βασιλιάς είχε ψηλές δέκα μέτρα και μπορεί να πιάσει μια πέτρα και να τη ρίξη ως τον οφρανό! Κάτι τέτοια όλο του έλεγαν. Άντε τον όμως να τον γελήσει και να του πής ότι ένα γέδι βγάει τρεις ανάδες γάλα στην άρμεξιά, ή ότι ένα κομμάτι έχει χέρια μάκρος ένα μέτρο, ή ότι γίνονται στην Άμερικη κάτι τυριά από γάλα που γεννούν ή μέλισσες. Τα μάτια του τότε έπαιρναν μια ξαφνική λάμψη διανοησεως και ποτέ άπαινούσε:

— Μην είσαι κομπός, κουμπάρε. Κάνει ή μέλισσα τυρί!

Κι' έγελούσε πλατύτα με την κουταμάρα του ενός και του άλλου που έπίστευαν πως βγά-

ζει γάλα ή μέλισσα και πως από το γάλα της γίνεται τυρί.

Το άνακο αυτό άνθρωπο ζώο, θα το θυμόνταν χίλοι τουλάχιστον άνθρωποι που έπέρασαν ως πλήρωμα και ως αξιωματικοί από τον «Αδέρωφ» κατά την πολεμική έκεινη εποχή. Σε όλη τη θητεία του, έκτός από την παρουσία της Κίρκης, έκοιβάλας και πολλές εκατοντάδες βροχάτα τσοκάλια άλευρι και όσπρια, που ήταν για το πλήρωμα. Άλλά δεν έρωσαν ή πλάτες του. Με την ήραλκεία του δύναμ μπορούσε να σπρώχνι τέσσερες ανθρώπους μαζί, και ως το τίς έβρεχαν οι ναυότατες και ως έβλασε από το ξύλο σαν μορδ παιδί. Έξω από την Κίρκη που του έγλειψε τα δάχτυλα και έτρίβετο πάνω του, όλοι οι άλλοι του έφύοντο κοινά, γιατί έπαιζαν μαζί του για να τον περάσουν και του έφρυγαν σπουτιά με λάδι και κλάσινον, ενώ αυτός κανένα δεν έβλαπτε. Μα αν και τον έπειριζε το πλήρωμα, στην καρδιά όλων κάποια συμπάθεια ή συμπόνοια ή πηχρη για το παιδί αυτό του μαντρίου, που έμεινα στους άλλους ναύτες ξεκοιλούθουσε να μένη ένα πρόβατο.

Μια μόνο καλή πράσι θα μπορούσε να κάνει ή Άνδρέα, αν ποί ήταν βολέτο. Να κλέψη την Κίρκη από το καράδι και να τραβήξη μαζί της σε κανένα βουνό. Άλλά δεν ήξερε ούτε κολήμα, ούτε κομμά και ή στεριά που τον έβγαζαν να τη βουκή, είχε γύρο-γύρο θάλασσα και θα τον έπαιναν. Έτσι, έμεινε σκλάβος, σκλάβος του καράδιου και των συγγρόνων ανθρώπων, ός την εποχή που έτελειόσε ο πόλεμος και έπρηξε την άπαισι και τον έζωνάτην στο νησί του και από όλο τον κόσμο και όλο τον θορύβο του Ναυτικού, ένα μόνο πράγμα είχε στο μαντρί του να διηγήθη:

— Όπ έρεαν μιά ήμερα στο καράδι μια κάταση γιδούλα και του την έδωσαν να τη φύλαξη. Και ότι μιά ήμερα πάλι τον έπλησαν από αυτήν την υπηρεσία, γιατί ήθελε κομμά και τη σφάζουν μια και ήταν ένα σφαχτά.

Αυτό μόνο είχε ο Άνδρέας από όλο τον κόσμο να διηγήθη. Αυτό ήταν το μόνο πράγμα που καλούσε.

Ήταν όμως καλύτερα να μην το καταλάβη ούτε αυτό, γιατί ο καίμενος ο κουμπάρος το είχε από το ζώο σαν άδελφή!

Κ. ΦΑΛΤΑΪΤΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΤΑ ΔΑΚΡΥΑ ΠΟΥ ΑΝΑΚΟΥΦΙΖΟΥΝ

Ένας Γάλλος γιατρός σε μια διατριβή του άποφύριζε ότι ή κρανηγές, τα κλάματα και τα δάκρυα, όταν υποφέρουμε, είνε έντελως φυσικό έξοδαμα, που καταπραίνει το νευρικό σύστημα και άνακουφίζει τον πάσχοντα όργανισμό. Ο έν λόγ γιατρός μάλλον παρετήρησε ότι οι άσθενείς εκείνοι που ποινούν και που δεν θέλουν να κλάψουν, νομίζοντας τα δάκρυα άναψή ή άνδρικής άξιοτητας, θεωρούνται άσυνολώτερα άπ' αυτούς που έξοπούν σε θρήνη και δάκρυα.

— Άν, λοιπόν, συμβουλευθεί ο Γάλλος όδοκτος που σιμεί ποτέ να υποφέρει πολύ από κανένα πόνο και ντρέπεται να κλάψη άποροστά στους άλλους, πήγαινε στο δωμάτιό σου κι' έκε μόνος κλάψε, στέναζε, ούρλιαζε, φώναζε, χύσε δάκρυα και γρήγορα θ' άνακουφίστηκες... Κατά τη γνώμη μου δεν πρέπει να έπιστάζουμε ή κρανηγές και τα κλάματα των μικρών παιδιών, που άποφύρουν από κάποια ένόχλησι. Γιατί με τη συνεχή καταστολή του κλάματος, είνε δυνατόν να προκληθί στο νευρικό σύστημα του παιδιού τέτοια άταξία κι' έτσι να βρούν καλλιεργήσιμο έδαφος όλες ή ψυχικές παθήσεις, όπως ή έπιληψία, οι σπασμοί, τα νευρικά τικ και ή ψυχώσησις.

Η ΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΛΑΟΥ ΜΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

— Άσπ άδειανό, δρόμδ δεν στέκει.
— Άπαστα πουλιά, χίλια στον παρά.
— Άν φτύσεις τον ούρανό, τα γένεια σου θα φτύσης.
— Βόρφη με να σε βοηθώ ν' άνεβούμε στο βουνό.
— Δέσε κάμπο την κλωνά σου να μη χάσης τη δελόνα.

ΑΝΤΑΜΙΧΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΑ ΝΤΕΡΤΙΑ ΤΟΥ ΜΙΣΤΟΚΑΗ ΕΡΩΤΙΚΑ ΤΕΤΡΑΣΤΙΧΑ

1
Σάν σε κυτώ ή καρδούλα μου χτυπά σαν τοιμή (περλίτσι,)
μα κάθε της παύμοχουσις, σ' αττί μου καμ (παυίσι),
σαν νάχη σκάσει μέσα της θανατικό φυσέκι,
δταν άδιάρφα, ή σκληρή ματιά σου, μ' άντι (καύσει)!

2
Όταν γοργακωτώ κλεφτά, στον ξεχείλό σου (μυόστο)
μου γλυκοπαίνεται ή ψυχή από την ταραχή της (περλίτσι,)
και γλυκοβράζει το αίμα μου κι' άφριζει, σαν (τόν μούστο)
κι' άπ' το ξεροκατάμα, μου πέφτει ο σταφυ (άιτης)!

3
Σε είδα και ξεχάστηκα, γλυκέ μου νεροκρίδα,
να σφυργαρίζης την αλήη, σκακφή και γυναι (πύδα)
κι' ή άμαξα, που σφύριζε διάθρισε, δεν την είδα
και μούγδαρε—χαλάλι σου!—τα μασκαρώτα ή (ρδδα)!

4
Ν' άπλώνης τη μπουγάδα σου σ' άντάρικα στο (δωμά)
και να κοντινή ή φοβότα σου, σαν ψήλιους το (σώμα)
και καταρράστη τη στιγμή το βλάστημό μου (σώμα),
που δέ σου δέσαν το σκόνι ψηλότερα άνωμα... (σώμα)

5
Το νουκαρμεμένο σου φραστό ποικαμισάκι
μοσχολιμένο, ντροπαλό στεγνώνει στο σκον (νάσι),
μα όταν φουσκώνει δόλεικο κι' ο άέρας το τα (ρδσει),
στη βάρια των όνειρων μου τρελλό πανόκι (μωάσει)!

6
Κεφάσια όρέχτη ή μάνα σου ποτού σε κάνει ά (κώμα)
και βγήκανε τραγανιστά, σ' όλόγυλό σου (σώμα)
Ή μάνα σου σαφισοστή σε σύλλαβε μεγάλη
και τις έληξε που έφαγε, στα στήθια σου έχεις (βγάσει)!

ΕΞΗΓΗΣΕΙΣ

Το ξέρω που σ' άδίκησα
*Αγγελικό μου άσινάσα
μ' έσεινα τα παρόλογα, που μούδωσαν στα χέρια,
μα φταίγω άν σε λήπρω,
και σ' όθιμ άν σε χτύπησα,
άφοδ σαν φείδι την καρδιά μου δάγκωσαν ή ζή (λεία)

Είπαμε πως μ' άπάτησες
και τάχα με παρότησες
για ένα ξανθό μουντακωλή, που πήρε τα μυα (λά σου)
και από τα μισάνοχτα
παράθυρα, μεσάνοχτα
κάτοια σιά, σαν τσακάλια, γλυστού στην ψα (μαρά σου)!

Καρσί σου, ντεριμεντέοσα,
έφτα βραδείς καρτέρησα,
μωας και συλλάβω αήθοφο κανένα κανακάρη,
μιά ήταν, ψυχή μου, ψέμματα,
άλλοιώς μέσα στα άμιατα,
τ' Άη Κοσιά να κολιμά δάδλετες το κοράκι...
Και τόρα που ξεγρήθηρα
και σου τα διηγήθηκα
έλα να σμιλώσεις κι' ο διό, πάλι, μύτη με μύτη
κι' όπου σε σκαφάντησε,
από τα ψες κατάντησε,
να τρώη με δυο σκυλόδοντα και μ' ένα φρονι (μύτη).

Ο ΜΙΣΤΟΚΛΗΣ

ΚΟΥΒΕΝΤΟΥΛΕΣ Τ' ΑΛΑΤΙΣΜΕΝΑ ΚΑΙ Τ' ΑΝΑΛΑΤΑ

Μεταξύ φίλων:
— Σε παρακαλώ, δάνεισέ μου έκατό δραχμές,
και θα σου είμαι σ' όλη μου τη ζωή υποχρ (ο μένος).
— Άκρεώς για τον λόγο αυτόν κι' εγώ δεν
θα σε δανείσω. ***

Το βολικό δωμάτιο:
— Ένας έγγένης. — Μήπως έχετε κανένα δωμάτιο να μου νοικιάσετε; Μόνον για να κοιμηθώ... Το πρωί φεύγω πολύ νωρίς και το βράδυ γυρίζω κατά τις όχτες.
— Η σπιτινοίχοχούρα. — Ά, τότε μπορώ να σ' έδωσω αυτό που κάθεται ένας ζωγράφος. Αύτως έρχεται το πρωί και φεύγει το βράδυ. ***

Ή κορία καθηγήτου προς τον στυγό της, γνωστόν άφηρημένο που πάει να κολιμνήση:
— Πρώτεια, Άναγάρια, δταν βγείς από το λουτρό, μη λημονήσεις να ντυθής!... ***

Στο δικαστήριο:
— Ο πρόεδρος. — Γιατί έχώριστες την πόρτα σου γυναίκα;
— Ο κατηγορούμενος. — Γιατί έφραμώκασε τη ζωή μου, κύριε πρόεδρε.
— Ο πρόεδρος. — Τότε, άπου είχες τόσο πικράν πείρα, γιατί πήρες δεύτερη;
— Ο κατηγορούμενος. — Την πήρα για άνταράμωκο! ***

Μεταξύ φίλων:
— Είστα βουτηγμένος στα χρέη. Δεν κιντά ξες να τα έξοφλήσης να ήσυχάζης!
— Νά έξοφλήσω τα χρέη μου; Έσχινάς λοιπόν τί κάτους κατέβαλα για να τα κάμω;
— Ο κατηγορούμενος. — Την πήρα για άνταράμωκο! ***

Μεταξύ φίλων:
— Είστα βουτηγμένος στα χρέη. Δεν κιντά ξες να τα έξοφλήσης να ήσυχάζης!
— Νά έξοφλήσω τα χρέη μου; Έσχινάς λοιπόν τί κάτους κατέβαλα για να τα κάμω;
— Ο κατηγορούμενος. — Την πήρα για άνταράμωκο! ***

Στο δρόμο:
— Ο ζητιάνος. — Δώστε μου μια μωρή βοήθεια, κύριε, σ' έ παρακαλώ!... Δεν μου άπαντάτε... Θα με άναγκάσετε, κύριε, να κάμω ένα πράγμα, που δεν το έκαμα ποτέ στη ζωή μου!
— Ο κύριος, (γυρίζοντας άνήσυχτα). — Τί θα κάμης, άβιλε;
— Ο ζητιάνος. — Θα λογασθώ!... ***

Στο δικαστήριο:
— Ο πρόεδρος. — Κατηγορεύει ότι έχτύπησες τη γυναίκα σου. Γιατί το έκαμες αυτό; Τι σου φταίει;
— Ο κατηγορούμενος. — Κύριε πρόεδρε, ήταν άφορηστη στο κεφάλάτι, κι' ήταν ή μόνη ελπίδα για να μπορέσω να τη δειρώ και να τη έδωρηθώ λήθα για όσο ξύλο μου χεί δώσει. ***

Ο άνακοιής. — Πώς έτόλμησες, βρε άβιλε, να π'ες τη νύχτα και να σπάσης την κλειδαριά του ξενου μαγαζιού;
— Ο κατηγορούμενος. — Λαίνο σ' όβότης. — Με συγκωφείτε, κύριε άνακοιή... Άλλά την περσιμένη φρούα μ' έβόρασε γιατί έκλεινα μέσ' αμυγδαλιές, τόρα πάλι με κατηγορεί για διάφορη που έκαμα τη νύχτα!... Πότε λοιπόν πρέπει να λογασθώ κανείς;
— Ο άνακοιής. — Πώς έτόλμησες, βρε άβιλε, να π'ες τη νύχτα και να σπάσης την κλειδαριά του ξενου μαγαζιού;
— Ο κατηγορούμενος. — Λαίνο σ' όβότης. — Με συγκωφείτε, κύριε άνακοιή... Άλλά την περσιμένη φρούα μ' έβόρασε γιατί έκλεινα μέσ' αμυγδαλιές, τόρα πάλι με κατηγορεί για διάφορη που έκαμα τη νύχτα!... Πότε λοιπόν πρέπει να λογασθώ κανείς;

Μεταξύ φίλων:
— Βρε άδερφε, το βλάκα προσποιείσαι τόρα;
— Δεν τον προσποιούμαι καθόλου!...
— Εμιάμωε ότι τον άντρα σας τον χτύπησε κάποιος στο δρόμο με μαχαίρι... Πώς είνε;
— Μην τα ρωτάτε!... Μου κάποιος τούτατα δαχμάς το... υπάλληλος του σκαφού του! ***

Τα «ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ» αγοράζουν πάλαι διάφορα βιβλία, παντός είδους, έλληνς και άλλοινης βιβλιοθήκης, εις τιμάς άρκετά ήκανοποιητικές. Γράψατε, άποστέλλοντες σχετικόν κατάλογον: Περιοδικόν «ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ», Άθήνας.

Η ΤΖΟΑΝ ΜΠΕΝΝΕΤ ΚΑΙ ΟΙ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΟΥΧΟΙ...

(Μιά διασκεδαστική αυτοβιογραφία του γοητευτικού «άστερος» της «Φόξ-Φιλμ»)

Η αδελφή μου η Βαρβάρα σιγνηθεί πάντα να λέει στους φίλους μας, δίχως να ντρέπεται, ότι «η Τζόαν είναι η πιο όμορφη, η πιο έξυπνη κι' η πιο χαριτωμένη απ' όλες τις «εντέτες» του Χόλλυγουντ». Η άλλη αδελφή μου, η Κόνστανς, αντί τι να τη μαλώσει, χαμογελάει επιδεικνυστικά και πιαίνει μια τέτοια έκφραση που νομίζεις κανείς ότι θα σκόσει από την υπερηφάνειά της. «Όσο για μένα, αντί να καμαρώνω σαν παγώνι, τους φέρνω από μια κιαύρη ματιά, όπως λένε οι Γάλλοι, και για ν' αποπύξω το σκάνδαλο, τους γυρίζω τις πλάτες μου και καταβαίνομαι να πάρω λίγο αέρα στον κήπο μας...

Ήθελα να ήξερα γιατί τους άρεσε να με περιόριζαν; Μήπως επειδή είμαι η πιο μικρή απ' όλες ή μήπως επειδή με ζηλεύουν; Μά με ζηλεύουν άραγε ή με λατρεύουν με μια τρελή και απεριόριστη αγάπη; Σας αφήνω να το μαντέψετε μόνοι σας...

Όπως κι' αν είναι, δεν έχω καμιά διάθεση να τις άφησω να διαδίδουν τις βάρκες μου τα πιο καταπληκτικά πράγματα και να με παρουσάζουν ως ένα «καλλιτεχνικό φαινόμενο». Γι' αυτό σήρα την άποψη να σ' αφήνω μοναχή μου τη ζωή μου, δίχως να σ'ακούω κανένα από τα «επιστάματα» μου... Ήμενα μ' άρεσε πάντα η ελευθέρια!

Γεννήθηκα στους Πάλλαντες του Νιού Τζέρσεϊ, στις 27 Φεβρουαρίου του 1910. Είμαι δηλαδή σήμερα 28 ετών, με το χέρι στην καρδιά, όπως λένε...

Είμαι κόρη του Ρίτσαρντ Μπέννεντ και της Άδριανής Μάρουσον. Ο πατέρας μου, ο Λούις Μόρρισον, κι' η γιαγιά μου, η Ρόζα Γιοίντ, κατάγονταν από μια παλιά Σκωτσέζικη οικογένεια που οφείλει την ήττα του στην ελπίδα. Βλέπετε λοιπόν ότι έχω μέσα στις φλέβες μου το πιο άγριο καλλιτεχνικό αίμα...

Αδελφές μου είναι δυο ανώτερες γυναικες. Η Κόνστανς, πρίν γίνει μεγάλος «άστερος» του κινηματογράφου (βοήκα, όπως βλέπετε την εικόνα να τις έδωκε), ήταν μια μεγάλη πρωταγωνίστρια του οδοβαού θεάτρου. «Όσο για τη Βαρβάρα, υποθέτω ότι την έχετε δει σας. Είναι η μεγαλύτερη χορεύτρια της Νέας Υόρκης «Αμερικής». Τα πιο αξιοκρατικά κομμάτια της Νέας Υόρκης μάλλον διαρκώς πουλάνε την πρωταίστη. Κι'

έχουν τόσο όμορφο! Το σώμα της Βαρβάρας είναι τόσο όμορφο και τόσο άψατος είναι ο χορός της, ώστε νομίζεις κανείς ότι είναι η ενσάρκωση της Τετραμήνης. Φτάνουν όμως αυτά τα παινήματα, γιατί δεν πρόκειται να γράφω τη βιογραφία τους, αλλά τη δική μου...

Ο πατέρας μου, ο Ρίτσαρντ Μπέννεντ, είναι ο πιο γνωστός ήθοποιος του Μπροντγουάϊ. Μεγάλοια λοιπόν, όπως μαντεύετε, στη Νέα Υόρκη και μέσα σ' ένα δνιούδες καλλιτεχνικό περιβάλλον. Η αδελφές μου κι' εγώ, από μικρές, λατρεύαμε το θέατρο και δεν είχαμε κανένα άλλο όνειρο, παρά μονάχα να γίνουμε κι' εμείς, μια ημέρα, μεγάλες κι' ένδοξες καλλιτέχνιδες!

Η πρώτη μάχιστά που δειξέ ότι θα γινότανε γρήγορα ένα καλλιτεχνικό φαινόμενο, όπως λέει η Βαρβάρα, ήμουν εγώ. Σε ηλικία 8-χρότων είχα δοκιμάσει μου θύσασα ανέναντι κλασσικά έργα, τα οποία όχι μόνον έσημεύοναν μια καταπληκτική επιτυχία, αλλά άρναν και να λησίσουν κέρδη! Άκούστε λοιπόν να δώτε πως συνέβησαν αυτά τα πολύτιμα γεγονότα. Μια ημέρα, σκελίζοντας στην βιβλιοθήκη του μπαμπά, βρήκα ένα μικρό θεατρικό έργο, που αν και το διάβασα συλλογιστικά, (ήμουν 8-χρόνων, μη το ξεχνάτε!), μου έκανε μια τόσο μεγάλη εντύπωση, ώστε πήρα την απόφαση να το «ανεβάσω» στο σπίτι μου. Θα το έχετε, δίχως άλλο, γιατί ανήκει στο κλασσικό ρεπερτόριο. Ήταν «Η δειλή Άγνη» και το Ποντίκι...

Αναμείχθαι λοιπόν καλά τις δυνάμεις μου και το ίδιο άπαιγμα κάλεσα τη Βαρβάρα και την Κόνστανς στη σκηνή του σπιτιού μας έχουν τόσο όμορφο! Το σώμα της Βαρβάρας είναι τόσο όμορφο και τόσο άψατος είναι ο χορός της, ώστε νομίζεις κανείς ότι είναι η ενσάρκωση της Τετραμήνης. Φτάνουν όμως αυτά τα παινήματα, γιατί δεν πρόκειται να γράφω τη βιογραφία τους, αλλά τη δική μου...

«Η δειλή Άγνη» και το Ποντίκι» ήταν ο πρώτος καλλιτεχνικός μας θρίαμβος! Έργό όμως, εκτός από τη θεαματική τέχνη μου, έδειξε ότι είχα κλίση προς την σκηνοθεσία και τη σκηνογραφία κι' αυτό έκανε το μπαμπά να μη ξέρει αργότερα τι να με κάνει: μεγάλη ήθοποιος ή μεγάλη σκηνοθέτιδα και σκηνογράφος;...

Τι να γίνει όμως; «Όλα τα κορίτσια δεν μπορούν να έχουν την τύχη της Κόνστανς. Κι' αν τα, μήπως έχετε δεν έχετε περισσότερα από τα δολάρια;»

Αυτά λοιπόν συλλογίζομαι να γίνω να παρηγορηθώ κι' άρχισα ν' άναγνώσκω περισσότερο τον Τζόαν, ένα «Αμερικανό φρεντ» της «Φόξ-Φιλμ», που τον είχα γνωρίσει τυχαίως σε μια έκδοσή στις φλέβες του Τάμε...

Ο Τζόαν δεν μου μιλούσε ποτέ για τον εαυτό του. Ήταν ένα παιδί Μ' άστεφους διαρκώς κι' αυτό μ' έκανε να πιστέω ότι με λάτρευε, γιατί με παρακολουθούσε κρυφά και μου έγραφε τόσο φιλόφρονες ματιές, δ...

Ξέρετε όμως ότι αυτά τα πράγματα έχονταν μόνο τους κι' ότι χάνει κανείς άδεια τον καιρό του, όταν καθίσει και τα προσχεδιάσει...

Έξυπνολούθηρα λοιπόν τα μαθήματα του σχολείου μου κι' όταν έγινα 13 χρόνων έγραφα με τη μητέρα μου για το Παρίσι, για ν' αποπειραστώ τις σπουδές μου. Στο Παρίσι, εκείνο που μου έκανε μεγάλη εντύπωση και που θα μ' αείνη αείχαστο ήταν... η Βερντέλ! Δεν μου άρεσε τίποτα άλλο και γι' αυτό, έπειτα γρήγορα κι' άρρα μου να εγκατασταθώ στο Λονδίνο.

Α! Το Λονδίνο, μάστα! Ο κόσμος εκεί πέρα μ' έκανε να θυμάμαι την άγαπημένη μου Νέα Υόρκη. Άρχισα λοιπόν να μελετώ επίμονα για να γίνω όσο πιο άρχισα κι' η διακοσμητική και καλλιτεχνική στη διακοσμητική και στη σκηνογραφία. Αυτό δεν άρεσε και τόσο της μητέρας, ο μπαμπάς όμως ήταν καταπληκτικός...

Έκείνη την εποχή ήμουν τότε 16 χρόνων, συνέβη ένα άτυχο γεγονός. Ένας νεαρός πολυκατοικιστής, ο Τόμας Πλάιντ, άσχημα την αδελφή μου Κόνστανς, την έφερε στην Εγγλέτη κι' εγκαταστάθηκε μαζί της σ' ένα κομμάτι μάγαρο της άδου Βαϊνέρι, στο Παρίσι...

Η ελπίδα αυτή μ' έκανε να πέσω από το σύννεφο! «Ότε λοιπόν η Κόνστανς είχε παντρευτεί έναν εκατομμυριούχο και διασκεδάζει στη Μονμάρτη, ενώ εγώ εξακολουθούσα ακόμα να φορώ τη μαλτοζιά της Σχολής των Καλών Τεχνών που ήταν πάντα πασαλειμένη από αναρχικούς πανελιές κι' να «επινοώ» διαρκώς κακέτες μέσα στ' άτελές; Τι άνοητη που ήμουν.

Τι να γίνει όμως; «Όλα τα κορίτσια δεν μπορούν να έχουν την τύχη της Κόνστανς. Κι' αν τα, μήπως έχετε δεν έχετε περισσότερα από τα δολάρια;»

Αυτά λοιπόν συλλογίζομαι να γίνω να παρηγορηθώ κι' άρχισα ν' άναγνώσκω περισσότερο τον Τζόαν, ένα «Αμερικανό φρεντ» της «Φόξ-Φιλμ», που τον είχα γνωρίσει τυχαίως σε μια έκδοσή στις φλέβες του Τάμε...

Ο Τζόαν δεν μου μιλούσε ποτέ για τον εαυτό του. Ήταν ένα παιδί Μ' άστεφους διαρκώς κι' αυτό μ' έκανε να πιστέω ότι με λάτρευε, γιατί με παρακολουθούσε κρυφά και μου έγραφε τόσο φιλόφρονες ματιές, δ...

Ξέρετε όμως ότι αυτά τα πράγματα έχονταν μόνο τους κι' ότι χάνει κανείς άδεια τον καιρό του, όταν καθίσει και τα προσχεδιάσει...

Έξυπνολούθηρα λοιπόν τα μαθήματα του σχολείου μου κι' όταν έγινα 13 χρόνων έγραφα με τη μητέρα μου για το Παρίσι, για ν' αποπειραστώ τις σπουδές μου. Στο Παρίσι, εκείνο που μου έκανε μεγάλη εντύπωση και που θα μ' αείνη αείχαστο ήταν... η Βερντέλ! Δεν μου άρεσε τίποτα άλλο και γι' αυτό, έπειτα γρήγορα κι' άρρα μου να εγκατασταθώ στο Λονδίνο.

Α! Το Λονδίνο, μάστα! Ο κόσμος εκεί πέρα μ' έκανε να θυμάμαι την άγαπημένη μου Νέα Υόρκη. Άρχισα λοιπόν να μελετώ επίμονα για να γίνω όσο πιο άρχισα κι' η διακοσμητική και καλλιτεχνική στη διακοσμητική και στη σκηνογραφία. Αυτό δεν άρεσε και τόσο της μητέρας, ο μπαμπάς όμως ήταν καταπληκτικός...

Έκείνη την εποχή ήμουν τότε 16 χρόνων, συνέβη ένα άτυχο γεγονός. Ένας νεαρός πολυκατοικιστής, ο Τόμας Πλάιντ, άσχημα την αδελφή μου Κόνστανς, την έφερε στην Εγγλέτη κι' εγκαταστάθηκε μαζί της σ' ένα κομμάτι μάγαρο της άδου Βαϊνέρι, στο Παρίσι...

Η ελπίδα αυτή μ' έκανε να πέσω από το σύννεφο! «Ότε λοιπόν η Κόνστανς είχε παντρευτεί έναν εκατομμυριούχο και διασκεδάζει στη Μονμάρτη, ενώ εγώ εξακολουθούσα ακόμα να φορώ τη μαλτοζιά της Σχολής των Καλών Τεχνών που ήταν πάντα πασαλειμένη από αναρχικούς πανελιές κι' να «επινοώ» διαρκώς κακέτες μέσα στ' άτελές; Τι άνοητη που ήμουν.

Τι να γίνει όμως; «Όλα τα κορίτσια δεν μπορούν να έχουν την τύχη της Κόνστανς. Κι' αν τα, μήπως έχετε δεν έχετε περισσότερα από τα δολάρια;»

Αυτά λοιπόν συλλογίζομαι να γίνω να παρηγορηθώ κι' άρχισα ν' άναγνώσκω περισσότερο τον Τζόαν, ένα «Αμερικανό φρεντ» της «Φόξ-Φιλμ», που τον είχα γνωρίσει τυχαίως σε μια έκδοσή στις φλέβες του Τάμε...

Ο Τζόαν δεν μου μιλούσε ποτέ για τον εαυτό του. Ήταν ένα παιδί Μ' άστεφους διαρκώς κι' αυτό μ' έκανε να πιστέω ότι με λάτρευε, γιατί με παρακολουθούσε κρυφά και μου έγραφε τόσο φιλόφρονες ματιές, δ...

Ξέρετε όμως ότι αυτά τα πράγματα έχονταν μόνο τους κι' ότι χάνει κανείς άδεια τον καιρό του, όταν καθίσει και τα προσχεδιάσει...

Έξυπνολούθηρα λοιπόν τα μαθήματα του σχολείου μου κι' όταν έγινα 13 χρόνων έγραφα με τη μητέρα μου για το Παρίσι, για ν' αποπειραστώ τις σπουδές μου. Στο Παρίσι, εκείνο που μου έκανε μεγάλη εντύπωση και που θα μ' αείνη αείχαστο ήταν... η Βερντέλ! Δεν μου άρεσε τίποτα άλλο και γι' αυτό, έπειτα γρήγορα κι' άρρα μου να εγκατασταθώ στο Λονδίνο.

Α! Το Λονδίνο, μάστα! Ο κόσμος εκεί πέρα μ' έκανε να θυμάμαι την άγαπημένη μου Νέα Υόρκη. Άρχισα λοιπόν να μελετώ επίμονα για να γίνω όσο πιο άρχισα κι' η διακοσμητική και καλλιτεχνική στη διακοσμητική και στη σκηνογραφία. Αυτό δεν άρεσε και τόσο της μητέρας, ο μπαμπάς όμως ήταν καταπληκτικός...

Έκείνη την εποχή ήμουν τότε 16 χρόνων, συνέβη ένα άτυχο γεγονός. Ένας νεαρός πολυκατοικιστής, ο Τόμας Πλάιντ, άσχημα την αδελφή μου Κόνστανς, την έφερε στην Εγγλέτη κι' εγκαταστάθηκε μαζί της σ' ένα κομμάτι μάγαρο της άδου Βαϊνέρι, στο Παρίσι...

Η ελπίδα αυτή μ' έκανε να πέσω από το σύννεφο! «Ότε λοιπόν η Κόνστανς είχε παντρευτεί έναν εκατομμυριούχο και διασκεδάζει στη Μονμάρτη, ενώ εγώ εξακολουθούσα ακόμα να φορώ τη μαλτοζιά της Σχολής των Καλών Τεχνών που ήταν πάντα πασαλειμένη από αναρχικούς πανελιές κι' να «επινοώ» διαρκώς κακέτες μέσα στ' άτελές; Τι άνοητη που ήμουν.

Τι να γίνει όμως; «Όλα τα κορίτσια δεν μπορούν να έχουν την τύχη της Κόνστανς. Κι' αν τα, μήπως έχετε δεν έχετε περισσότερα από τα δολάρια;»

Αυτά λοιπόν συλλογίζομαι να γίνω να παρηγορηθώ κι' άρχισα ν' άναγνώσκω περισσότερο τον Τζόαν, ένα «Αμερικανό φρεντ» της «Φόξ-Φιλμ», που τον είχα γνωρίσει τυχαίως σε μια έκδοσή στις φλέβες του Τάμε...

Ξέρετε όμως ότι αυτά τα πράγματα έχονταν μόνο τους κι' ότι χάνει κανείς άδεια τον καιρό του, όταν καθίσει και τα προσχεδιάσει...

Έξυπνολούθηρα λοιπόν τα μαθήματα του σχολείου μου κι' όταν έγινα 13 χρόνων έγραφα με τη μητέρα μου για το Παρίσι, για ν' αποπειραστώ τις σπουδές μου. Στο Παρίσι, εκείνο που μου έκανε μεγάλη εντύπωση και που θα μ' αείνη αείχαστο ήταν... η Βερντέλ! Δεν μου άρεσε τίποτα άλλο και γι' αυτό, έπειτα γρήγορα κι' άρρα μου να εγκατασταθώ στο Λονδίνο.

Α! Το Λονδίνο, μάστα! Ο κόσμος εκεί πέρα μ' έκανε να θυμάμαι την άγαπημένη μου Νέα Υόρκη. Άρχισα λοιπόν να μελετώ επίμονα για να γίνω όσο πιο άρχισα κι' η διακοσμητική και καλλιτεχνική στη διακοσμητική και στη σκηνογραφία. Αυτό δεν άρεσε και τόσο της μητέρας, ο μπαμπάς όμως ήταν καταπληκτικός...

Έκείνη την εποχή ήμουν τότε 16 χρόνων, συνέβη ένα άτυχο γεγονός. Ένας νεαρός πολυκατοικιστής, ο Τόμας Πλάιντ, άσχημα την αδελφή μου Κόνστανς, την έφερε στην Εγγλέτη κι' εγκαταστάθηκε μαζί της σ' ένα κομμάτι μάγαρο της άδου Βαϊνέρι, στο Παρίσι...

Η ελπίδα αυτή μ' έκανε να πέσω από το σύννεφο! «Ότε λοιπόν η Κόνστανς είχε παντρευτεί έναν εκατομμυριούχο και διασκεδάζει στη Μονμάρτη, ενώ εγώ εξακολουθούσα ακόμα να φορώ τη μαλτοζιά της Σχολής των Καλών Τεχνών που ήταν πάντα πασαλειμένη από αναρχικούς πανελιές κι' να «επινοώ» διαρκώς κακέτες μέσα στ' άτελές; Τι άνοητη που ήμουν.

Τι να γίνει όμως; «Όλα τα κορίτσια δεν μπορούν να έχουν την τύχη της Κόνστανς. Κι' αν τα, μήπως έχετε δεν έχετε περισσότερα από τα δολάρια;»

Αυτά λοιπόν συλλογίζομαι να γίνω να παρηγορηθώ κι' άρχισα ν' άναγνώσκω περισσότερο τον Τζόαν, ένα «Αμερικανό φρεντ» της «Φόξ-Φιλμ», που τον είχα γνωρίσει τυχαίως σε μια έκδοσή στις φλέβες του Τάμε...

Ο Τζόαν δεν μου μιλούσε ποτέ για τον εαυτό του. Ήταν ένα παιδί Μ' άστεφους διαρκώς κι' αυτό μ' έκανε να πιστέω ότι με λάτρευε, γιατί με παρακολουθούσε κρυφά και μου έγραφε τόσο φιλόφρονες ματιές, δ...

Ξέρετε όμως ότι αυτά τα πράγματα έχονταν μόνο τους κι' ότι χάνει κανείς άδεια τον καιρό του, όταν καθίσει και τα προσχεδιάσει...

Έξυπνολούθηρα λοιπόν τα μαθήματα του σχολείου μου κι' όταν έγινα 13 χρόνων έγραφα με τη μητέρα μου για το Παρίσι, για ν' αποπειραστώ τις σπουδές μου. Στο Παρίσι, εκείνο που μου έκανε μεγάλη εντύπωση και που θα μ' αείνη αείχαστο ήταν... η Βερντέλ! Δεν μου άρεσε τίποτα άλλο και γι' αυτό, έπειτα γρήγορα κι' άρρα μου να εγκατασταθώ στο Λονδίνο.

Α! Το Λονδίνο, μάστα! Ο κόσμος εκεί πέρα μ' έκανε να θυμάμαι την άγαπημένη μου Νέα Υόρκη. Άρχισα λοιπόν να μελετώ επίμονα για να γίνω όσο πιο άρχισα κι' η διακοσμητική και καλλιτεχνική στη διακοσμητική και στη σκηνογραφία. Αυτό δεν άρεσε και τόσο της μητέρας, ο μπαμπάς όμως ήταν καταπληκτικός...

Έκείνη την εποχή ήμουν τότε 16 χρόνων, συνέβη ένα άτυχο γεγονός. Ένας νεαρός πολυκατοικιστής, ο Τόμας Πλάιντ, άσχημα την αδελφή μου Κόνστανς, την έφερε στην Εγγλέτη κι' εγκαταστάθηκε μαζί της σ' ένα κομμάτι μάγαρο της άδου Βαϊνέρι, στο Παρίσι...

Η ελπίδα αυτή μ' έκανε να πέσω από το σύννεφο! «Ότε λοιπόν η Κόνστανς είχε παντρευτεί έναν εκατομμυριούχο και διασκεδάζει στη Μονμάρτη, ενώ εγώ εξακολουθούσα ακόμα να φορώ τη μαλτοζιά της Σχολής των Καλών Τεχνών που ήταν πάντα πασαλειμένη από αναρχικούς πανελιές κι' να «επινοώ» διαρκώς κακέτες μέσα στ' άτελές; Τι άνοητη που ήμουν.

Τι να γίνει όμως; «Όλα τα κορίτσια δεν μπορούν να έχουν την τύχη της Κόνστανς. Κι' αν τα, μήπως έχετε δεν έχετε περισσότερα από τα δολάρια;»

Αυτά λοιπόν συλλογίζομαι να γίνω να παρηγορηθώ κι' άρχισα ν' άναγνώσκω περισσότερο τον Τζόαν, ένα «Αμερικανό φρεντ» της «Φόξ-Φιλμ», που τον είχα γνωρίσει τυχαίως σε μια έκδοσή στις φλέβες του Τάμε...

στε, με την αλήθεια, πολλές φορές φοβήθηκα μην άραξεί φρατά το φρέμα μου!

Μια ημέρα, τέλος, πήρε την ήρωική απόφαση να με πληρώσει. Καλώνα ως τ' αδιά, ξεροκατάει μια-δυο φορές και με αφήνει με τρεμολιστική φωνή:

—Μις Τζόαν, θέλετε να παντρευτούμε; —Γιέ, Τζόαν... του άπάντησα αλλών στ' άσπια, για να ιδώ αν θα λυσιμύρισε από τη σιγήνισή του. Έκείνος όμως έξακολουθούσε να στέκεται στα πόδια του και τότε πού δεν βάσταζε και τον ρώτησα από που κρατούσε, τέλος πάντων, η σιωπή του.

—Είμαι γυός του Μάρτιν Φόξ, από την Ουάσιγκτον, που άπάντησε ξεροκατάποντας. —Του Φόξ; Του πολυκατοικιστή; τον ρώτησα καταπληκτικά.

—Γιέ, Τζόαν... Έκανε εκείνος και σκούπισε με το μαλλάρι του το ιδρώμα μετωπί του. Λάβαιε! Αυτό θα πη να σπάσης τα μούτρα σου άπάντο στην τύχη.

Η Κόνστανς μπορούσε να καμαρώνη όσο ήθελε για τον Τάμια Πλάιντ! Τόν γυό του Φόξ, που είχε περισσότερα εκατομμύρια, τον είχε κατακτήσει μονάχα η Τζόαν!

Οι γάμοι μας λοιπόν έγιναν τον Φεβρουάριο του 1928 στο Λονδίνο, απ' όπου φάγαμε άμείωστα και γρήγορα στην Άμερική. Έγκαταστήθηκα στο Λος Άντζελες και ήρθε να εγκατασταθεί ένα άλλο χρόνο. Εκεί γεννήθηκε και το πρώτο και τελευταίο μας παιδί, η μικρούλα Άδριανή Μπέννεντ Φόξ. Περισσότερο όμως απ' ένα χρόνο δεν μπορούσαμε να ζήσουμε μαζί, εγώ κι' ο Τζόαν, γιατί δεν μπορούσαμε να συμφωνήσουμε ποτέ. Ο καθένας έδινε τις ιδιοτροπίες του άλλου άνωποφρονες και γι' αυτό χωρίσαμε μια κι' πάντα...

Εγώ τότε γύρισα στη Νέα Υόρκη κι' άνοιξα ένα μεγάλο «Ατελιέ Διακοσμητικής», με ή έπαυσης αυτή πήρε καπιά διαβόλο και μ' έκανε να χάσω όλες τις οικονομίες μου.

Ο πατέρας μου τότε με συνεβόλευσε να βρω στο θέατρο μ' άπειρη ήμουν άπάντηση, δέχτηκα ένα ρόλο στο «Jarnegans», όπου ή επιτυχία μου άναστάθηκε το Μπροντγουάϊ κι' έκανε τον Τζόαν Κόναντιν να μού προτείνη να παίζω στον κινηματογράφο και να με πάρει μαζί του στο Χόλλυγουντ.

Στο Χόλλυγουντ δεν πήρανα βέβαια για πρώτη φορά μ' ότε ήμουν άγνωστη εκεί πέρα. Κανείς άγνωστος δεν ξεγινόσε ότι ήμουν κόρη του παρρηρίου ήθοποιου Ρίτσαρντ Μπέννεντ κι' ότι είχα παντρευτεί τον Τζόαν Φόξ...

Βαίβα λοιπόν πρώτα στους «Ηνωμένους Καλλιτέχνες», πρώτους ούλους πάντα, στον «Ντισκό» με τον Τζόαν Άρλις, και σε τέσσερα άλλα φιλμ και τέλος προσελήφθη από την «Φόξ-Φιλμ» και γύρισα το «Μέλιον Ντις» με τον Τζόαν Μπρόντγουάϊ. «Επειτα η «Μελωδία του Μπροντγουάϊ» κι' άλλες επτά ταινίες...

Όταν γύρισα όμως το τελευταίο από αυτά τα φιλμ, το «Θέλει έναν εκατομμυριούχο», έπειτα σε μια απηγή από το άλογο κι' έσπασα το γοφό μου...

Είμαι άτυχη, βλέπετε, με τους εκατομμυριούχους κι' αυτό κι' εγώ, όταν ήμνα καλά, παντρεύτηκα στις 16 Μαρτίου του 1932 τον Τζέι Μάρεϊ, τον γνωστό Άμερικανό διηγηματογράφο και δραματικό ήθοποιό...

Κι' από τότε εγκαταστήθηκα με τον άντρα μου στο Μπέρβελ Χίλς και ζω κι' εγώ τώρα, όπως όλοι οι άστέρες του κινηματογράφου.

ΤΖΟΑΝ ΜΠΕΝΝΕΤ

ΟΜΙΛΟΥΝ ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΑΝΔΡΕΣ

ΓΝΩΜΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΓΗ

Το καλύτερο φάρμακο κατά της όργης, είναι ο σόφισμος λόγος ενός καλού φίλου.

Μένανδρος

Ο θυμός προκαλεί βουίες, ή βουίες καυγά, ή καυγάς πληγές κι' ή πληγές πολλές φορές το θάνατο.

Βασίλειος ο Μέγας

Όταν συζητούν δυο κι' έκαρνα ό ένας όργίζεται, εκείνος που έξακολουθεί ναζαί ήρεμος είναι σοφώτερος.

Ευριπίδης

Όταν όργίζονται οι φίλοι σου, να υποχωρήσεις. Και μόνον όταν τους περάσει ή όργη να τους επωλήττης.

Γιοσκράτης

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΕΝΝΙΕΣ

ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΧΩΡΑΝ ΤΩΝ ΦΙΛΜ

Γνωρίζετε ποιά είναι ή Ρίτα; Η Γκερετα Λιχαμπο. Αυτή η ψευδώνυμο χρησιμοποιεί τώρα ή Γκερετα στα ιδιωτικά της τηλεγραφήματα προς τον αναγνώστη της, Χάρου Έντινγκτον. Το τελευταίο της τηλεγράφημα έλεγε αυτόλεξαι: «Δ έ ν σ κ ο ς ε υ ω α κ ο υ α ν α ε π ι σ π ρ ε ψ ω. Υ π ο γ ρ. Ρ ί τ α». Ο Έντινγκτον όμως είχε δει ότι ή Ρίτα Γκερετα θά άλλαζε σύντομα γνώστη και πρίν από το τέλος Μαΐου θά έη επιτρέψη στο Χόλλυγουντ.

Η Άννα Στέν, ή Γερμανο-Ρωσική πρωταγωνίστρια της «Ούρα» ή οποία βρίσκεται τώρα στο Χόλλυγουντ, επρόκειτο να πρωταγωνιστήσει σε μια νέα ταινία της εταιρείας «Μετρό-Γκόλντγουιν». Γι' τον σκοπό αυτόν έκαλεσαν ιδιαιτέρως από την Νέα Υόρκη, έναν από τους καλύτερους ράπτες, τον Ρουαγιέ, για να της έτοιμάσει τις τρυαιέτες της.

Την πρώτη ήμερα που ή Άννα πήγε στο στούντιο για να συναντηρή με τον Ρουαγιέ, φορούσε πυτζάμες. Ο Ρουαγιέ ξερόδης, την κοττάζε και δεν έπτε τίποτε.

Την δεύτερη σούρ που την έκαλεσαν στο στούντιο για τον ίδιο σκοπό, φορούσε και πάλι πυτζάμες. Τέλος, όταν πήγε για τρίτη φορά στο στούντιο ντυμένη άνωποπώς, ή δυστυχής Ρουαγιέ δεν υπέρεσε να μη ξεπατήσει.

—Μις Στέν, έπτε, θά είχατε πιο καλώς να βγάλετε το παντελόνι σας να να υποβέσει να ιδώ τα πόδια σας.

Και ή άσπια Στέν, άναγκάστηκε να υπακούσει.

«Όλοι οι άστέρες του κινηματογράφου βρίσκονται την τελευταία καιρό σε ταξείδι. Η Τζόαν Μπρόντγουάϊ πήγε στο Σικάγο. Η Ζαννέτ Γκαίγγορ πήγε να περάσει ένα μήνα στο Χονολουλού, όπου να κησθή ή θέρμια γύρω από το διαζύγιο της. Ο Τζόρτζ Ο Μπράντ πήγε για πρώτη φορά άδεια, βότσα από πολλά χρόνια και πήγε στην Εξωόπη με τον σκύπο να κατέβη ως την νότιο Ιταλία. Ο Ραλφ Νόβερσο βρίσκεται στο Παρίσι, επίσης κι' ή Ζαννέτ Μακντοναλντ Γενική μεταναστεύει, τέλος πάντων.

Η κακής γλώσσας του Χόλλυγουντ έρωσαν ότι ή νέος αντίπαλος του Κλαρκ Γκίμπλ και σύζυγος της Ροβί Τσάτερτον, Τζωρτζ Μπέντντ έχει ζωγραφισμένη στο στήθος του μια πελώρια άγκυρα. Γι' να διαλέψει την καρόβουλη αυτήν διάδοσι ή Τζωρτζ Μπέντντ παρουσιάστηκε ένα πρσώι στην κοσμική πλάζ της Σάντα Μόνικα ή ένα κοστούμι του μάγου κι' άσινε όλο το στήθος γυμνό.

Η Μαίον Πίχφορν άπεράσισε να πάρη παίζ να παίξη κοσμοπολίτικους ρόλους, όπως έκανε ως τώρα από δεκαπενταετία ολόκληρη. Στην τελευταία της ταινία «Μυστικά» παίζει τον ρόλο μιας νέας ηρώνας. Ο Άμερικανός τσάπος, όμως άναγνώριζε ότι οδότεπε ή Μαίον Πίχφορν άναγνώριζε καλύτερον ρόλο απ' αυτόν.

Οι Άμερικανοί άπεράσισαν ν' άρχίσουν να κοροϊδεύουν τον εαυτό τους. Η τελευταία ταινία της εταιρείας «Μετρό-Γκόλντγουιν», με τον τίτλο «Ο Γαβριήλ στον Λευκόν Οίκο» έχει ύψωση όγι έρωτική, ότε άστυνομική, ότε μυστηριώδη, αλλά πολιτική.

Η Μαίον Πίχφορν άπεράσισε να πάρη παίζ να παίξη κοσμοπολίτικους ρόλους, όπως έκανε ως τώρα από δεκαπενταετία ολόκληρη. Στην τελευταία της ταινία «Μυστικά» παίζει τον ρόλο μιας νέας ηρώνας. Ο Άμερικανός τσάπος, όμως άναγνώριζε ότι οδότεπε ή Μαίον Πίχφορν άναγνώριζε καλύτερον ρόλο απ' αυτόν.

Οι Άμερικανοί άπεράσισαν ν' άρχίσουν να κοροϊδεύουν τον εαυτό τους. Η τελευταία ταινία της εταιρείας «Μετρό-Γκόλντγουιν», με τον τίτλο «Ο Γαβριήλ στον Λευκόν Οίκο» έχει ύψωση όγι έρωτική, ότε άστυνομική, ότε μυστηριώδη, αλλά πολιτική.

Πρόκειται για έναν πρόεδρο των «Ηνωμένων Πολιτειών, ή οποίος έαφνα τρελλανέται και με την άποφασιστικότητα της τρέλλας, λύνει οτιζικώς όλα τα παγκόσμια προβλήματα. Η ταινία αυτή ή οποία δεν έχει προηγουμένω, γιατί οδότεπε ως τώρα οι Άμερικανοί άπεράσισαν ν' άναβάσουν πολιτική ράτσα επί της όθνης, σημείως θρησκευτική έπιτυρία σε ολόκληρη την Άμερική. Τόν ρόλο του τρελλού προέδρου παίζει στην έντέλει ή Ουάιλερ Χούττον.

Η Ροβί Τσάτερτον, ή άσπια πρωταγωνίστρια που σημείεται ιδιαίτερος για την καλλονή των χεριών της, κινδυνεύει να χάση όλα σ' όλη τα δάκτυλα του δειξο της χερσού. Ενώ βρίσκεται μέσα στο αυτοκίνητό της κάποιος έκλεισε άφηνική την πόδα δίχως να προσέξη, της έμάγκωσε το χέρι και της συνέβησαν φοιχτά τσέσσερα δάκτυλα. Οι γιατροί της κλινικής, στην όποια νοσηλεύεται ή Ροβί έλπίζουν ότι θά κατορθώσουν να σώσουν τα δάκτυλα, αλλά ή παλιά τελευταία των χεριών της Τσάτερτον χάλιχε άναπιστρέψει.

Το μεγαλύτερο δάινμα φίλιος άκ κέρους της Τζόαν Κοτσοροντ είναι το να προσφέρει σ' ένα συνάδελφό της μια γαρβένια. Έννοείται ότι εκείνοι που θά τιμηθούν με το συμβολικό αυτό άνωος, το φέρουν στην κοινόβουλή τους με μεγαλύτερο χαμό κι' άπ' ό

ΤΟ ΕΓΚΛΗΜΑ ΕΝΟΣ ΤΡΕΛΛΟΥ

μου! Τι συνέβη τάχα στην αγαπημένη μου Βιδιάν; Κύριε Γκισάρ, σάς παρακαλώ, βοηθήστε με!

«Ο Έκκαλος αυτός άνθρωπος ήταν ο γνωστός θεατρικός συγγραφέας Πάολ Ρομιέ. Ο φίλος μου, στο καλύτερο λαγονικό της Ασφάλειας, όπως τον έλεγαν, του έδειξε απόφαση με φυλάκισμα και του είπε με τον πεντικό τόνο του:

—Καθήστε, αγαπητέ μου κ. Ρομιέ. Ήσυχάστε... Δεν γίνεται κανείς εύκολα ούτε στο Παρίσι... Έλάτε... Δηγηθήστε μου ήσυχα και κάθε λεπτομέρεια την ιστορία σας.

—Είμαι τρελλός από την απελπισία μου, κ. Γκισάρ! φώναξε πάλι ο θεατρικός συγγραφέας. Χτές το βράδυ έμεινα άργα στη Λεσζ με τρεις φίλους μου... Έπειτα πήγαμε να διασκεδάσουμε λίγο στη Μονμάρτη... Η Βιδιάν, η γυναίκα μου, δεν είχε θέληση να βγεί έξω κι είχε μείνει μόνη στο σπίτι. Γύρισα λοιπόν άπορη από τα μεσάνυχτα, και για να μη την άνησυχώ, πλάγιασα στο ντινάν του γραφείου μου... Ξύπνησα όμως νωρίς, γιατί δεν μπορούσα να κοιμηθώ καλά και έζησα από την καμιά ώρα να μου φέρει το πρόγευμα. Εκείνη όμως με κοίταξε παράξενα, σαν να ήθελε να μου πει κάτι... Έγώ τότε τη ρώτησα αν είχε ξυπνήσει η Βιδιάν: «Μά δεν ήταν μαζί σας η κυρία;...» μου απάντησε κατάπληκτη. «Τι θέλεις να πεις; τη ρώτησα άνησυχος. «Η κυρία βγήκε έξω λοιπόν σήμερα το πρωί;» «Μά όχι, κύριε! μ' έφώναξε τρομαγμένη. «Η κυρία θα βγήκε χτες τη νύχτα, γιατί φαίνεται ότι δεν κοιμήθηκε εδώ πέρα... Τό κρεβάτι της είχε απειρωχτο! Μ' έβα πρήγμα βρόδρα βρόδης κι έτρεξε στον κοιτώνα της γυναίκας μου. Η καμιά ώρα έλεγε την αλήθεια!... Τό κρεβάτι της ήταν ακόμη στραμένο!... Τό πιο τρομακτικό όμως απ' όλα είνε ότι τα σκαρπάρια της, τό καπέλλο της, η γούνα της και τό μαντίλι της, βρισκόντουσαν στη συνηθισμένη τους θέση.

—Πώς ήταν ντυμένη η γυναίκα σας, την τελευταία φορά που την είδατε; τόν ρώτησε ο Γκισάρ.

—Φορούσε ένα μεταξωτό πενιούρα και παντοφλές. Αυτό άκριβώς με κάνει να υποψιάζομαι τα πιο τρομακτικά πράγματα...

—Καταλαβαίνω τους φόβους σας... τόν είπε ο ντετεκτίβ. Νομίζετε ότι πρόκειται περί απαγωγής... Για να δούμε... Κάθεστε, αν δεν κάνω λάθος, κοντά στο Λουξέμβουργο... Αν φώναξε λοιπόν η γυναίκα σας, θ' άκουγότανε άμεσα από τους αστυφύλακας που τριγυρνούν εκεί πέρα διη τη νύχτα... Κι έπειτα, πούς μπορούσε να ελέγξει τη γυναίκα σας; Και γιατί; Μήπως κανείς έρωτευμένος μαζί της;

—Τι να σας πώ, κ. Γκισάρ;... Η γυναίκα μου είνε Άγγλιδα... Είνε η Βιδιάν Μπέλ, η περιφημή χορεύτρια του «Κολόσεου» του Λονδίνου... Πριν παντρευτούμε λοιπόν είχε, φυσικά, πολλούς θαυμαστές...

—Πολύ καλά, είπε ο Γκισάρ. Θά έρθω σ' λίγο στο σπίτι σας. Θέλω να εξετάσω τα διατάραξη.

—Α! Αυτό τό οικογενειακό σπίτι μου είνε καταραμένο!... είπε κι ένα πονεμένο άναστεναγμό ο Πάολ Ρομιέ. Έχει μια άτακτα παράδοσι. Κάθε εκατό χρόνια εξαφανίζεται με μυστηριώδη τρόπο ή οικοδόστικα...

—Ποιά είνε γείτονές σας; τόν ρώτησε ο Γκισάρ, δίχως να δώσει καμιά σημασία στα λόγια του ατά.

—Δεξιά μας είνε ένα παλιό σπίτι, σάν τό

δωό μου, όπου κάθεται ο Πολωνός γλύπτης Κόροβιτς. Άριστερά είνε τό μέγαρο της Μαριζίας ντε Σαιντ-Εστάς...

—Είσαστε βέβαιος ότι όλα τα φορέματα της γυναίκας σας είνε στη θέση τους κ' ότι δεν πήρε τίποτα μαζί της;

—Άπολύτως, κ. Γκισάρ! Δεν λείπει τίποτα!... Άν είχε ντυθεί για να βγεί έξω, τί είνε τότε τό πενιούρα της; Τι έγιναν ή παντοφλές της;

—Ο Γκισάρ συλλογίστηκε μια στιγμή κι έπειτα τόν είπε:

—Κύριε Ρομιέ, δεν μπορώ να καταλάβω τί συμβαίνει: Η γυναίκα σας ή έπρεσε ήθια άπαγωγής, πράγμα που είνε άδύνατον, άφου ή πάχον τόσο ύπερήφανος μέσα στο σπίτι σας ή βγήκε από αυτό σάν ύπνοβάτης... Μείνετε ήσυχοι όμως. Θά προσπαθήσω να εξηγήσω αυτό τό μυστήριο...

Και με τό λόγια αυτά άποχωρήθηκε τόν δυστυχισμένο Πάολ Ρομιέ, που ήταν άκνη κάτοικος από τόν τράμο του.

Ύστερα από μια ώρα, ο Γκισάρ κι έγω, βρισκόμαστε στον κοιτώνα της άμορφης κυρίας Ρομιέ που είχε γίνει άφαντη. Ο άστυνομικός, άφνητος, άρχισε να εξετάζει τα πάντα με τό εμπειρο βλέμμα του. Έπειτα, έκανε μερικά θέματα προς τό κρεβάτι και γονάτισε άπάνω σ' άμορφο περσικό χαλί που βρισκότανε μερσά του. Τόν είδα τότε να μαζεύει προσεχτικά λίγη άσπρη σκόνη και να την τοποθετεί άπάνω σ'

ένα φύλλο χαρτιού...

—Περίεργο! ψιθύρισε, εξετάζοντας τη σκόνη μ' ένα φασό. Θά έλεγε κανείς ότι είνε σκόνη από μάμαρο... Τι συμβαίνει άραγε;...

Σταλάθηκε έπειτα καταιγής κι άρχισε να εξετάζει πολλή ώρα τό χαλί και τό πάτωμα. Ύστερα, δίχως να μου δώσει καμιά άλλη εξήγηση, με πήρε μαζί του και κάναμε ένα γύρο σ' όλα τα καταστήματα χημικών προϊόντων της Ρν ντεξ—Έκάλ. Τέλος, ο Γκισάρ σπομάτησε τ' αυτοκίνητό του στην πόρτα ενός γνωστού του χημικού, που καθότανε κοντά στο Πολυτεχνείο, άπώ άκριβώς από τό Πάνθεο. Όταν γύρε σ' αυτόν άποκίνητο, καταλάβα από την έκφραση του ότι ή άνακαίνισή του προχωρούσαν θαυμάσια.

—Φίλε μου, είνε άλήθεια περίεργο ότι ένας γλύπτης έχει ανάγκη από πολλές ποσότητες φορμόλης, καθώς και από εκατό κιλά άσφάλτου και μαρμαρόσκονης! μου είπε. Τι με κοιτάτε μ' αυτό τό έκπληκτο ύφος; Σάς μιλά τόν Κόροβιτς! Τόν γείτονα τού άτυχου Ρομιέ...

—Δεν καταλαβαίνω τίποτα, άμολόγησα στον Γκισάρ.

—Λίγη ύπονομη, φίλε μου, και θά ιδίτε ότι δεν άποχόνουν άλλα άντήματα... μου άπάντησε χαμογελώντας.

Τό άπόγευμα της ίδιας ήμέρας, ο Γκισάρ κι έγω, κάναμε μια έπίσκεψη στο μέγαρο τού Κόροβιτς. Τό παλάδι εκείνο σάν τον φαίνονταν σάν άκατοίκητο. Όταν χτυπήσαμε την πόρτα, ήθε και μας άνοιξε ο ίδιος ο γλύπτης. Ήταν ένας περίεργος τύπος με άμορφα χαρακτηριστικά. Εκείνο όσώσο που μας έκανε έντύπωση από τή πρώτη στιγμή ήταν ή παράξενη λάμψη τών ματιών του.

—Σάς ζητώ συγγνώμη, κ. Κόροβιτς, τόν εί-

πε μ' εγγάρδιο ύφος ο Γκισάρ. Η παρουσία τών άστυνομικών είνε πάντα άπληρη... Έπειτα όμως πολύ να σας ρωτήσω για μερικά πράγματα...

—Ο γλύπτης μ' ένα ύποχρεωτικό χαμόγελο μ' άδηγήσε στο άτελιέ του. Φορούσε ή μπλούζα δουλειάς και τό χέρι του ήταν κάτασπρα από τό γύφο. Γι' αυτό άπέφυγε να μ' άδηγήσει στο γραφείο του. Ο Γκισάρ, όταν μπήκε στο άτελιέ του, άρχισε να θαυμάζει τάχα τα έργα του κι άξαρνα, σάν από άπορροσία, άναποδογύρισε ένα κινότιο γεμάτο εργαλεία και καμιάτα από μάμαρο... Τή στιγμή όμως που ο Κόροβιτς έκανε γά να σπρώξει τό κινότιο, ο Γκισάρ μάζεψε γρήγορα κάτι από τή βάση μισοτελειωμένης προτομής που παρήκον μια γυναίκα και τό έκοψε στην τοίτη του... Έπειτα, έκανε στο γλύπτη διάφορες άπορωτες έρωτήσεις για τούς γείτονές του και τόν άποχωρήσε με τήν ύπόσχεση ότι δεν θά τόν άνανοήλωσε πεί...

Όταν βγήκαμε στο δρόμο, ο Γκισάρ μου έρωσε μια ειρωνική ματιά και με ρώτησε:

—Προσέξτε, φίλε μου, μια δυνατή μικροδιά φορμόλη μέσα στο άτελιέ; Είδατε ποές ψάφρες μίλγες ύπερχον παντού;

—Πώς μπορούσα να προσέξω σ' αυτά τα πράγματα; τόν άπάντησα.

—Ο Γκισάρ έδειξε σ' ένα ήχηρό γέλιο.

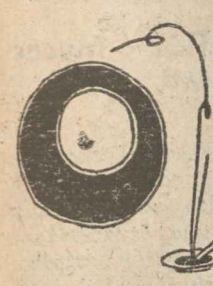
—Πάμε πρώτα στο έργοστήριό μου, μου είπε, για να εξετάσω κάτι... Άν άνακαλύψω αυτό που φαντάζομαι, θά ύποχρεωθώ να παρηγορήσω τόν Κόροβιτς κάπου με μια ψεύτικη προκήλση για να μ' άσ δώθει ή έθελάρια ή έρευνήσουμε τό σπίτι του άνευήλπτου... Ύποπτεύομαι ότι τό σώμα της δυστυχισμένης κυρίας Ρομιέ βρίσκεται στο σπίτι του. Αυτό με κάνει να τό φαντάζομαι ή μρωδιά της φορμόλης.

Όταν νύχτωσε, ο Γκισάρ κι έγω με δύο άστυνομικούς βρισκόμαστε πάλι στο μεγάλο άτελιέ τού Κόροβιτς. Έχουμε πετύχει να τόν άπομακρύνουμε με μια έπειγούσα πρόσκληση στά Γραφεία της Ασφάλειας. Γύρω μας τα άγάλματα τόν θά έλεγε κανείς ότι περμένανε κάποια μαγική λέξη για να ζωντανέψουν. Ήσαν σωστά άριστοτεχνήματα! Αδύτη την παράξενη σκέψη μου θά τ' άγάλματα περμένανε μια λέξη για να έμνησθούν. Τήν είπα χαμογελώντας στον Γκισάρ. Εκείνος τότε γύρισε άποσπαστά τό κεφάλι του, με κοίταξε μ' ένα άπορημένο βλέμμα στά μάτια μ' έπειτα, με μια βραστή κανηγή, άρταξε ένα σφυρί και χτύπησε με δύναμη τό χέρι της μισοτελειωμένης προτομής, από τό βάσι της άποιος είχε μαζέψει τις ψάφες μίλγες...

Με τό άπότομο εκείνο χτύπημα τού έσπασ ένα κομμάτι από μέσα σ' αυτό τότε έσπασ άπερίγραπτη φόβη την πελιδνή σάρα ενός άνδράκονου χεριού.

—Α! Καταλαβαίνετε τώρα, μου φώναξε ο Γκισάρ με ποό τράτο έγινε άφαντη ή διατεχισμένη κ. Ρομιέ; Δεν άπολαβε πεία κανένα μυστήριο!... Ο Κόροβιτς είνε ένας άποσοροπος!... Προσέξτε τήν παράξενη λάμψη τών ματιών του; Αδύτη την έκφραση έχουν τα μάτια τών κακοήμωνών... Ο Κόροβιτς έκανε ότι ήταν έρωτευμένος με τήν κ. Ρομιέ και κατάφερε τή νύχτα της εξαφανίστηκες της να τήν παρηγορήσει στο σπίτι του. Η άμορφη χορεύτρια πέθανε δίχως άλλο κρυφά, από τό μαρσά τοίχο που χωρίζει τούς δύο κήπους κ' άπ' όπου θά έαναγνώριζε πάλι, δίχως να τήν καταλάβη ο άντρός της, που θ' άργούσε εκείνο τό βράδι να γυρίσει... Φαίνεται μάλιστα ότι π' φανταστώ αυτό είχε συμφορήσει από νωρίς κ' ότι τήν είχε έπισκεφθεί στον κοιτώνα τού Κόροβιτς κ' είχε άφήσει με τό παπούτσι του άπάνω στο περσικό χαλί εκείνα τα ίχνη της μαρμαρόσκονης... Τό περίεργο είνε ότι ή σκόνη εκείνη μ' έχει φορμόλη κ' ότι, όταν τή εξέτασα, με έφασό μου, είδα ότι ήταν άνακατεμένη με άσφάλτο. Η μαρμαρόσκονη αυτή μ' έκανε άμέσως να ύποψιαστώ τήν έπίσκεψη τού γλύπτη και να φροντίσω να μάθω τί διάβολο μπορούσε να χρειάζεται ένας γλύπτης τή φορμόλη και τήν άσφάλτο!... Τώρα όμως καταλαβαίνω κανείς για ποό λόγο είχε κάνει μια τόσο μεγάλη προμήθεια απ' αυτά... Ο Κόροβιτς, άπάνω στον

Η ΜΙΚΡΟΥΛΑ ΑΜΠΥ ΔΙΑΤΑΣΣΕΙ...

δεδε στις μάχες με τούς Σκώτους. Θά έρωσε, βέβαια, να ήταν πολύ εύτυχης. Και όμως, δεν συνέβαινε αυτό.

Ήταν μια νύχτα, μια τρικλοκίνητη νύχτα τού χειμάνος. Ο συνταγματάρχης κ' ή γυναίκα του καθόντουσαν μόνοι, άμλητοι, με τήν άληνη λογαριασμένη στο πρόσωπο και με τό μάτια τών πλημμυρισμένων από δάκρυα.

Φανόντουσαν άπό στιγμή σε στιγμή περμέναν κάποιον...

Έξαρνα, ή πόρτα άνοιξε και φάνηκε ένα μικρό χαρτωμένο κοριτσάκι ως όχτα χρόνων.

Ήταν ή λατρευτή μοναχοκόρη τους, ή Άμπυ, που έχονταν, όπως κάθε βράδυ, να τούς πη τήν καληνύχτα...

Ο συνταγματάρχης είπε στη γυναίκα του:

—Άς πάρουμε να κλαίμε, για τήν άγία τής μικρούλας μας... Δεν πρέπει να ύποψιαστεί τίποτα.

Η άμορφη Άμπυ, με τό έζητονα μάτια και τί έυνθες μοιχίες της, έτρεξε χαμογελώντας και πηδήξε στά γόνατα τού πατέρα της.

Εκείνος τήν άγκάλιασε, τήν έσφιξε στο στήθος του και τή φίλησε με λαχάρα.

Τότε ή μικρούλα, άκουμπώντας τ' άμορφο κεφάλια της στον ώμο του, τόν παρακάλεσε να τής πη μια ιστορία.

—Μία φορά ήσαν τρεις συνταγματάρχες, άρχισε να λέη ο Μάιφαρτ κ' ένα δώρο φάνηκε στην άκρη τού ματιού του...

Ήσαν τρεις συνταγματάρχες, που άν και πολέμησαν για τήν πατρίδα, καταδικάστηκαν στο θάνατο από τόν Γενικό Άρχηγό τους, γιατί νήμασε πώς συναμοστούσαν ένανόν του.

—Ο Γενικός Άρχηγός, ένε κατί σάν τόν Κράμπελ, να ποίει... Δεν είνε έτσι, μπαμπά; ρώτησε ή μικρούλα.

—Ναι! Έτσι... Αδύτηρος, έγωιστής, άμειλωσε σάν τόν Κράμπελ. Ίδιος ο Κράμπελ.

—Τόν έξωρο καλά έγώ τόν Κράμπελ. Τόν έγω ίδει... είπε ή μικρούλα.

—Λοιπόν, οι συνταγματάρχες μας τώρα βρισκόνται στο Λονδίνο, φυλακισμένοι. Σήμερα μόνο πούς έπέτρεψαν να πάνε στο σπίτι τους να λήν τις άπογενείες τους, για τελευταία φορά. Έχουν δώσει όμως τό λόγο της τιμής τους κ' έτσι είνε άναγκασμένοι να έαναγνώσουν σ' ή φέλησή τους...

—Μπαμπά, είνε άληθινή ή ιστορία σου; —Ναι, άγάπη μου...

—Ο! Πώς σ' άγαπάω, μπαμπά! Πές μου παρακάτω... Κι' έσύ, μπαμπά, κλαίει... Γιατί λοιπόν; Θά τελειώσω καλά αυτή ή ιστορία... Θά τό ιδίς!... Και πού τούς φυλάκισαν τούς τρεις συνταγματάρχες, μπαμπά; Πές μου! Πώς θά ήθελα να τούς φιλήσω!...

παροξενικό της μέθης του από τήν καταιγία, δολοφόνησε τήν κ. Ρομιέ κ' έβαλσάσε στο πτώμα της με άσφάλτο, όπως έκαναν οι άρχαίοι Αιγύπτιοι. Έπειτα, τό σκέπασε μ' ένα στρώμα ενός μίγματος από γύφο και μαρμαρόσκονη... Τό μίγμα αυτό, καθώς βλέπετε, γίνεται σκληρό σάν μάμαρο... Ο Κόροβιτς είνε τρελλός!... Θέλησε να κάνει ένα άριστοτεχνήμα με τό σώμα της άμορφης χορεύτριας!... Ύστερα από τό λόγια αυτά, ο Γκισάρ έτρεξε στο γραφείο τού γλύπτη και με τό πλεόρρονο άνέφερε στην Ασφάλεια τήν άναγοριστική άνακάλυψή του. Ο Κόροβιτς συνέληφθη άμέσως και σήμερα βρίσκεται κλεισμένος σ' ένα φρενοκώμιο...

ΜΟΡΙΣ ΡΕΝΑΡ

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

—Στόν πάργο... Ο ένας απ' αυτούς θά ήθελε πολύ, μικρούλα μου, να σε φιλήσει και να τόν φιλήσεις!... Φίλησέ με για λογαριασμό του!...

—Νά!... Και τώρα να σε φιλήσω για τούς άλλους δύο... Και διαν τούς ιδώ, θά τούς πώ: «Ο μπαμπάς μου είνε έπίσης γενναίος συνταγματάρχης, άπως και σεις!...

«Εν όνόματι τού Γενικού Άρχηγού, Άνοιξτε!», άκούστηκε έξαρνα μια φωνή, κι ένας χτύπος στην πόρτα.

—Μπαμπά! είνε στρατιώτες!... Άφρησέ με, άφρησέ με να τούς άνοίξω...

Η μικρή έτρεξε κι άνοιξε διάπλατα τήν πόρτα.

Οι στρατιώτες μπήκαν μέσα, κρατώντας τά όπλα στά χέρια.

«Ο έπί κεφαλής άξιωματικός χωρήσε τόν συνταγματάρχη και πληροάζοντάς τον, τού έδωσε ένα φάκελλο.

Ο συνταγματάρχης τόν έβαλε στην τοίτη του χωρίς να τόν άνοίξει. Η σκηνή τόν, κατάχλωμη, έκρυβε δύο μπορούσε τόν πόνο της. Η μικρή Άμπυ κυττούσε έκπληκτη.

—Ο! Τί όρώς που είνε αυτός ο κόσμος!... Είνε για μένα;

—Όχι, μικρούλα μου. Σήκωσε τήν άκρη αιδού τού παραπετάσματος και θά βόης, στο διπλανό δωμάτιο, τρεις άνθρώπους με τό πρόσωπο γεμισμένο σόν τοίχο και τό χέρι πάλι... Ε, λοιπόν, θά δώσης σόν καθένα απ' αυτούς ένα δίσκο.

«Έπειτα θά γύρισης πάλι εδώ.

«Η Άμπυ, μόλις μπήκε στο πλανό δωμάτιο, είδε πώς ο ένας απ' τούς τρεις έκείνους άξιωματικούς ήταν ο πατέρας της. Γύρισε και κοίταξε πίσω χαμογελώντας. Κι' άπορροπώντας προσηγορής κ' έβαλε στά χέρια τού πατέρα της τόν κόκκινο δίσκο. Κι' άφου έδωσε και τούς δύο άπορους δίσκους, όπως τής είπαν, πλησίασε τόν πατέρα της και τραβώντας τόν απ' τό φόρεμα, τόν είπε:

—Μπαμπά! Κότταξε τόν χέρι σου! Σού έδωσα τόν πιο άμορφο!...

Εκείνος, σήκοντας ένα βλέμμα στο μοιραίο δάρο, γονάτισε κ' άγκάλιαζοντας τήν κόρη τού έσπασε σε λυγμούς.

Τόσο συγκινητικό ήταν τό θέαμα, όστε δώρι άπορροπώντας να κλάινε...

Ο άξιωματικός της προτομής πλησίασε τόν Μάιφαρτ κ' άγγέλωντας τόν σάν όμο τού είπε:

—Κύριε συνταγματάρχη, τό αιδών μου. Αποκαθίστατε με...

—Τι λοιπόν; είπε ή Άμπυ. Δεν θά τόν άφήσετε τόν μπαμπά μου να έσθη μαζί μου στο σπίτι; Η μπαμπά είνε άρωστη...

Και έρίχτηκε πάλι στον πατέρα της και τόν άγκάλιασε απ' τό λακκό, φωνάζοντας:

—Έλά, μπαμπά!... Πάμε!... Φτωχό μου παιδί!... Δεν μπορώ!

Η Άμπυ άρρασε τόν μπαμπά της και χτυπώντας τό πόδι της στο πάτωμα, φώναξε:

—Σάς είπα ότι ή μπαμπά μου είνε άρωστη... Άφήστε τόν μπαμπά να βή στο σπίτι...

Κι' άμέσως έτρεξε στο πλανό δωμάτιο. Εκεί, πληντας τόν Κράμπελ, από τό χέρι, τόν τραβήξε στην αιδού που ήταν ο πατέρας της.

«Η μπαμπά είνε άρωστη, τού είπε και ήρθα να βρω τόν μπαμπά. Αιδού όμως δεν τόν άφηνουν να έσθη μαζί μου.

Ο Κράμπελ έμεινε άπορητος. Και σ' έγω, με τρομακτική φωνή, ψιθύρισε:

—Είνε λοιπόν μπαμπάς σου, παιδί μου; —Μάλιστα! Δεν βλέπετε πού τόν έδωσα τόν πιο άμορφο δίσκο; Τόν κόκκινο! Προέτι για τόν άφήσετε να έσθη μαζί μου, κύριε Άρχηγέ. Μου είπατε τού άμύλου ότι μπορώ να άποτάξω έγώ, Κι' όμως τώρα που σας ζητώ μια γάση, σεις δεν μου τήν γάσετε.

Ο Κράμπελ, άπορροπώντας και συλλογισμένος, χάιδεψε τό ξανθό μαλλί της κεφαλής Άμπυ. Σκέφθηκε μια στιγμή και φώναξε άπορροπτικά:

—Άξιωματικοί! Ύπακούετε στη διαταγή αυτής της μικρής! Μίλει έξ' ονόματος μου, Ο καταδικασμένος άπες χάρη! Έλευθέρωσε τόν!

Κατόπιν φώναξε ένα στρατιώτη:

—Φέρε μου εδώ τό πρώτο μικρό παιδί που θά βόης στο δρόμο.

Ο στρατιώτης, σ' λίγα λεπτά, έαναγνώρισε, κρατώντας τήν Άμπυ απ' τό χέρι,

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

—Σάς γνωρίζω, κύριε! Είσθε ο Γενικός Άρχηγός! είτε ή μικρή, άναγνώρισε τόν διατάτορα. Σάς είδα πολλές φορές...

Ένα χαμόγελο διαφύλαξε στην αιδού της μορφή τού Κράμπελ. Η άγγελική εμφάνισή της Άμπυ τόν είχε συγκινήσει.

—Φιλήστε με λοιπόν σάν τόν μπαμπά μου! συνέχισε ή Άμπυ.

—Άμέσως, μικρή μου!... Έχω κι' έγώ μια κόρη που ήταν άλλοτε έτοι χαρτωμένη σάν και σένα... Τήν άγαπούσα τρελλά. Αδύτη δάταξε κι' έγώ ύπόσχεση. Πάρε λοιπόν ένα φίλ για σένα κι' ένα γι' αυτήν. Αδύτη τή στιγμή τήν άναγνώρισε και δ.π. θά διατάξης, θά τό κάνω.

Η Άμπυ χτύπησε τά χεράκια της από χαρά. Έκείνη τή στιγμή μπήκε ένας άξιωματικός, χωρήσε και είπε:

—Είνε εκεί!

Ο Κράμπελ έδωσε στην Άμπυ τρεις δίσκους από κερί. Από άπορροπίας κ' ένα κόκκινο. Ο κόκκινος δίσκος θά ήταν ο μοιραίος εκείνος δίσκος που θά έφερνε τόν θάνατο σόν ένα από τούς τρεις συνταγματάρχες.

—Ο! Τί όρώς που είνε αυτός ο κόσμος!... Είνε για μένα;

—Όχι, μικρούλα μου. Σήκωσε τήν άκρη αιδού τού παραπετάσματος και θά βόης, στο διπλανό δωμάτιο, τρεις άνθρώπους με τό πρόσωπο γεμισμένο σόν τοίχο και τό χέρι πάλι... Ε, λοιπόν, θά δώσης σόν καθένα απ' αυτούς ένα δίσκο.

«Έπειτα θά γύρισης πάλι εδώ.

«Η Άμπυ, μόλις μπήκε στο πλανό δωμάτιο, είδε πώς ο ένας απ' τούς τρεις έκείνους άξιωματικούς ήταν ο πατέρας της. Γύρισε και κοίταξε πίσω χαμογελώντας. Κι' άπορροπώντας προσηγορής κ' έβαλε στά χέρια τού πατέρα της τόν κόκκινο δίσκο. Κι' άφου έδωσε και τούς δύο άπορους δίσκους, όπως τής είπαν, πλησίασε τόν πατέρα της και τραβώντας τόν απ' τό φόρεμα, τόν είπε:

—Μπαμπά! Κότταξε τόν χέρι σου! Σού έδωσα τόν πιο άμορφο!...

Εκείνος, σήκοντας ένα βλέμμα στο μοιραίο δάρο, γονάτισε κ' άγκάλιαζοντας τήν κόρη τού έσπασε σε λυγμούς.

Τόσο συγκινητικό ήταν τό θέαμα, όστε δώρι άπορροπώντας να κλάινε...

Ο άξιωματικός της προτομής πλησίασε τόν Μάιφαρτ κ' άγγέλωντας τόν σάν όμο τού είπε:

—Κύριε συνταγματάρχη, τό αιδών μου. Αποκαθίστατε με...

—Τι λοιπόν; είπε ή Άμπυ. Δεν θά τόν άφήσετε τόν μπαμπά μου να έσθη μαζί μου στο σπίτι; Η μπαμπά είνε άρωστη...

Και έρίχτηκε πάλι στον πατέρα της και τόν άγκάλιασε απ' τό λακκό, φωνάζοντας:

—Έλά, μπαμπά!... Πάμε!... Φτωχό μου παιδί!... Δεν μπορώ!

Η Άμπυ άρρασε τόν μπαμπά της και χτυπώντας τό πόδι της στο πάτωμα, φώναξε:

—Σάς είπα ότι ή μπαμπά μου είνε άρωστη... Άφήστε τόν μπαμπά να βή στο σπίτι...

Κι' άμέσως έτρεξε στο

ΤΑ ΘΛΙΒΕΡΑ ΝΕΙΑΤΑ ΤΟΥ ΑΛΦΡΕΔΟΥ ΝΤΕ ΜΥΣΣΕ

Τό αρρωστημένο «παιδί του αιώνας». Η μοναδική και άτυχη αγάπη του ποιητού. Πώς ο Μυσσέ βασάνιζε τις γυναίκες που τον αγαπούσαν. Ο έρως της Άλλαν, κτλ. κλπ.

ΥΠΑΡΧΟΥΝ μερικά στίγματα, τα οποία εξακολουθούν να ζουν και όταν ακόμα πεθάνουν εκείνοι που κατοίκησαν σ' αυτά. Κάτι από την ψυχή των αθανάτων αυτών νεκρών έχει απομείνει στα δωματίά τους και στους διαδρόμους τους. Και η σκιά τους παρακολουθεί τους επισκέπτες του σπιτιού, οι οποίοι αισθάνονται με ρίγη συγκινήσεως την άορατη παρουσία των νεκρών.... Και αν τα στίγματα αυτά γερμιαστούν μια μέρα, είτε από το χρόνο, είτε από τους ανθρώπους, βρίσκονται πολλοί λάτραι της μνήμης των πεθαμένων που υποφέρουν σαν να πέθαναν οι αγαπημένοι τους νεκροί για δεύτερη φορά.

Τό συναίσθημα αυτό το έννοιωσαν όλοι οι θαυμαστές του περιφήμου Γάλλου ποιητού Άλφρεδού Μυσσέ όταν έμαθαν ότι η δημοτική αρχή των Παρισίων γκρέμμισε διά λόγους «αισθηματικούς» ένα καμπάλαιο σπίτι στην οδό Νουαγιέ, — τό σπίτι στο οποίο γεννήθηκε ο Μυσσέ και τό οποίο θεωρείτο ως ένα από τα αξιοθέατα κτίρια της γαλλικής πρωτεύουσας. Η σκαπάνη σφύριξε σ' έρείπια εν' από τα τελευταία ως σωζόμενα μνημεία της ρομαντικής σχολής. Και στην τοποθεσία, στην οποία βρίσκονταν τό σπίτι όπου γεννήθηκε ο μελαγχολικός ποιητής των «Νυχτών», τό τραγικό «παιδί του αιώνας», τό χριστό σέ λίγο ένα κατάστημα, μία πολυκατοικία, ένα γκαράζ—ποιός ξέρει...

Με την ευκαιρία αυτή, δεν θεωρούμε άσκοπο νά σας πούμε λίγα πράγματα για τό θλιβερό και άρρωστο νεάτα που πέρασε ο ποιητής σ' αυτό τό σπίτι.

Ο Μυσσέ-Πατάι, ο πατέρας του Άλφρεδού, ήταν και αυτός διανοούμενος. Έξέδωσε, πρώτος, μία πλήρη έκδοση των άπάντων του Ζαν-Λίκ Ρουσσώ, έγραψε μερικά μυθιστορήματα και φιλοσοφικά δοκίμια καθώς και ένα «Ερωτικόν Χρονικόν της Γαλλίας» που διαβάζεται και σήμερα ακόμα με μεγάλη ευχαρίστησι. Μά οι άνθρωποι των γραμμάτων δύσκολα μπορούν νά ζήσουν, την εποχή εκείνη, μονάχα από την πέννα τους. Και ο Μυσσέ-Πατάι έγινε κρατικός υπάλληλος, τμηματάρχης στο ύπουργείο των Στρατιωτικών. Καθόταν τότε στην οδό Νουαγιέ, στην οποία γεννήθηκε ο ποιητής, την 11 Δεκεμβρίου 1810.

Από μικρό παιδί, ο Άλφρεδός έδειξε μία νοσηρή ευπάθεια που άνησυχούσε τους γονείς του. Όσο πενούσαν τα χρόνια, η ευαισθησία αυτή, που την έρέθιζε περισσότερο ή άνάγκησι διάφορων ρομαντικών ποιημάτων, άρχισε νά

παίρνει μορφή παθολογική, που έξεδηλώθη άργότερα, πύ έντονα, στην αισθηματική ζωή του μελαγχολικού αυτού παιδιού.

Υπάρχουν ώρισμένοι εξαιρετικοί άνθρωποι που προκρίστηκαν άπ' τη φύση με τό πλεονέκτημα νά προσελκύουν την στοργή και την άφοσίωσι των γυναικών. Οι άνθρωποι αυτοί είνε πάντοτε συμπαθητικοί, παρ' όλα τά ελαττώματα και τις άτέλειές τους. Ο Άλφρεδός ντε Μυσσέ μπορεί νά συγκαταλεχθή μεταξ' των ευνοουμένων αυτών των θεών.

Καμιά από τις γυναίκες που γνώρισε αυτό τό «χαϊδεμένο παιδί» δεν μπόρεσε νά θυμώσει και νά δυσαρεστηθή μαζί του—άδιάφορα αν τις έκανε όλες νά υποφέρουν με τόν άσματο και νευρικό χαρακτήρα του, με την σκληρότητά του, που έφτανε πολλές φορές στα όρια του σαδισμού και της θηριωδίας. Όλες ή γυναίκες—όλα τά θύματά του, μπορούμε νά πούμε, γιατί καμιά γυναίκα δεν έγνώρισε την ευτυχία κοντά του—ήσαν πρόθυμες νά τού συγχωρέσουν τό κακό που τις έκανε και μιλούσανε πάντοτε μ' αγάπη και συμπόνησι γι' αυτόν.

Και ο κυριώτερος λόγος για τόν όποιο τό συχωρούσανε τά νεύρα του, τούς θυμούς του, τις μεταπτώσεις των αισθημάτων του, ήταν ότι καταλάβαιναν και μόνες τους, με τό αλλάνθαστο γυναικείο ένστικτό τους, ότι ο άνθρωπος αυτός ήταν ένας μεγάλος άρρωστος και ότι υπέφερε κι ο ίδιος από την ψυχική του πάθησι, που τόν έκανε νά μόν είνε ποτέ ευχαριστημένος, νά μόν ξέρη ούτε ο ίδιος τί ζητάει...

Κυριώτερη άφορμή της ψυχικής αν-

της άνωμαλίας—πώς άλλοιώς μπορεί νά χαρακτηρισθή;—τό ποιητό ήταν ή πρώτη του άτυχη αγάπη με μία ώραία εξαδέλφη του. Σέ ηλικία δεκατεσσάρων έτών, ο Άλφρεδός άγάπησε με παράφορο πάθος μία εξαδέλφουλα του, ή οποία όμως δεν έδειξε κανένα ένδιαφέρον γι' αυτόν, έπειδή δεν τής άρεσε ο μελαγχολικός του χαρακτήρ. Χαμένες πήγαν ή παρακλήσεις του έρωτευμένου νέου...

Και όταν ύστερ' από λίγο καιρ' ή εξαδέλφη του άρραβωνιάστηκε με κάποιον άλλον, ο Μυσσέ έπεσε σέ τέτοια μελαγχολία και λύπη, ώστε οι γονείς του φοβήθηκαν σοβαρά για την ύγεια του. Σιγά-σιγά όμως ο Άλφρεδός ανέλαβε από αυτή την κρίσι. Μά ή καρδιά του ήταν άνιата πληγωμένη. Από την εποχή εκείνη δεν μπορούσε πιά ν' αγαπήσθ. Προσπαθούσε ν' αγαπήσθ—και δεν μπορούσε. Η ζωή του ήταν δηλητηριασμένη για πάντα.

Κι' έτσι, βλέπουμε τόν Άλφρεδόν ντε Μυσσέ, σέ μία ηλικία που ή χαρά της ζωής πλημμυρίζει όλα τά νεανικά στήθη, νά είνε πάντοτε θαρόθυμος και μελαγχολικός, σαν νά είχε νά στραγγισθ τό ποτήρι όλων των ήδονών. Καταλάβαινε πολύ καλά ότι ένα μεγάλο κενό υπήρχε στην καρδιά του, τό κενό που δημιουργεί ή έλλειψις ενός σταθερού και σοβαρού αισθημ.τος. Και τό κενό αυτό άγωνιζότανε νά τό συμπληρώσθ με δυνατές και έντονες συγκινήσεις, που θά τού χάριζαν την αυταπάτη της αγάπης με τά όργια που έκανε με γυναίκες τού έλαφρού κόσμου, νομίζοντας ότι θά μπόρεσθ νά βρθ κοντά σ' αυτές παρηγοριά για τόν άτυχο έρωτά του με την ώραία εξαδέλφη του και τό άψέντι που έπινε, ζητώντας νά λησμονήσθ την άγωνία του, δεν είχαν την δύναμι νά γιατρέψουν την πληγή της καρδιάς του. Τό μόνο αποτέλεσμα που είχαν, ήταν νά σακατέψουν τον λεπτό οργανισμό του, νά χαλαρώσουν περισσότερο τό εύπαθές νευρικό του σύστημα.

Ο Άλφρεδός έβλεπε και μόνος του ότι τραβούσε προς την καταστροφή.

Μά έπως όλα τά «παιδιά του αιώνας», όλοι οι έξαλλοι νέοι της ρομαντικής εκείνης εποχής, έτσι και αυτός έβρισκε πικρή ήδονή στο θέαμα της καταπτώσεώς του. Και κάτι περισσότερο μάλιστα: καλλιεργούσε ο ίδιος, με νοσηρή ευχαρίστησι, τό μικρόδιο της ψυχολαθείας που είχε φυλάξει μέσα του. Αγαπούσε την μελαγχολία του, τόν πόνο του. Ίσως, με λίγη καλή θέλησι, νά μπορούσε νά βρθ κάποια χαρά στη ζωή. Δεν έκανε όμως καμιά προσπάθεια για νά κατακτήσθ την ψυχική του άρρώστεια...

Και τά νεάτα του περνούσαν θλιβερά και άχαρα...

Σ' αυτή την επικίνδυνη ψυχολογική κατάστασι βρισκόταν ο

Άλφρεδός ντε Μυσσέ, όταν γνωρίστηκε με την ήθοποιό κυρία Άλλαν.

Η κυρία Άλλαν δεν ήταν θέαμα ο αντιπροσωπευτικός τύπος της νέας που άγειροπούσανε οι ρομαντικοί ποιηταί τού καιρού εκείνου. Δεν ήταν ψηλή, αδύνατη, άγρη—έτοιμη νά πετάξθ, μ' ένα φρόνημα τού άνέμου, από τόν πεζό αυτόν κόσμο. Άπεναντίας, ήταν μία γυναίκα κοινή, εύσημη, φαγού, πάντοτε εύθυμη και γελαστή, παντρεμένη και—φρίκη:—μητέρα τριών παιδιών!

Όστόσο, ο Μυσσέ την άγάπησε...

Την άγάπησε με την καρδιά του; Κανείς δεν μπορεί νά λύσθ τό αίνιγμα αυτό, γιατί κανείς δεν μπορεί νά ξέρη αν ο Μυσσέ άγάπησε καμιά γυναίκα στην ζωή του... Τό μόνο βέβαιο είνε ότι έδωσε σ' όλο τόν κόσμο την έντύπωσι ότι αγαπούσε τρέλλα και παράφορα την κυρία Άλλαν. Όσο για εκείνη, μπορούμε νά πούμε χωρίς κανένα διαταγμό ότι μονάχα τόν Άλφρεδόν άγάπησε, ότι αυτός ήταν ο άνθρωπος που όνειροπόλησε νά γνωρίσθ... Δεν διάσσε διόλου, για τό χτήρι του, νά τά χαλάσθ με τόν άντρα της και νά ελέψθ τά παιδιά της νά της ρίχνουν ελπίματα ώρηγισμένα. Όλα όμως την άφηναν άδιάφορη. Έκείνη ήθελε μονάχα νά χαρθ βαθεί την άγάπη της για τόν Μυσσέ.

Πώς της ανταπέδωσε ο ποιητής τις τόσες θυσίες της; Με νεύρα, με θυμούς—και με ξαρκινές έκδηλεις πάθους. Άλλοτε έμενε μία δομοιά κοντά της, ακολουθώντας την παντού σαν σκιά και άλλοτε πάλι την άφηνε για νά πήν νά γλεντήσθ με άλλες γυναίκες... Είκοσι φορές μαλώσανε και είκοσι φορές τά ξαναφαινότανε... Ο ποιητής ξαναγυρόσσε στην Άλλαν, τόσο ταπεινός και μετανοημένος, ώστε εκείνη δεν μπορούσε νά μόν τόν συχωρέσθ...

Ναι, ή γυναίκες τόν συχωρούσανε αν και τις έκανε νά υποφέρουν. Αυτό ήταν τό μεγάλο μυστικό της επιτυχίας του. Κάθε γυναίκα που την γνώριζε, την μετέβαλε σέ θύμα του. Όστόσο τά θύματα ελλογούσανε τόν θύτη! Η κυρία Άλλαν κατάλαβε την τρομερή αυτή αλήθεια, την ήμερα που ο Άλφρεδός την έγκατέλειψε βριστικά, για νά πείσθ στην άγκαλιά μιας άλλης γυναίκας... Ο άντρας της την χώρισε, τά παιδιά της δεν ήθελαν νά την ίδουν στα μάτια τους, και αναγκάστηκε νά φύγθ από τό θέατρο, έπειδή όλοι οι συνάδελφοί της την κορόιδευαν και την πείραζαν για την εγκατέλειψή της... Όστόσο, ή γυναίκα αυτή, και από τό βάθη της μοναξιάς της εξακολουθούσε ν' αγαπά τόν άπιστο Μυσσέ και νά τού εύχετα νά γνωρίσθ με άλλες γυναίκες την ευτυχία που δεν μπόρεσε νά γνωρίσθ κοντά της...

Άλλο ζήτημα τώρα αν ο Μυσσέ δεν μπορούσε νά γνωρίσθ την ευτυχία. Τό γεγονός είνε ότι ο τραγικός αυτός ποιητής καθόρθωνε πάντοτε νά είνε αγαπητός στις γυναίκες. Και ή λατρεία των γυναικών σταθεροποίησε την δόξα του. Την έκανε άθάνατη σαν τά δυο αιώνια αισθημ.τα που κλυδωνίζον την καρδιά τού ανθρώπου: τό ν έρωτα και τόν πόνο!...

ΣΤΑ ΦΤΕΡΑ ΤΟΥ ΠΗΓΑΣΟΥ

ΕΛΛΗΝΕΣ ΠΟΙΗΤΑΙ

Η ΎΣΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ ΤΗΣ

Όταν ή δόλια ή μάτι μου τόν κόσμο παρα-
μ' έπληγαν κι' εγόντισα, μικρό πουλί, προ-
τήν τελευταία της πνοή ο Χάρος έσφοφούσε
κι' έμεινε μόνο θλιβερό, σαν χάνει νά ζητούσε
ή ύστερή ματιά της.
Νά σβύσθ δεν την άφινε, σαν φώς από καν-
προτού της εδοη αιά φωλιά νά μοιάζθ τη
Σ' άλλη καντήλα ήθελε τό φώς της νά τό
κι' ήθε μέσ' στα μάτια σου και πάλι ν' ά-
ή ύστερή ματιά της.
Και από τότε, ό,τι θεωώ και σ' ό,τι σταμα-
τό κύρασμένο όμμα μου, πικρής ζωής δια-
σά μάνα θά τ' άγκαλιχτώ και θά τό αγαπήσω
γιατ' είνε μέσ' στα μάτια μου, όσο νά ξεψύ-
ή ύστερή ματιά της.

Κ. ΠΑΛΑΜΑΣ

ΕΝΑΣ ΓΕΡΟΣ

Στου καφενείου τού βουρού τό μέσα μέρος
σκυμμένος στο τραπέζι κάθ' ένας γέρος:
με μιάν εφημερίδα έμπρός του, χωρίς συντρο-
φιά.

Και μέσ' στών όθλων γηραιών την κατα-
φρόνια
σκέπτεται πόσο λίγο χάστηκε τά χρόνια
που είχε και δύναμι, και λόγο, κι' άμωροφία.
Έσσει που γέρασε πολύ τό νοιώθει, τό κυτ-
Κι' εν τούτοις ο καιρός που ήταν νέος μοιάζει
σαν γθές. Τί διάστημα μικρό, τί διάστημα μι-
Και συλλογιέται ή φρόνησις πώς τόν έγέλα-
και πώς τον έμπεριέχονταν πάντα—τι τρέλ-
την ψεύτρα που έλεγε. «Άβρο. Έχεις πολλόν
(καιρός).

Θυμάται όρμεις που διάσπαζε και πόση
χαρά θυσίαζε. Την άυαλή του γνώσι
καθ' ευκαιρία γαιούσε τώρα την ευπαίει.
...Μά άπ' τό πολύ νά σκέφτεται και νά θυ-
ο γέρος εξαλίστηκε. Κι' αποκοιμήται
σουο καφενείου άκοιμημένος τό τραπέζι.

† Κ. Π. ΚΑΒΑΦΗΣ

ΠΡΟΣ ΠΟΙΗΤΑΣ

Έκείνος που μία μέρα εύτυχώς
σέ στήθ γυναικός άγαπήσθ
μοναχικός καμάρη της ν' άνθισθ,
ποτέ άπ' τά χείρα δεν θ' άφήσθ
τή λύρα του, αν είνε ποιητής.
Για μία ώραία μοναχή φροντίδα
κάθε ώραίο τότε τραγουδεί.
Τιμή, ελπιόσθη, πίστι, ελπίδα...
Κι' ο ύμνος π' άντηχεί για την πατρίδα
άπ' της αγάπης θγάνει τη χορδή.
Πόσα τραγούδια τρυφερά έμπνευσμένη
γεμάτα πόθος, όνειρα, φτερά,
δεν γράφονται γι' άλλον καμώ κανένα
παρά για νά τά λάγουμε γραμμένα
δυο ματιάςι μόνο φλογρά!

Κ. ΠΑΛΑΜΑΣ

ΚΑΡΙΝ ΤΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ ΜΑΣ

Η ΣΤΗΛΗ ΤΟΥ ΙΑΤΡΟΥ ΣΑΣ

Οι έπιθυμούντες νά συμβουλευθόν τόν ιατρόν των
«Παναθηναίων», πρέπει νά γράφουν στον φάκελλο των
έπιστολών, τη φράσι: «ΕΙΔΙ ΤΟΝ ΙΑΤΡΟΝ», και
νά απογράφουν με ψευδώνυμο.

Α. Β., Ρέθυμνον. Είθεθ τρομοκρατημένος
έντελώς άδικα. Αυτό που φαντάζεσθ ως σο-
βαρό σημεία νόσου, είνε όλα εκδηλώσεις φυ-
σιολογικά ενός ύγιους οργανισμού, όπως θά
αντιληφθίτε και ο ίδιος άργότερα, όταν με-
γαλώσετε. Η καλή και άφρονη τροφή δέχεται
θά συντελέσθ στην άνίγχεσι τού οργανισμού
σας, άφοψ άλλωστε βρίσκεισθ πάνω στην ά-
νάπτυξί σας. Ός τωνατικό πολύ καλό σας
συνιστώ την «Κινεζόννη» εσωτερικώς κατά
την εσωκλειστή οδηγία.

Η. Τσακ., Μοτιλίτην. Οιάδήποτε συμ-
βολή μου από της στήλης αυτής δεν θά
σας ήτο καθόλου ώφέλιμος. Έχετε άνάγκη
συστηματικής θεραπείας από ειδικό δευματο-
λόγο και σας συνιστώ νά μη άμελήσετε κα-
θόλου. Άρκετό είνε ήδη που εγώσασθ τρεις
μήνες ως τώρα άδικα.

Σ. Ν., Ένταύθα. 1) Κανένα φάρμακο—
καθόσον τουλάχιστον γνωρίζω—δεν ύπάρχει
για νά στρογγυλέψθ ή μύτη σας. Άν όμως
όπωσδήποτε έπιμένετε άπολύτως νά άποκτή-
σετε στρογγυλή μύτη, μπορείτε νά τό κατορ-
θώσετε με μία πλαστική έγχείρησι. 2) Στο
κοκκίνισμα της μύτης συντελεί πολλές φορές
και ή παρασταμένη έπίδωσις τού ήλιου σέ
μεσοκείς που έχουν εξαιρετικά εύαίσθητο δέρ-
μα. Πρόκειται με άλλα λόγια περί ελαφρού
τοπικού εγκαυματος.

Γ. Κ. Π., Κρέσταινα. Για τό ζήτημα αυτό
που σας ταλαιπωρεί τόσο, έχω ήδη άπαντή-
σει και σέ άλλους. Ποι πάντως μη σπάνετε
τά σπυράκια αυτά με τά νύχια σας, γιατί έ-
τσι αφήνουν σημάδια ανεξίτηλα, ες άλλοτε δέ
και πολλαπλασιάζονται. Νά πλένεσθ με σα-
πούνι εγγύωρι πρίσκινο. Καταπολεμήσατε την
δυσκοιλίτητά, πρίσκινα συχνά χορταρικά
και γιαούσι και σοούτα, ιδίως αυτήν την
εποχή. Φάρμακο ύπομείτε εσωτερικώς νά πά-
ρετε τό Stannoxyl compr., από ένα πρωί και
βράδυ.

Κ. Π., Αμαρούσιον. Άπ' αυτή σας έ-
ρώσατε, συμπράττω ότι ή άρρώστειά σας ο-
ξεύσεται κατά τρόπον, έπιτρέποντα κάθε εί-
σοδοξία. Μη λημονήστε ότι βάσις της κα-
λής θεραπείας σέ περιπτώσεις όπως ή δική
σας, είνε πάντα ή καθαρή και άφρονη τροφή.
Έχω την γνώμη ότι θά σας ώφελήσουν πολ-
λό μεσοκείς έγείσεις ένδοξοτέλειες (8—10)
Calcium «Sandoz» των 10 χ. γ. μισών προ-
ήμεραν. Άποφύγετε την συχνή χρήση καθα-
τικών, καθώς και τά ξύνα εν γένει (σοούτα
έννά, λεμόνι κτλ.). Τά άσπρα μικρά σπυρά-
κια τού άνω χείλους δεν άνακωλύουσθ καμιά
άντηγία.

Γ. Κ., Δωρίδα. Πιθανόν θέαμα νά μή πρό-
κειται περί σοβαρού παθήματος. Έπειδή όμως
καμιά φορά στην άρρωσσι αυτήν υπό ά-
σθημένη αίτια, δημιουργούνται σοβαρά συνέ-
πειαι, καλό θά κάνατε νά πάτε νά ύποβλή-
θίτε σέ μία προσεκτική ιατρική εξέτασι.
Πις εύκολο είνε πάντοτε νά προληφθών κανείς
πριν νά θεωρησθ, σέ περιπτώσεις, ι-
δίως, ύποψ ή δική σας.

Ρ. Χ. ν. Α. α. π., Παρόδεξιν. Για τά «πα-
θήματα τού προσώπου» σας, όπως τά λέτε,
σας παραπέμπω νά δια-
βάσετε με προσοχή ό-
σα, ανωτέρω, άπαντώ
στον κ. Γ. Κ. Π. και
νά συμμορφώσθ στις
οδηγίες που δίνω και
σέ κείνους. Πάντως δεν
βρίσκω καθόλου δικαι-
ολογημένη την άπελπι-
σία σας για μία τέ-
τοια αίτια.

Ο ΙΑΤΡΟΣ ΣΑΣ

ΣΤΟ ΔΑΣΟΣ

ΤΟΥ ΑΙΜΙΛΙΟΥ ΖΟΛΑ

ΕΝΑ δροσερό αέρα μου χτύπησε το πρόσωπο μόλις άνοιξα το παράθυρο το πρωί εκείνο του Ιουνίου. Τη νύχτα είχε σπείσει μια σφοδρή θέλα. Ο ήρεμος φανόταν από γαλανός και από καινούργιος σαν να τον είχε καθαρίσει η ορσάδα βροχή ως στις πιο άπειρες γωνίες του. Τού είχε δώσει ένα γαλάζιο γλυκότατο χρώμα. Η στέγες και τα δέντρα, που έβλεπα να ξεχωρίζουν ή υψηλές κορφές τους άναμσα απ' τις καπνοδόχους, ήταν μουσκεμένα μ' ύδωρ ο δροσισμός γέλοιζε κάτω από τα φοιτητικά χέρια του ήλιου. Απ' τους γειτονικούς κήπους άναβαινε μια ευχάριστη μυρουδιά θρεγμένης γης.

— Έμπρός, Νινέτ, φώναζε εθιμικά, βάλε το κατέλλο σου, μικρή μου... Φεύγουμε για την έσχατη.

Η Νινέτ χτύπησε τα χέρια της γεμάτη χαρά και τελείωσε την τουαλέττα της σε δέκα λεπτά, πράγμα αξιοθαύμαστο για μια φιλόδοξη κοπέλλα εκείνου χρόνου.

Στις έννηά έμιασε στο δάσος της Βερρερό.

Τι πενιχρόνιστο δάσος! Πόσο έρωτευμένοι δεν έκαναν σ' αυτό τους έρωτικούς των περιπτώσεων! Ολόκληρη τη βδομάδα, ή λόγους είχε ξεγυμνωθεί. Οι έρωτευμένοι μπορούν να διαδίδουν πλάι-πλάι, με τα μπράτσα πεσμένα στη μέση και με τα χέρια έννοια, χωρίς να διατρέχουν τον κίνδυνο να ιδωθούν από άλλον, εκτός από τα πουλιά των θάμνων.

Μακρύνες δενδροστοιχίες διασχίζουν τους έκτεταμένους δρυμώδες κι ή γη σκεπάζεται από το πράσινο χαλί του γρασιδιού πάνω στο οποίο ή άχτιδες του ήλιου ρέχουν, θαρρείς, χρυσές κορδελιές.

Υάχαυον μόν' στο δάσος δρομίοι διαβάζουν, μονοτάτα στενά και πολύ σκερά, όπου οι έρωτευμένοι αναγκάζονται να σφίγγονται ο ένας κοντά στον άλλο... Κι' άκούω ύπαρχουν σ' αυτό άδυσπρόστατες λόγους, όπου μπορούν να κρύβουν τα φιλήματα τους...

Η Νινέτ άφησε το μπράτσο μου κι' έτρεξε σαν ένα μικρό σκυλάκι, που τρέχει και τριβά από χαρά, εύνητης γιατί αισθανότανε να της χαίδει ή χλόη τους άστραγάλους της.

Έπειτα ξαναγύρισε και κομμάτληξε απ' τούς ύμους μου, κορυφωμένη απ' τα τραγώματα. Με χάρδια ανθρώπινα μου έξωτερεύεστε τον ένθουσιασμό της. Το δάσος εκπαινώσαν άπέναντο σαν άτέλειωτη θάλασσα, με κίματα από προσανάδα. Η άνατοχή της σήγης και της σκιάς που έπεφτε απ' τα πελώρια δέντρα μās σκεπάζει δολιχόληρους και μās μεθούσε μ' όλο το ζωογόνο σφρίγος της άνοίξεως. Αισθάνεται κανείς να ξαναγεννιόνη μέσα στο μακρύριο αυτό των λογίων.

— Ω! φράουλες, φράουλες! φράουλες άξανα ή Νινέτ, πηδώντας σαν άγριοκάτσικο ένα χαντάκι, κι' άνακατείνοντας τα φρούτα.

Αλλόμονο! δεν ήταν φράουλες, αλλά μονάχα φράουλιες φορτωμένες κάτω απ' τα βότα.

Η Νινέτ δεν λογάριζε πια τα έρεπτά, που τόσο πολύ φοβόταν άλλοτε. Έγινε με πολύ θόρυβο τα χέρια της άναμσα στα φρούτα, σηκώνοντας τα κλαδιά, βλέποντας κάτω απ' το κάθε φύλλο, και φρονώντας άτελειωμένη γιατί δεν έβρισκε ούτε μια φράουλα.

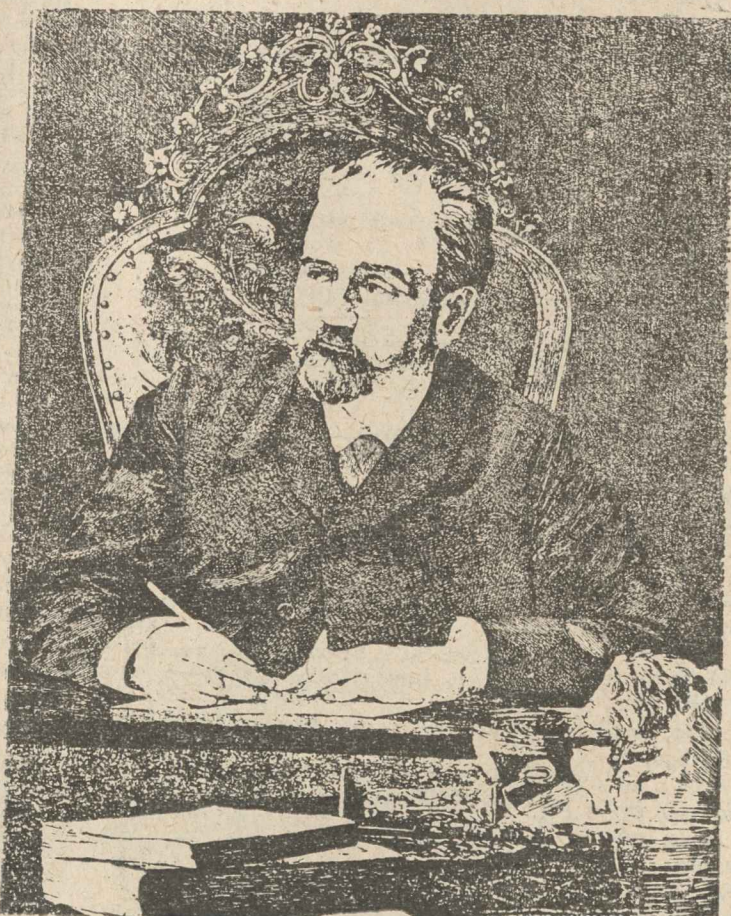
— Μας προλάβαινε άλλοι, είπε εθελώνοντας την χαριτωμένη άγανάκτησή της μ' ένα εκφραστικότατο μορφασμό... — Ω, άε φράουλες χαλά, δεν μπορεί ποιά νάησαν μωσές...

Κι' άρχίζανε να ψάχνουμε με έξαιρετική ό- κνηση. Με κρυφτό σώμα, με τεντωμένο λα-

μό, με μάτια προσήλωμένα στη γη, προχωρούσαμε με μικρά προσεκτικά βήματα, χωρίς να θυλάμεν λέξη απ' το στόμα, λες και φοβόμαστε πως αν μιλούσαμε θα μεταρσάν να πετάξουν, να χαθούν ή φράουλες!... Είχαμε πια ξεχάσει την ήσυχία και την ειρήνη σκά του δάσους, τις πλατείες δενδροστοιχίες και τα στενά μονοτάτα. Τότε άλλο δεν σκεπτόμαστε παρά τις φράουλες και μόνο τις φράουλες!... Σάβουμε μπόρος σε κάθε πενιχρό φύλλο που σιναντούσαμε και τα χέρια μας άγγιζαν το ένα τ' άλλο, έτσι που νοιάθαμε μιά γλυκά άνατριχίλα σ' όλο μας το σώμα. Είχαμε κάνει πια ως μια λευθα δρόμο, σκαμμένοι, ψάχνοντας δεξιά κι' άριστερά. Δεν θήκαμε όμως ούτε μια φράουλα. Υάχαυον άφθονες φραουλιές, με θώρα προσανα φύλλα, αλλά χωρίς ούτε έναν καρπό.

Η Νινέτ δάγκανε τα χέρια της απ' το κακό της. Την κίτταζε κι' είδα τα μάτια της όγρά από δάκρυα.

Είχαμε φτάσει τώρα άπέναντι σε μια μεγάλη πλαγιά, που ο ήλιος την χτυπούσε κάθετα και την θέρμαινε υπερβολικά. Η Νινέτ πήγε προς αυτή την πλαγιά, με την άπόφασι να μην ψάξει πια για φράουλες. Άξανα την άκουσα να φωνάζει δυνατά κι' έτρεξε τρεμαγμένης

ΑΙΜ. ΖΟΛΑ

Η ΣΟΦΙΑ ΤΩΝ ΛΑΩΝ
ΑΓΓΛΙΚΕΣ ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

— Η τιμωρή είχε ύπερτέρα του κλόνου.

— Το κακό μάθημα εύκολα μα-

θαίνεται.

— Οι κοινοί κι' οι πεισματάρηδες κάνουν πλούσιους τους διαγρόρους.

— Κάθε τι κύνιορνο έινε κι' άμφορο.

— Η δουλειά είναι δάσκαλο, κι' ή ταπεινιά είναι δάσκαλος.

— Τα πούλια πλάνοται απ' τα πόδια στην παγίδα κι' ο άνθρωπος απ' τη γλώσσα.

— Η καθαρή καρδιά δεν κρατεί ποτέ της κάρσα.

— Ο ταπεινός είναι πρωτοξάδερφος του Ξη-πάνου.

— Το χουτάρι έχει περισσότερους πιστούς απ' το Θεό.

— Η έξυπνάδα είναι άσπρη του μυαλού.

— Όσο άνιγεις τα παράθυρα, τόσο δάχνεις το γιατρό από την πόρτα.

ΤΟ ΔΡΑΜΑ ΕΝΟΣ ΔΥΣΤΥΧΙΣΜΕΝΟΥ ΝΕΟΥ

ΣΤΟ ΦΡΕΝΟΚΟΜΕΙΟ ΧΩΡΙΣ ΝΑ ΕΙΝΕ ΤΡΕΛΛΟΣ

Τα κακά των «μοντέρνων» παιδαγωγικών συστημάτων. Πώς ο Τζέιμς Τζέννιγκς έδεωρήθη για τρελλός γιατί κόμπιαζε στο διάβασμα. Τα παθήματά του και τα δάσανά του.

ΛΟΚΑΡΗ ή Άγ-γλία παρακλόνει με αγωνιώδες σχεδόν ενδιαφέρον τον δραματικό επίλογο της πολυστοχίας περιπέτειας ενός δυστυχισμένου νέου, ο οποίος, χωρίς να είναι τρελλός, κλειστηκε έ-πι δεκατέσσερα χρόνια σ' ένα φρενοκομείο, κι' ο οποίος, άφου οι πολλών κόπο κατώρθωσε ν' άνακτήσει την ελευθερία του, έανακλίστηκε και πάλι σ' αυτό για δεύτερη φορά. Και όλα αυτά εξ αίτιας του θύτου ανθρώπου κι ο υ μοντέρνου παιδαγωγικού συστήματος, που εφαρμόζεται στην Άγ-γλία και σύμφωνα με το οποίο τα παιδιά που είναι πεισιμαρκές διαγνωστικά άναπτύσσους, υποβάλλονται σε ειδική ψυχιατρική θεραπεία.

Καθ' ό συστημα αυτό, όταν ένα παιδί δείξει ότι σχολεία ότι είναι κουτή και άδεν παύει εύκολα τα μαθήματα, το κράτος το στέλνει σ' ένα από τα δημόσια ψυχιατρεία, όπου οι ορεολόγοι θα προσπαθήσουν να του διορθώσουν το μυαλό του. Θύμα του συστήματος αυτού υπήρξε και ο Τζάιμς Τζέννιγκς, ένας νέος εικοσιεννιά ετών σήμερα, με άλληλική παράσημα, απ' το πρόσωπο Σκόρνιθ του Λονδίνου.

Το 1918, όταν ο Τζάιμς ήταν δεκατέσσερων ετών και πήγαινε ακόμα στο σχολείο, ο διακάλης του άνέφερε στον σχολικό ιατρό, ότι το παιδί αυτό μολονότι έντελώς υγιές, εύρωστο και έξυπνο, είχε ένα έλάττωμα: "Οταν έδιάβαζε βιβλία, κοινοστεκόταν διαρκώς, έκλειπαζε και χαμήλωνε υπερβολικά τη φωνή του.

Ήταν ή εποχή που πρωτοεφαρμόζονταν το σύστημα για το οποίο μιλήσαμε παραπάνω. Ο σχολικός γιατρός έκανε άμέσως μια έκθεση στη ψυχιατρική διεύθυνση του Ύπουργείου Παιδείας, το οποίο, χωρίς να πολυεξετάσει το πράγμα, διάταξε να εφαρμοσθή ο νόμος.

Και ένα πρωί, δύο φύλακες του δημοσίου ψυχιατρείου, μαζί με δύο αστυφύλακες πήγαν στο σχολείο, παραλάβαινε τον μικρό Τζάιμς και χωρίς καν να ρωτήσουν τους γονείς του, αν ήθελαν να στεγασθούν το παιδί τους, τον πήγαν και τον κλείσανε μέσα σ' ένα απ' τα ειδικά σχολεία που είχαν θρυθεί για τα πεισιμαρκένο μυαλού παιδιά. Χιλιάδες άλλα παιδιά στην Άγγλία, από τότε, υπέστησαν την ίδια τύχη και φυλακίστηκαν έφ' όρου ζωής μέσα στα σχολεία αυτά, χωρίς να έχουν κάνει κανένα έγκλημα, επειδή αδεν έπαιρναν εύκολα τα μαθήματα.

Ο δυστυχής Τζάιμς εξηγήρη απ' την πρώτη ημέρα της εγκλεισμού του μέσα στο ίδρυμα. Αυτός δεν ήταν ούτε κούτσος, ούτε στενωκίτσος, ένω έλα τα άλλα παιδιά που ρωσκόνοσαν εκεί μέσα, ήσαν ή ήλιθα, ή ανισρόρητοι ή νευροπαθή, ή έκφυλα. Τού έργονταν τρέλλα μέσα στο φοιτητικό έκτενο περιβάλλον και κόντευε πραγματικά να γάστ το μυαλό του και ν' άποδρακωθή κι' αυτός.

Τοις όλοκληρος μήνες ύπερφερε μια ζωή άπαρηγόρητα μαρτυρική. Έπαι τέλους, μια μέρα, κατώρθωσε να δραπέσει.

Πέρισε απ' το σπίτι του, φίλησε τον πατέρα του και την μητέρα του, που είχε να τους δει τόσο καιρό κι' επειδή δεν είχε άπολύτως σχολεία, έντρησε στη διοπάλη ως εόντατος. Έπειτα δούλεξ σ' ένα μεγάλο τρυμνητήριο, όπου ήταν άδύνατο να βρούμε τα ίχνη του.

Με ή σωφροניתικές άρχες, όταν είδαν ότι δεν μπορούσαν ν' άνακαλώουν τον νεο-

φυλάκα, έβγαλαν γέρι στους γονείς του. Τους καταγγέλλαν ότι είχαν παραβεί το νόμο περί υποχρεωτικής εκπαίδευσης κι' ότι δεν είχαν στείλει το παιδί τους να τελειώσει τις σπουδές του.

Τότε ο Τζάιμς Τζέννιγκς παρουσιάστηκε και πήγε στη δικαστήριο την ημέρα της δικής. Κι' αυτός κι' οι γονείς του διαμαρτυρήθηκαν γιατί τον είχαν κλείσει μέσα σ' ένα φρενοκομείο, με παιδιά που έπαιγαν από κληρονομική βλακεία, ή φρενοπαθία, άδνο και μόνο επειδή άδεν διάβαζε εις έπ'όχου άλλων, έκρίμαζε και γαμήλιω τρεμολιαστού τη φωνή του.

Οι δικαστές άναγνώσαν το βίβλο του, αλλά ο κώμος είχε νύσος τού είπαν. Τον καταδικάσανε λοιπόν σε φυλάκισι ένος μηνός έπειδή είχε παραβεί το νόμο περί υποχρεωτικής παιδείας και τον ύπομψεσαν να ξαναυποβληθή στην ψυχιατρική θεραπεία.

Έτσι, ο δυστυχισμένος νέος, άφου έκανε ένα μήνα στη φυλακή, έπεσε πάλι στα χέρια της ψυχιατρικής υπηρεσίας. Σύμφωνα με την άπόφασι του δικαστηρίου, έπρεπε να τον στείλουν σε μια επανγλειματική σχολή που είχε ιδρυθεί στο Μπρίνγκχαμ για τα πεισιμαρκένο διανοητικές άναπτύσσους παιδιά. Θά έμεινε εκεί δύο χρόνια, ως ότου θα γινόταν δεκάξή ετών, όταν θα συμπλήρωνε δηλαδή την υποχρεωτική εκπαίδευσι.

Όταν όμως πέρασαν τα δύο χρόνια, λίγες βδομάδες πριν απ' την ημέρα που έπρεπε ν'

άφελθι ελεύθερος, έφτασε ένα αυτόκιντο της ψυχιατρικής υπηρεσίας, τον παραλάβε και τον μετέφερε σ' ένα φρενοκομείο της πόλεως Κέντ.

Εκεί, επειδή άποδείχτηκε ότι δεν ήταν ούτε τρελλός, ούτε ανισρόρητος, ούτε ήλθιος, κι' επειδή έντωματίζ, στην επανγλειματική σχολή είχε μείνει τις σέχνες του ήλεκτρολόγου και του ήλεκτρονικού, τον έβαλαν στη διαθεσι ένος εγγολάδου, ο οποίος είχε την επιβλεψη των ήλεκτρονικών και υδραυλικών εγκαταστάσεων του φρενοκομείου. Ο εγγολάδος έκαινος έκανε φυσικά κι' άλλες δουριες δουλειές απ' έξω και γυσιμποιούσε σ' αυτές την δυστυχή Τζάιμς, χωρίς να που πληρώνη τίποτος. Τού έδινε μόνο μισική στήρα κάθε μέρα.

Έτσι, αχμάλωτος μέσα σε τρελλούς κι' ανισρόρητους, ο νέος αυτός έζησε δεκα έξι έληρα χρόνια της ζωής του. Στο διάστημα αυτό πέθανε ο πατέρας του και ή διεύθυνση του φρενοκομείου με μεγάλη δυσκολία του έ-κληρε χρόνια να πάη για λίγη ώρα να τον άποχρηστήσει έτοιμθάναντον, συνοδευόμενος από δύο φύλακες.

Πρό δεκαπέντε μηνών άρρώστους βαριά ή μητέρα του και όταν έφτασε στα τελευταία της, επανέβη ή άστυνομία και τού δώσανε σαρανταεφτά ώρες άδεια να πάη να μείνη κοντά της και να της κλείση τη Βουλή. Τη

φορά αυτή δεν τον συνοδευαν φύλακες, γιατί είχε έγγυηθεί ή άστυνομία.

Η σαρανταεφτά ώρες πέρασαν και στο διάστημα αυτό ή μητέρα του δεν πέθανε, αλλά ούτε σημειώθηκε βελτίωσις στην κατάστασι της. Ο νέος τηλεγράφησε δια της άστυνομίας στη διεύθυνσι του φρενοκομείου, παρακαλώντας να δοθή παράταξι στην άδειά του. Είς άπάντησιν όμως έφτασε ένα τηλεγράφημα της διεύθυνσης που τον διάταζε να γυρίση άμέσως στ' φρενοκομείο. Ο Τζάιμς αυτή τη φορά, δεν υπάκουσε.

Έπειτα από μερικές ώρες, στις δύο μετά τη μεσάνυχτα, έφτασε στο σπίτι ένα άστυφύλαξ για να τον συλλάβη και να τον οδηγήσει δια της βίας στο φρενοκομείο. Άλλα όταν είδε ότι ή μητέρα του νέου βρίσκονταν στον επιθανάτιο ρόγγο της, έφυγε, χωρίς να τολμήσει να πάη μαζί του το Τζάιμς.

Ο Τζάιμς έμεινε άνευόκλητος, ως ότου την επόμενη πέθανε ή μητέρα του. Όταν τελείωσε την κηδεία της, άποράσισε να χρησιμοποίησι την ελευθερία που άποχτούσε έπειτα από δεκατέσσερα χρόνια για ν' άποδείξει ότι δεν ήταν τρελλός. Έπαι τέλους γ'ε πάψει πια να είναι παιδί και μαθητής που υπαγ διάταζε εις έπ'όχου, κώμπιαζε και τρεμολιαζε ή φωνή του.

Δεν εγύρισε στο τρελοκομείο, αλλά βρήκε μια δουλειά που μόνον ένας άνθρωπος με πολύσως γερό μυαλό και νεύρα μπορεί να την κάνει. Έγινε κληροστής παραθύρων.

Για να κάνει αυτή τη δουλειά, ήταν υποχρεωμένος με μια σκάλα στενή και πανύψηλη, ν' αναβείνη σε παράθυρα ύψους δεκαπέντε και είκοσι μέτρων απ' το έδαφος και να τα καθαρίζει με το σφυγγίο του.

Η ψυχιατρικές άρχες το έβλεπαν, αλλά δεν διαμαρτυρήθηκαν, γιατί δεν θα μπορούσαν να διακωλογήσουν περισσότερα από ισχυρισμό, ότι ο Τζάιμς είχε άννηκη ψυχιατρική θεραπεία. Τό γεγονός ότι σε τέτοιον ύψος δεκαπέντε, είκοσι και μισικές φορές τοάντα μέτρων δεν έπαυαν έλγουν, ήταν άπόδειξι ότι είχε πολύ στερεά νεύρα και πολύ ισχυρόπιο μύο μυαλό.

Έτσι ο Τζάιμς επί δεκατέσσερες μήνες γάστρε την ελευθερία του, κοροϊφοντας τη φωνή του με τον ήρωτα του προσώπου του. Τελευταίως μάλιστα γνώρισε μια νέα την οποία έρωτευτηκε κι' επειδή άναπαρηγόρητος κι' έκαινη στο αίσθημά του, την άρραβωνιάστηκε κι' έπρόκειτο μάλιστα να κάνουν σε λίγο καιρό το γάμο τους.

Σαφηνά, όμως, ένα μεγάλο εμπόδιο πρόβλεπε άποστή στην εύτυχία τους. Ένα πρωί, υλις ο Τζάιμς κατέβαινε απ' την πανύψηλη σκάλα του κι' έτοιμαζόταν να φύγη για να πάη να βοη την άναρρωτιστική του και να γεμίστη μεζή της, δύο φύλακες του φρενοκομείου τον πλησιάζαν, τον πιάσανε κι' άφου τού ρωτήσανε ένα κοροϊφάναντα, τον έανακωλόησανε στ' φρενοκομείο του Κέντ.

Και γιατί όλα αυτά; Απλούστατα, γιατί μέσα στο φρενοκομείο του Κέντ είχε κι' άλλος κορυφωμένος ο οποίος έκάρησε όπως ο Τζάιμς, βρέθηκαν εκεί μέσα γάστρε να είναι ούτε τρελλός, ούτε ψυχοπαθής, θύματα κι' αυτού του μοντέρνου εκπαιδευτικού συστήματος. Όταν λοιπόν έβλεπαν ότι ο πρώην συνάδελφός τους ήταν ελεύθερος, άκνην επανέστασι, ζήτωντας κι' αυτού την ελευθερία τους.

Τότε ή διεύθυνσις του φρενοκομείου για να μη βρεθή στην ανάγκη ν' άποδώσει την ελευθερία στους δυστυχισμένους αυτούς ανθρώπους, πρότιπας ν' αναλήρηση τον Τζάιμς Τζέννιγκς, να τον πιάση και να τον έκνικίστη κι' έκείνον μέσα.

Όλη ή Άγγλία άναστατώθηκε απ' το γεγονός αυτό, σε σημείο ώστε έτοιμάζονταν να νύκουν κι' έπερωτάνε στη Βουλή.

Οἱ Δαίμονες τοῦ Ὠκεανοῦ

Τοῦ Γουσταύου Αἰμάρ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)
Αἰὼς νὰ βοηθήσουμε τὸν Πολετᾶ, παλ-
λινάριά μου, φώναξε ὁ Λαπάντας. Ἀλλὰ
προτοῦ ὁ ἔτε, ἀκούστε τί θὰ σᾶς πῶ: Βλέ-
πετε ἐκείνους τοὺς δυὸ ἀρχαίους; "Ε, λοι-
πόν γ' αὐτοὺς μονάχα κάναμε διὰ αὐτὴ τὴν
κοινωνική πορεία. Αὐτοὺς κυρίως πρέπει
νὰ σημαδεύετε. Τούς θέλω, μὴ χρεώζον-
ται! Δὲν πρέπει νὰ ξεφύγουν. Πρέπει νὰ
μοῦ τοὺς παραδώσετε.... Ζωντανούς ἢ πε-
θαμένους, δὲν μ' ἐνδιαφέρει.... Πιστεῖται
νὰ με καταλαβαίνετε, δὲν εἶν' ἔτσι;

—Ναί, ναί, ἀπάντησαν με σταθερὴ φωνή οἱ φιλιππουστῆρες.
—Λοιπόν, παλινάριά μου, πῶρ!
Μὰ ὁμοβροντία ἀντήχησε.
—Χτυπάτε τοὺς καπιάστρια!
Δεύτερη ὁμοβροντία ἐπακολούθησε.
Οἱ Ἰσπανοὶ σάστισαν.
Κατάλαβαν πὺς ἦσαν περιγεγραμμένοι.
Κ' ἄμεσως πέταξαν κάτω τὰ ὅπλα τους, σήκωσαν τὰ χέρια τους
ψηλά καὶ φώναξαν:

—Σταθίτε!... Ἐλεος!... Παραδίδωστε.
Δυὸ μόνον ἀπ' τοὺς Ἰσπανοὺς αὐτοὺς τυχοδιώκτας καὶ ληρτας
δὲν εἶχαν μνηθεῖ τοὺς συντρόφους των.
Κ' οἱ δυὸ αὐτοὶ πολεμιστὰ ἦσαν ἀκριβῶς ἐκεῖνοι, τοὺς ὁποίους
εἶχε ἰδεῖ ὁ καπετὰν Λαπάντας καὶ τοὺς εἶχαν ξυμπήσσει τόσο θλιβεροὺς
καὶ ἀπαισιεῖς ἀναμνήσεις.

Ἦσαν οἱ δυὸ τυχοδιώκτες, τοὺς ὁποίους ποθοῦσε νὰ συνλάβῃ, με
κάθε μέσον, με κάθε θυσία. Γι' αὐτοὺς εἶδε καὶ πάλι στοὺς ἀν-
θρώπους του καὶ τοὺς εἶπε:

—Κυττάτε τοὺς καλά. Αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι δὲν πρέπει νὰ μᾶς ξε-
φύγουν. Ζωντανούς ἢ νεκρούς, πρέπει νὰ τοὺς πιάσουμε.

Οἱ δυὸ Ἰσπανοὶ —ὁ Τυγρόγατος καὶ ὁ Περδοκινιάτης, ὅπως θὰ
καταλάβατε— πολεμοῦ-
σαν με λύσσα, με μα-
νία.

Ὅταν ὅμως εἶδαν διὰ
ἀπομειναν ὀλομόναχοι,
διὰ οἱ σύντροφοί τους
τοὺς εἶχαν ἐγκαταλεί-
ψει, τραπέντες εἰς φυ-
γὴν ἢ ἀλχηλωτισθέν-
τες, ψιθύριζαν κάτι σι-
γὰ μεταξὺ τους, ἀδεια-
σαν γὰ τελευταία φο-
ρὰ τὰ ὅπλα τους ἐναν-
τίον τῶν περατῶν καὶ
ἐπράττησαν εἰς φυγὴν,
παύοντας καὶ θέντες
τοὺς ξεχωριστὴ δια-
θυσία.

Μόλις ἀντηλήφθη ἡ
συνέθη, ὁ Λαπάντας
χώρισε τοὺς ἀνθρώ-
πους του σὲ δυὸ ομά-
δες καὶ ὤρμησε εἰς κα-
ταδιώξιν τῶν δυὸ τυ-
χοδιωκτῶν.

Τὸ ἀνθρωποκτονήγν
αὐτὸ ἦταν ἄγριο, μα-
νωδες, λυσσαλέο. Ἐ-
πρόκειτο πλέον περὶ ζω-
ῆς ἢ θανάτου.

Ἀν οἱ δυὸ ἀδελφοὶ
πέφτανε στὰ χέρια τοῦ
φιλιππουστῆρου, δὲν εἶ-
χαν νὰ ἐλπίζουν περὶ
σὲ τίποτε. Προτιμότε-
ρο ἦταν γ' αὐτοὺς νὰ
πολήσουν ἀκριβὰ τῇ
ζωῇ τους, νὰ πεθάνουν
σὺν ἀνδρες.

Ὁ καπετὰν Λαπάν-
τας εἶχε τεθεῖ ἐπὶ κε-
φαλῇ τῆς μᾶς ἀμάδος
τῶν περατῶν καὶ κα-
τεδίωκε ἕναν τῶν δυὸ
τυχοδιωκτῶν.

Μὰ ὁ ἄνθρωπος αὐ-

Ὁ Ὀλιανός.

τοὺς δὲν ἦταν ἀπὸ ἐκείνους ποὺ πλάνωνται εὐκολά. Ἐφαίγε σὺν ζα-
κάδι, ὅταν δὲ εἰσέκοι καὶ γύριζε κάθε τόσο καὶ ἀδελφεῖ τὰ πα-
στάλια του κατὰ τὸν περατῶν.

Εἶχε τραυματίσει ἔτσι, ἀκριβὰ σουβάρ, τρεῖς-τέσσαρες ἀπ' τοὺς
ἀνθρώπους τοῦ Λαπάντα καὶ ἐπλησίαζε περὶ κοντὰ σὺς ὄχθες τοῦ
ποταμοῦ Ἀρτιμανίτι.

Ἀν πρόφτανε νὰ ἐλθῇ στὸ ποτάμι καὶ νὰ περάσῃ στὴν ἀντε-
κρινὴ ὄχθη, ἡ σωτηρία του ἦταν βεβαία, γιὰ τὸ ἀπέναντι μέρος
τὸ δάσος ἦταν πυκνὸ καὶ γεμάτο ἀπὸ βράχους.

Τὸ σχέδιό τοῦ Ἰσπανοῦ ἦταν ἀπλοῦστατο. Φτάνοντας κοντὰ στὸ
ποτάμι, θ' ἀδελφεῖ τὰ παστάλια του κατὰ τὸν μονοκρινὸν, ὅποτε
στὸ νερὸ καὶ θὰ περνοῦσε ἀντικρὺ, μ' ἓνα ἐπιδέξιο μακροῦτο, γὰ
νὰ μὴ φαίνεται καὶ πυροβοληθῇ ἀπ' τοὺς διώκτες του.

Μὰ ὁ Λαπάντας εἶχε μαντέψει τὸ σχέδιό του.
Καὶ μὲν ὁ τυχοδιώκτης ἔφτανε στὴν ὄχθη καὶ γύριε γὰ νὰ
πυροβολήσῃ ἐναντίον τῶν περατῶν ποὺ τὸν κατεδίωκαν, τὸν συμβα-
δευε ἀστραπαῖος, τοῦ ἔριξε καὶ τὸν ἐξέπλωσε φερδύνατο στὴ
γῆ πληγώμενο.

Οἱ περατᾶ ὤρμησαν ἀμέσως ἐναντίον του καὶ τὸν ἔδεσαν χειρο-
πόδαρα.

Λίγα δευτερόλεπτα κατόπιν, ἔφτανε κοντὰ τους καὶ ὁ Λαπάντας.
Ἀκούμπησε στὴν κνήμην τοῦ τυφροῦ καὶ κίτταξε μ' ἓνα βλέμ-
μα παρόμοιο τὸν ἀνασθητο τυχοδιώκτη.

Ἡ μορφή τοῦ φιλιππουστῆρου εἶχε γίνῃ πελιδνὴ.
Εἶχε κατσουφιώσει καὶ τὰ μάτια του πετούσαν ἀστραπές.

Κοίτησε τέλος τὸ κεφάλι του καὶ μούγκρησε με φωνὴ ὑπὸ
καυχή:

—Δὲν γελᾷσθρια. Εἶν' ἐκεῖνος! Ἄν καὶ πέρσαν εἰκοσιεῖς χρό-
να ἀπὸ τότε, τὸν γνωρίζω ἀμέσως διὰ τὸν εἶδα. Εἶν' ἐκεῖνος....
ἐκεῖνος!...

Οἱ περατᾶ κίτταξαν τὸν ἀρχηγὸ τους, χωρὶς νὰ μποροῦν νὰ
καταλάβουν τί συμβαίνει.

Ὁ καπετὰν Λαπάντας εἶχε βυθισθεῖ τώρα σὲ θλιβερὴ σκέψη.
Κανείς δὲν τοῖμοῦ
σε τὸν διακόνῃ.

Τὸ τρομερὸ βλέμμα
του, τὸ γεμάτο ἀστρα-
πὲς καὶ κεραυνούς, ἦ-
ταν καρφωμένο ἐπὶ τὸν
σὺν ἀνθρώπο ποὺ κοί-
ταν ἐμπρός του ἀ-
νασθητὸς καὶ βουτηγ-
μένος στὸ αἷμα αὐτόν.

Ὁ καπετὰν Λαπάντας
εἶπε: Ἐπει' ἀπὸ ἐκ-
κεῖ δευτερόλεπτα γ' ὀ-
ρε στὸς ἀνθρώπους
του καὶ τοὺς εἶ:

—Παλινάριά, δὲν
σᾶς χρεώζωμαι περὶ
Πηγαίνετε νὰ με πε-
ριμένετε κοντὰ στοὺς
ἀλλοὺς συντρόφους μας.
Δὲν θ' ἀργήσω νὰ γε-
ρῶ καὶ ἐγὼ ἐκεῖ. Πε-
ριποιηθεῖτε σὲ μεταξὺ
αὐτὸ τοὺς πληγωμένους
καὶ ἐκονομαστήτε.

Ἡ ἀπόφασίς αὐτὴ
τοῦ καπετὰν Λαπάντα
δὲν ἦταν καθόλου λο-
γική. Ἦταν ἄκριως ἐ-
πακρινή.

Διέτρεχε κίνδυνον θα-
νάτου ἢ ἀλχηλωσίας
μένοντας μόνος του στὸ
ἐρημικὸ αὐτὸ μέρος
στὸ ὁποῖο μποροῦσε
νὰ φτάσουν ἀπὸ τὴν
μὴ σὲ στιγμή ἡ διείσδυ-
σὴν ἀσφαλιστῶν καὶ
δεξιά καὶ ἀριστερὰ ὁ
στανών.

Γι' αὐτὸ ὁ γενναῖος
Τυχοδιώκτης ἔβλεπε νὰ
ἐπιβλέπῃ σὺν ἀρχηγῷ
του:

—Καπετάνιε, ξέρετε... ὅτι...

—Εἶπα: Θέλω νὰ μείνω μόνος μου, τὸν διέκοψε ἀπτόχως ὁ
Λαπάντας.

Οἱ περατᾶ δὲν εἶπαν περὶ λέξι. Πῆραν τὰ ὅπλα τους καὶ πο-
μπήσαν νὰ φύγουν.

Ἀλλὰ καὶ πάλιν ὁ Τυχοδιώκτης, ξέροντας πόσο τὸν ἀγαποῦσε ὁ
καρὸς του, γύρισε καὶ τὸν ρώτησε:

—Ἀν κατὰ τύχην, καπετάνιε, βοήθια στὸ δρόμο μας καὶ τὸν
ἔλλο πυροβολητὴ καὶ τὸν πιάσουμε, τί θὰ τὸν κάνουμε;

—Νὰ μοῦ τὸν φέρετε ἐδῶ, ἀποκρίθηκε ὁ Λαπάντας. Θὰ μείνω
σὸ μέρος αὐτὸ μὰ ὅρα ἄλλα.

Οἱ περατᾶ ἔφυγαν.

Ὁ καπετὰν Λαπάντας τοὺς παρακολούθησε με τὸ βλέμμα ὅπου
ἐξαφανίστηκαν ἀνάμεσα στὰ δένδρα. Κατόπιν, ἔστησε κοντὰ σὺν
ὄχθῃ τῶν καὶ ἐξέτασε τὸ τραῦμα του.

Ὅταν τὸν πυροβόλησε, δὲν ἤθελε νὰ τὸν σκοτώσῃ. Ζητούσε μὴ
ν' ἀνασθῇ τὸν δρόμο του καὶ νὰ τὸν πιάσῃ. Καὶ πραγματικῶς,
ἡ σφαῖρα τοῦ ὁπλοῦ του εἶχε τραυματίσει ἐλαφρὰ στὰ πλευρὰ τὸν
πυροβολητὴ. Κι' ἡ λιποθυμία του εἶχε προέλθῃ μᾶλλον ἀπ' τὸ δυνάτο
χτύπημα καὶ τὴν ἐξάντλησίν του ἀπ' τὸ τρέξιμό μετὰ σὺν δάσος.

Ὁ καπετὰν Λαπάντας ἔβλεπε τὸ τραῦμα, καὶ ἔνωσε τὰ χεῖλιά του,
γὰ νὰ σταματήσῃ τὴν αἱμορραγία. Ἐβαλε κατόπιν ἐπάνω στὴν πλη-
γὴ, κατὰ τὴν καριβαὶκή συνήθεια, χῶμα ζυμωμένο με νερὸ καὶ τὴν
ἔδεσε.

Μὰ ὁ τραυματίας δὲν ἀνέρχοταν ἀπ' τὴ λιποθυμία του.

Ὁ Λαπάντας ἔστησε τότε σὺν ποτάμῳ, γέμισε τρεῖς φουχτες του
νερὸ καὶ τὸ ἔριξε σὺν πρόσκαστό του. Κατόπιν αὐτοῦ, ὁ τυχοδιώκτης
μυκνῶν τὰ μάτια του, ἀναστέναζε βαθειὰ καὶ κίτταξε γύρω του
μυσταλίζοντας.

Μόλις τὸ βλέμμα του ἔφτανε πάλιν σὺν Λαπάντα, ὁ ὁποῖος τὸν
καίτοις με λίγη ἀνέμνησι με ὅλο, ἡ μορφή του σκοτεινίστηκε, τὰ
μάτια του πέταξαν σάβες, ἡ γροθὶς του σφίχτηκαν ἀπειλητικὰ.

—Σκότισέ με!... μούγκρησε με ἄγριο πένθος σὺν φιλιππουστῆ-
ρο. Γιατί δὲν με σκοτώσατε; Γιατί δὲν με σκοτώνετε; Τί περιμένετε;
Τί ζητᾶτε ἀπὸ μένα;

—Θέλω νὰ μιλῶσιν, ἀποκρίθηκε ξερὰ ὁ Λαπάντας.

—Νὰ μιλῶσιν; Ὁχι, ὄχι, δὲν ἔχουν νὰ ποῦνε τίποτα.

—Πρέπει νὰ μιλῶσιν. Εἶν' ἀνάγκη νὰ συνηνοηθοῦμε.

—Γαί; Καὶ μήπως συνηνοηθῶμε ποτὲ οἱ δυὸ μας;

—Τέλος πάντων.... Πρέπει νὰ μ' ἀκούσῃς καὶ θὰ μ' ἀκούσῃς.

Ὁ τυχοδιώκτης ἔσκαψε μὴ ἀπότομη κίνησι, γὰ νὰ ταναχθῇ ὁ-
θις, μὰ δὲν μπόρεσε. Οἱ περατᾶ τὸν εἶχαν δέσει γερὰ.

—Πῆς μου, τοῦ εἶπε ὁ καπετὰν Λαπάντας, Ὁ σύντροφός σου,
τὸν ὁποῖο κληροῦν αὐτὴ τὴ στιγμὴ οἱ ἄνθρωποι μου, εἶν' ὁ ἀδελφός
σου;

—Ναί, εἶν' ὁ ἀδελφός μου.

—Ὅστε ζῆτε καὶ οἱ δυὸ; Σωθῆκατε καὶ οἱ δυὸ; Διαφύγατε, σὺ
τέλος ἀπ' τὴ σκληρὴ μου ἐκδίωξι. Καὶ ἤρθατε τώρα ἐδῶ, γὰ νὰ
συνελθῆτε βέβαια τὸν ἀγῶνα ἐναντίον μου.

—Γαί; ὄχι; Ἀλλοτε μᾶς νίκησατε ἐκεῖ. Ποιὸς ξέρει ἂν ἔπειτα
ἀπὸ τόσα χρόνια, δὲν ἤρθε καὶ ἡ σειρά μας νὰ νικήσουμε, νὰ ἱκανο-
ποιήσουμε τοὺς ἐκδικητικὰς
μας πόθους...

—Ἄ, εἶπα λοιπόν, ἔ;...
φώναξε ἐκπνευστικῶς ὁ Λαπάν-
τας. Εἶπα πάντα ὁ ἴδιος.
Γάστον Μιλᾶς περὶ πό-
λης, ἐκδικήσεως, νίκης καὶ
ἔσχατος, διὰ βόσκουσα ἐδῶ,
μὲρὸς σὺν πόδια μου τραυ-
ματίας καὶ ἀνίσχυρος. Σε-
χὴς, διὰ μοῦ εἶν' ἀπολύ-
τως ἔνδοξο νὰ σὲ σκοτώσω,
νὰ σοῦ φτέρω μὴ σφαῖρα
στὸ κεφάλι, γὰ νὰ γλυτώ-
σω ἀπὸ σενα...

Λέγοντας τὰ λόγια αὐτὰ,
ὁ φιλιππουστῆρος ἄρχισε συγ-
χρόνως νὰ γεμίζει τὸ ὅπλο
του.

—Ναί, συνέχισε με φωνὴ
γεμάτη πένθος καὶ ὀργή,
μπορῶ νὰ σοῦ σκοτώσω τὰ
μαλλιά, ἂν θέλω. Ποιὸς θὰ
μ' ἐμποδίσῃ;

—Σὺ ὁ ἴδιος, ἀπάντησε ὁ
τυχοδιώκτης. Ἄν ἤθελες νὰ
με σκοτώσῃς, θὰ τὸ εἶχες
κάνει ἤδη. Δὲν εἶσαι ἀπ' τοὺς
ἀνθρώπους ποὺ διστά-
ζουν. Μὴν προσπαθεῖς λοι-
πόν νὰ με τρομάξῃς, Λου-
δοβίκε. Σὲ ξέρω πολὺ καλά.
Δὲν θὲς νὰ με σκοτώσῃς.
Θὲς κατὰ ἄλλο, θὲς νὰ μά-
θῃς κάποιο μυστικὸ ἀπὸ μέ-
να. Δὲν εἶν' ἔτσι;

—Ἀλήθεια, Γάστον. Μ'
ἐνχαρίστη βλέπω, διὰ δὲν
ἔπαυες νὰ εἶσαι ἐξυμνῶν.

Ἰκανοποιητὰ κανεῖς διὰν ἔχει ἕναν ἀντίπαλο τόσο δυνατὸ, σὺν καὶ
σένα.

—Μὴ με περιγέλας, Λουδοβίκε. Ἄν δὲν ἦμιον τραυματισμένος
καὶ δεμένος, σὺν μοσχάρι ποὺ πᾶνε νὰ τὸ σφάξουν, ἂν ἦμιον ἐλευ-
θερός καὶ ἔναλος, τὰ λόγια αὐτὰ δὲν θὰ εἶχαν τέτοια γλῶσσα γὰ τὰ
χεῖλιά σου. Τώρα διὰς μορτῆς νὰ λές διὰ θέλεις, μὰ δὲν κάνεις
τίποτε ἄλλο, παρὰ νὰ σαρκάζῃς ἐλπίδα καὶ ἀνδραγα. Τὸ φρόσιμό
σου εἶν' ἀνάξιο καὶ γὰ σένα καὶ γὰ μένα. Μὴ με κλωτσᾷς! Μ'
ἔχεις ἀλχηλωτῶσά σου. Μπορεῖς νὰ μ' ἐκδικηθῇς.... νὰ μ' ἐκδικηθῇς
ὅμως σὺν εὐταπρίδῃ καὶ ὄχι σὺν ληστῇ.

—Αὐτὴ τὴ φορὰ ἔχεις δίκιο. Δὲν πρέπει ποτὲ κανεῖς νὰ χτυπᾷς
ἕναν ἐχθρὸν ποὺ βόσκουται ἀνταρτίσματος κατὰ γῆς. Ἀλλὰ σὺ
ὁ ἴδιος με προκαλεῖς. Εἶπες προηγήτερα, διὰ κατέχεις κάποιο μυστικὸ.
Τὸ μυστικὸ αὐτὸ θέλω νὰ τὸ μάθω.

—Κι' ἂν ἀρνηθῶ νὰ σοῦ τ' ἀποκαλύψω;

—Ἄ! τότε!... εἶπε ὁ Λαπάντας, σφίγγοντας δυνατὰ τὸ ὅπλο
του.

—Ἐ, λοιπόν, τότε, ἂς μὴ χάνουμε τὰ λόγια μας. Θὰ σοῦ εἰπῶ
διὰ ζήτης. Ξέρεις πολὺ καλά πὺς δὲν μοῦ ἐμπνέεις τὸν παραμικρὸ
φόβο. Ξέρεις διὰ εἶμαι ἀποφασισμένος νὰ ὑποστῶ τὴν τύχη ποὺ μοῦ
ἐπιφυλάσσεις, ὅποιαδήποτε καὶ ἂν εἶναι αὐτή. Κι' ἀρῶ εἶν' ἔτσι, θὰ
σοῦ ἀποδείξω, διὰ ὁ χαρακτήρας ὁ δικός μου εἶναι καλύτερος ἀπ' τὸν
δικό σου. Τὸ μυστικὸ ποὺ θέλεις, θὰ τὸ μάθῃς. Γνωρίζεις τὸν δόγμα
ντὲ λὰ Τόρρε;

—Τὸν γνωρίζω ἐξ ὀνόματος. Μοῦ ἔχουν εἰπεῖ, διὰ εἶναι ἕνας τέ-
λειος εἰσαγγεῖς. Κατάγεται ἀπ' τὴν Ἰσπανία, ἀλλ' ἀνατράφηκε
στὴ Γαλλία, ὅπου παντρεύτηκε μάλιστα μὴ Γαλλίδα, ὑπὸ τὴν προ-
στασία τῆς βασιλείας καὶ τοῦ καρδινάλιου Μαζαρίνου.

—Ἀκριβῶς.... Δὲν ἔχεις δεῖ ποτὲ τὸν εἰσαγγεῖα αὐτόν;

—Ποτὲ, σοῦ ἐπαναλαμβάνω.

—Λοιπόν, ἐγὼ γνωρίζω τὸν δόγμα ντὲ λὰ Τόρρε. Ἐχω μάλιστα
στενὲς σχέσεις μὲς τοῦ. Ἐχω γνωρίσει τὴ γυναῖκα του καὶ τὴν
κόρη του....

—Λέγε πὺς εἶναι ὄμορφαι! Ἄλλ' ἐγὼ δὲν τις εἶδα!

Μὰ ἀπτόχως πέρασε ἀπ' τὰ μάτια τοῦ Γάστονος. Συνεκραγῆθη ὁ-
μως καὶ ἀπάντησε ψυχρὰ:

—Λοιπόν, Λουδοβίκε, ξυμθεῖς τὸ μυστικὸ μου; ἤρθα σὺν μέρη
αὐτὰ πὺς τὸν δόγμα ντὲ λὰ Τόρρε, γὰ τὴν δούκισσα καὶ τὴν κόρη
της!

—Ὅστε δὲν ἤρθατε μόνο γὰ μένα σὺν Ἄγιο Δομῖγκο;

—Ἀν σοῦ ἔλεγα ἐνῶς, θὰ σοῦλεγα ψέμματα. ἤρθα ἐδῶ γὰ
νὰ ἐκδικηθῶ καὶ ἐσένα, ἐκδικωμένος συγχρόνως καὶ τὸν δόγμα ντὲ
λὰ Τόρρε.

—Μισεῖς λοιπόν ἐπίσης καὶ τὸν εἰσαγγεῖα αὐτόν;

—Ναί, ἀπάντησε ὁ τυχοδιώκτης με ὑπόκληρη φωνή. Καὶ γὰ νὰ
πεισθῇς τελείως, σὲ πληροφορῶ διὰ θὰ δεχθῶμεν προθυμότητα νὰ
παραιτηθῶ ἀπὸ κάθε ἐκδικητικὴ ἐναντίον σου, ἂν μοῦ παρῶνται οἱ
δουξ ντὲ λὰ Τόρρε καὶ ἡ οἰκογένειά του.

—Πῶς;.... Πῶς;.... Τί θέλεις νὰ πῇς μ' αὐτό;

—Καὶ σὺ γιατί θέλεις νὰ μάθῃς; Αὐτὸ δὲν εἶναι δική σου δου-
λειά, δὲν σ' ἐνδιαφέρει!... Δὲν ἔχεις τὸ δικαίωμα νὰ μοῦ ἐξηγήσῃς
καμμιὰ ἐξήγησι πάλιν σὺν
ὑπόθεσι αὐτή.

—Ἐχεις δίκιο, καὶ γ' αὐ-
τὸ δὲν θὰ ἐπιμείνω.
Ἐξ ὅλου δὲν μ' ἐνδια-
φέρει ὁ δουξ ντὲ λὰ Τόρ-
ρε, οὔτε καὶ κανεὶς ἀπ' τοὺς
ἀνθρώπους του.

—Ὅστε κυρίως πέρα-
σε ἀπ' τὸ μέρος ποὺ γὰ
λαγὰ κατέχευ; Ἄν δὲν
περνοῦσε ἐκεῖ, θὰ κατὰ-
θυνα νὰ ἀλχηλωτίσω τὴν
οἰκογένειά σου, ἢ τὸν ἀ-
χιστον, τὴν δούκισσα καὶ
τὴν κόρη της.

—Πραγματικὰ, δὲν μπο-
ροῦσε ποτὲ νὰ προβλε-
πῇς, διὰ θὰ ἐμφανίζονταν
τόσο ἐπὶ πόδα, γιατί καὶ
ἐγὼ ὁ ἴδιος βρέθηκα ἐδῶ
τυχαίως.

Οἱ δυὸ ἄνδρες σάπασαν
γὰ λίγο καὶ κίτταξαν
κοντὰ καὶ ὅπου οἱ ἕνας
τὸν ἄλλο, σὺν νάθειαν νὰ
μαντάρουν ἀμοιβαίως τίς
σκέψεις των.

Ἐξαίτια, ὁ Λαπάντας
εἶπε:

—Ἄς τελειώνουμε.

—Αὐτὸ θέλω καὶ ἐγὼ,
ἀπάντησε ὁ Γάστον.

(Ἀκολουθεῖ)

Τὸ Ἄρθος τοῦ Μαῖου.

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΓΑΤΑΣ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ

Οι άραβικοί θρύλοι περί γάτος. Ο κατακλυσμός κ' η κιβωτός του Νώε. Η λατρεία της γάτας στην αρχαία Αίγυπτο. Η γάτα στην Περσία και αρχαία Ελλάδα. Η παρακμή της.

Ν πιστεύουμε τους παλιούς άραβικούς θρύλους, στον παράδεισο δεν υπήρχε γάτα. Αιωνότοια και τίγρεις, μικρές λεοπαρδαλίδες και μικρούς πανθήρες, ή Εβν είχε όσους ήθελε. Δεν είχε όμως γάτες να τρώονται ήδονικά απάνω της και να σκαλίζουν με την ευγένεια των γραμμών τους την κατοικία της. Μά και έξω απ' τους κόλπους της Έδεμ, από το σημείο δηλαδή που αρχίζει ο κόσμος αυτός των στεναγμών και της ματαιότητας, δεν υπήρχαν ακόμα, την εποχή εκείνη, γάτες. Το ζώο αυτό πρώτα φορά παρουσιάζεται στη γη, μετά την κατακλυσμό. Κατά τη διάρκεια των μακρών εδωδιών, που ή κιβωτός του Νώε παρέφερε απάνω στα φουσκωμένα νερά της πλημμύρας, οι ποντικοί κι' η νοστιμότητα πολλοπλασιάζονταν τόσο πολύ, ώστε απ' τις τρύπες που άνοιξαν κι' απ' τα γυροπρόπια τους, ή κιβωτός κινδύνευε να βουλήξει! Τότε ο Νώε, μέσ' στην απειρία του, πέφτει τρεις φορές τ' ή γέρι του απάνω στη κεφαλή μιας λεκάνης κι' ως εκ θαύματος ή λεκάνη σπαιρίστηκε κι' απ' τα ουδωδία της πετάχτηκε μια γάτα, ή πρώτη γάτα που παρουσιάστηκε στον κόσμο.

Σχετικά με τόν παλαιότατο αυτό θρύλο, πρέπει να σημειώσουμε ότι, στους παλιούς Ιταλικούς πίνακες που περιστάσαν τον κατακλυσμό και την κιβωτό του Νώε, βλέπουμε, χωρίς εξαίρεση, τη γάτα να περπατά επ' κεφαλής της πωμπής των άλλων ζώων, που ο Νώε είχε κλείσει μέσ' στην κιβωτό του, με ύψος ανέγερσο κι' ακατάδεχτο, σαν ο κόσμος όλοκληρος να ήταν δικός της. Τό λοιπόν, τάς φοβερώτερας θηρία και τά γενημώτερας ζώα, είνε ζωγραφισμένα από πίσω της. Μονάχα ή γάτα φαίνεται να καμαρώνει και να θέλει ν' αρχίσω τη σταδιοδρομία της με την επίθεση, έτοιμη να χυμώξει εναντίον ενός σφαχού και φοβερόνους κουνελιού, που διακρίνεται κοντά της.

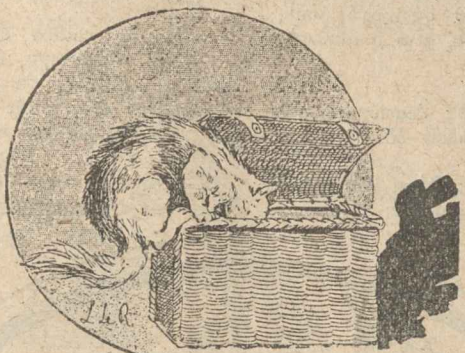
Έδω και τρέι-χιλιάδες χρόνια—κι' ακόμα παραπάνω—βλέπουμε τις γάτες μεγαλωπεύει, θρονιασμένες στη γούνα του Νείλου, όπου έτρεσε αληθινή λατρεία προς αυτές. Ήνας απ' τους πιο ένοδους λαούς της αρχαιότητας. Τις βλέπουμε αινιγματικές κι' ωφέλιμες, ξεπλωμένες νοσηλώς στον ήλιο των πελοριών γαών, να κοιμούνται ή να γλεψούν με τη γλωσσίδα τους τα ποδαρικά τους, ύλωδούλου διάφορες για την παρουσία του ύλωδου πλθόνος και των επιβλητικών ιερών.

Στην Αγία Γασκή, ή γάτα δεν αναφέρεται καθόλου. Όταν όμως ο Μωυσής ώφηνε τα παιδιά του Ισραήλ στην έρημο, ή γάτα παρουσιάζεται μέσους της συνάλας τους, παροικουδώντας τους με τόν μαγνητικό, αδιαπέσσο κι' αδιάφορο βλέμμα της. Η έρωτας κι' ή περιπέτεια εν γένει των ταξιδιών, ποτέ δεν ενθουσίαζαν τόν γένος της. Οι νομαδικό λαοί δεν τά χαίρασαν ποτέ να έχουν μαζί τους γάτες, όση ανάγκη και να τους έδειχναν, κι' όσο και να τις περιποιούντοσαν.

Η Αίγυπτος, που ήταν ή σταυρόβηχ των άρχαίων κόσμου, είχε ιδιαίτερο ανάγκη από τις υπηρεσίες της γάτας, κι' ή γάτα της Αιγύπτου διακρινόντοσαν ανάκαθεν για τόν έξωτικότι κνηγί, που έκαναν, όγί, μόνο εναντίον των ποντικών, που φωλιάζαν μέσ' τους σποδολώνες, αλλά και εναντίον των ήνοτων νεοπολυτών που φωλιάζον κοντά στους βάλτους, και δίπλα στα τεματώδη νερά, όπου ή γάτα, περιφνη και στην τέχνη

του κοιμημάτος, άκόμα, τους έσπινε καρτέρι. Ίσως αυτή ή μεγάλη χρησιμότητα της γάτας, να έκανε τους άρχαίους Αιγυπτίους να την αναγκάζουν σε αληθινή θεότητα. Πειρηγμένες και ταξιδιώτες δεν παρέλειψαν, κάθε φορά που περνούσαν απ' την Αίγυπτο, να σημειώσουν την πεσίονη λατρεία του κατοικίδιου αυτού ζώου. Μερικοί μάλιστα, όπως ο 'Ηρόδοτος, δεν παρέλειψαν να σημειώσουν και υερικές δυσάρεστες συνέπειες της σανατικής αυτής λατρείας. Η πρώτη πέσιονη σνέπειρα ήταν ότι ή γάτα στην αρχαία Αίγυπτο ήταν υπερβολικά πολλές. Η συντήρησι ίδιως των άερώων γαλιών, που τις έσφαζαν μέσ' στους νερούς, με ύλεια και λωιά βουτηγμένο στο γάλα, επέδρανε με σθεσάτο κοντόλι, τόν εκκλησιαστικό ποδολογισμό. Έπειτα, τόν υποχρεωτικό ήπνους, τόν έξωτικό των φουδιών, ως σμείο πένθους, κι' όλοι γενικά ο' τύποι του πένθους και τόν πόνου, που επακολουθούσαν μέλως—ψωφύσε και ή παρηγορητική γάτα, έβριαν πένθους όμει πολλά σπίατα. Ο νόμος τιμωρούσε άσπιντότατα κάθε άνθρωπο που, είτε από απροσεχία, είτε εξάπιστας, σκότωνε μια γάτα. Για ένα τέτοιο σκότωμα, αναφέρει ο Διόδωρος ο Σικελιώτης, ότι, έναν Ρωμαίο πολίτη τόν έκανε νοματικά ο έκαινας λας των Θητών.

Νεώτερο, συγγράφει σφιλιάζον, με κάποια ελευθεροστομία, τις υπερβολικές τιμές που απολάμβανε στην Αίγυπτο ή γάτα. Ο Τιμοκλής, με άσκητή δόσι κνιμωύ, παρατη

ρεί, ότι, ενώ πολλές φορές άσβειες απέναντι ενός απ' τούς μεγάλους θεούς περνούσαν, ή παρατήρησε κι' αμύχαντες, δεν υπήρχε άνθρωπος που να μή σφάται να δείξω και την πιο παραμυχοή άσβεια προς τόν ζωή υιάς γάτας. Ο Ρόδιος Αναξανδρίδης, στην κομωδία του «Τά άσεία», μέ, δίνε, γλ. κλητριςτικώτατα τη διαφορά που υπήρχε, επί τού προκειμένου, μεταξύ των αντίληψεων των Αιγυπτίων και των Ελλήνων, σχετικά με τη γάτα. «Μέλις δέτε κανένα νατή κακοήθιστο—λέγει ένας Έλληνας προς έναν Αιγύπτιο,—είσατε άπαρηγόρητος, κι' έτοιμος να έσπασετε σε θνήσκους. Ενώ πάλι εύχαριστος ή το σκότωμα, μόνο και μόνο για να πάρω τόν πεσίον του!» Η λατρεία αυτή, κι' ή κορυφή της γάτας, στην αρχαία Αίγυπτο, συμπέπει με τις ποστές περιόδους της ιστορίας της. Ίλιγγος μέε κατακλιότανε απροστά στην αχανή θάλασσα των αίωνων που μέε χωρίζει απ' την πνακίδα εκείνη, που γρονολογείται απ' τά 1600 π.Χ., και που βρίσκεται φυλαγμένη σήμερα στο μουείο του Βερολίνου, ή όποια βρέθηκε στην Αίγυπτο, και παριστάνει μια γάτα. Μά άλλη αιγυπτιακή πινακίδα, κατά διακόσια χρόνια παλαιότερη, σέει με ή επιγραφή, που περιέχει τη λέξη αωου, δηλαδή «γάτα». Οι γαοί της βάζε Βουδαστίδης, τού Μπενή Χασάν και της Ήλιωπύλας, ήταν οι έπιστομότεροι νομοί της λατρείας του όσ ιεροού θεοουμένου ζώου. Μέσα σ' αυτούς, παροδωμένα στην άνω και την πολυτέλεια και δίχως να τους λείπει τίποτα, ζούσαν τά ιερά

γατιά, κι' όταν φορούσε κανένα απ' αυτά, οι έσείς έκαναν όλοκληρή επικήρεια ιεροτελεστία, και τύλιζαν τόν νικό του σώμα σε άρωματισμένες λουρίδες, και τόν μετεβάλλαν σε άσφαρτη απ' τόν χαλκό, κούμα. Τά αινιγματικά τους μάτια, με τόν σπινδοκλήμα των μυστηριωδών ιδιοσμών τους, πιστεύαν ότι είχαν κάποια κούση σέση με τόν άνατολή και με τη δόσι του ήλιου και τόν σέ, κι' αυτό συντελούσε ακόμα πιο πολύ στη μεγάλη αήμη τους.

Μόλις άποκαλυφθώμε λίγα απ' τόν Αιγυπτιό, για τής όποιες την ίδιότητα και τη γούνα ζώη κατέχουμε ένα σωρό λεπτομέρειες, γάτος στίς ζωήδες έπηρεάζει τις και τη θουμνία ζωογραφική της τέχνη, δαδ μυστήριον σχεπάζει τη βέσι του είνε στίς άλλους λαούς ή γάτα. Δεν υπάρχει καμμία ύδεια: ότι οι Ασσύριοι κι' οι Βαβυλώνιοι την είχαν στα σπίατα τους, ως ζώο κατόικιο. Περιότερες λεπτομέρειες, γλακτική ένεικονολογική, έξέρουμε για τή θέσι που είχε ή γάτα στην Περσία, που σφιλίζεται μάλιστα ότι όγάζει με ή εξαίρετική οάση γατιών, τών λεγομένων «περσικών». Στά παλαιότερα αναγνωματικά που διαβάζουμε στα σχολεία ανακαταφέρεται ότι ο Κνωδύσιος για να έξασπλησέ τούς άσδους του σε μία αλγή εναντίον των Αιγυπτίων, κατέφυγε στη έπόμενή τ' ηγνασσία. Έρωδίαςε καλένα απ' τους όπλους του με μία γάτα, βέβαιος ότι οι Αιγύπτιοι που λατρεύουν τόν ζώο αυτό, ως ιεροό, θ' έσταζαν να τόν γευτήσουν!

Νοστιμώτερο και πεισιώτερο πιθανό, είν' έν' άλλο άνέκδοτο: που αναφέρεται στον βασιλέα των Περσών Χέρου. Αυτός, θέλοντας να έπρασπύη κάποτε τή γούνα του, από την εισβολή μιας πολυλήθους στρατιάς Αιγυπτίων, που είχε ενσκήψει υπό την αρχηγία τού Σγχαμή, ζήτησε τη συνδυική καποιού μινι, ο όποιος τού είπε πως τά σπασπασατά του δεν θα νικώντοσαν ποτέ, ένόςα, επί κεφαλής των θ' ήταν ένας σπασπας ήσας κεφαλής, με πόσιον δηλαδή, που να κούζι με τόν πόσιον, τής γάτας! Η προσητεία αυτή είχε βάλει σε τούσση άμνηστία και σε σπινύωση θέσι τόν Πέρση ήγεμόνα. Στά τελευταία, έπειτα από πολλές έρωσεις κι' επ' επήσεις, ο Χέρους κατόρθωσε ν' άναμψή έναν άεσσο βουνήριον άνθρωπο, ή πηγαράν, ή κατ' άλλους, Κοριν, που ήπν σπασπ το έρωσε με τής γάτας και τόν έρωσε με μινύλη έπισπασπών τή γενική πούσπλη της στρατιάς της. Τό άποτέλεσμα δικαίως όλοτελα την πρόσση τού άνθρώπου. Οι Πέρσαι, άν και άγνώστοι, και όληγούμοι, σπασπικά με τούς πολυλήθεις ήρωδες τους, γαλυδωδύθηκαν τόσο πολύ στο ήθικος τους, ώστε άπέκροσαν κι' έρωξαν τις δυνάμεις τού Σγχαμή.

Απ' τή δόξα όμως τού πολιτισμού των άρχαίων Ελλήνων κι' απ' τόν μέγλειο των Ρωμαίων, ή γάτα λείπει. Δεν ή βλέπουμε να κυριαρχή, όπως στην αρχαία Αίγυπτο. Δεν υπάρχουν άλλωνάκι ανημία, που να την παριστάνουν καθισμένη στα πόδια του χυριού της, όπως ή αιγυπτιακή Μπουγκά έρωσκόταν καθισμένη, επί μακρούς ώινες, στη πόδια τού βασιλέως Χόνα, μέσ' στη νεκρόπολι των Θητών. Ο Όμορος, που μέε διηγείται τη συγχρητική ιστορία ενός σκίλου, τού Άρ-γού, δεν άσπινώνει ούτε μία λέξη στη γάτα. Κι' όμως, τι καλά τού ή παιναία μια γάτα, με καμπυρωμένη τη ρομφακήλιά της, μέσο στην αήθουσα πού βουνη τού στί της ή πούστη Πηνελόπη, πού δέ ή ζωήσε με τα παινήδια της την αήθουσα της φιλόσοφης Έλένης, και πόσο δεν ή ή παιναία, άσπρη, γένεα και γαριώμενη, στην άνακία της Ναυσικάς! Όταν ή γάτα στήριξη στην αρχαία

Η σύζυγος τού Γκωγκέν.

Ένα χειμωνιάτικο πρωί τού 1887, οι ταξιδιώτες που έτρεχε να βοή-σονται στον παρσιόν Σταβίλο τού Βοσπό, αντίκωσαν ένα παρσίονος έθιαμα, Άνσεδομένο σε μία σκάλα, ένας άνθρωπος κολούσε στους τούς διαφράσεις. Τό πείσμα ή-ταν ότι αυτός ο άνθρωπος δεν έμιαζε καθόλου με τούς συνηθισμένους τουρκολήπτες: ούτε τη μακριά τους μινύση ποσίδες, ούτε γενικά τόν παρσιόνιστο τόν τόν έδειχνε για άνθρωπο τού λαού.

Ήταν ένας άσδρας μεσώκωτος, άδύνατος, με παρσιόνιστο καλή-τέχνου, ντιμένος με ρούχα που κά-ποτε θα ήταν κομάρια... Με κνίσεις

Ελλάδα, ο πολιτισμός της βου-κάνει στη όση του. Ο Διόδωρος αναφέρει την άπληρη ιστορία ενός βουγού της Νουμίδι, όπου ζούσαν, λείπτος πολλές γάτες, ώστε τή πούλια είχαν πάψει να πηλαζούν τά δάση του και να ήλκων τις φωλιές τους στα δέν-τρα του! Απ' τή μυστηριώδη αυτή περιούη, αναφέρεται ότι είχε υιοδολήσει, πρώτη φορά, ή γάτα στην Ελλάδα, από κάποια τους τούμους κνίγους που σύ-γκλησε εκεί.

Σύμφωνα με μία άλλη άπλο-κή καλόςση, ή εισαγωγή της γά-τας στην Ελλάδα, δεν είχε άσπ-ει με κάποια ερωτική επήρεια: Η Αιωνή είχε είνετα σκληρή και ιδιότροπη καρδιά, και για να γατίσέ τόν δυστυχ ή Δοκίμης την έρωσι της, τού ζήτησε να της προσφέρει μία γατίσσα χαλιό-ρα, από εκείνες που έρωσαν, τότε απ' την Αίγυπτο, και ήταν έζω-ρετικά της υιάς. Άλλα ή Αιγύ-πτος ήταν μακριά, τά έξωδα με-γάλα και τά οικονομικά μέε, που οίεστε ο σπας ή Δοκίμης, έλα-μια, κι' έτσι την έρωσε της πάλης Άρσινής, την άπόλυσε ο Νικας, ο πλούσιος έμπορος, που της γάτος με αιγυπτιακή κομ-φή γαλιόλα.

Τό βέβαιο όμως είνε ότι, απ' την εποχή που μπήκε στην Ελ-λάδα, ή γάτα δεν γνώσε πεί ή έρωτικής τιμής. Οι ποίτες δεν την άνιγαν καθόλου. Ο Θεόκριτος μέε κατόχεται να της άρι-σώση κενική λόγια κι' αυτή άνα-ρωδωμένα τά με πεί της λεπτο-μέρειας, για να μέε πύ, άπλως, ή τή άαγρουν τόν ύπνον, κι' ότι κορυαλίζουν! Κι' ή έπικραματο-γάρος Άγλαβία, τού ήπειρο ή γά-τα τόν καταδωδύρισε την ήμερή τού περσίκα, που είχε πύτι του, έρωσε τού έπικραμμάτα, μέσ' στα ύπια φοβήεις ότι ή έκδικητή τόν έρωσε τής σπας της περσίκα, με τή έρωσι ενήα, τούλαχι-στον, γατιών, άπασπλάχτα έδ-πας: ή Άγλαβία είχε έκδικηθεί τόν όνομ τού Πατρίκαλου, με την έρωσι τού δώδεκα Τρώων!...

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΑΙ

Η ΤΡΑΓΙΚΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΖΩΓΡΑΦΟΥ ΓΚΩΓΚΕΝ

Πώς ένας αγαδός άστος άνεκάλυψε έξαφνα πως είνε ζωγράφος. Όπου ή οίκογενειακή ευτυχία καταστρέφεται. Τό μαρτύριο ενός πατέρα, κλπ.

Η άγαπημένη κόρη τού ζωγράφου.

άδεις κι' άπελπισμένες, τρένον-τας από τόν κόρο, προσπαθώσε να κολήση τις διαρριπείες του, άνη-φώντας τά περσίκα βλέμματα τόν ταξιδιωτών...

Κανέναν τους όστόσο δεν μπο-ρούσε να φαντασθή ότι ο παρσίονος αυτός τουρκολήπτης ήταν ο διάση-μος ζωγράφος Γκωγκέν, ο όποιος θεωρείται σήμερα ως ένας από τούς άρχηγούς της κινεμάρας σκλήης. Οι πάντες του είνε περσίονος και σπασπών, όλοκληρες περιούεις. Άλλά και από τότε ή φήμη του ε-χε άρχισή να στεφάνοι στις καλλιτεχνικούς κύκλους. Πώς λοι-πόν είχε φτάσει σε μία τέτοια κα-τάνια ο δυστυχισμένος καλλιτέ-χνης;

Για να τόν δοίμε αυτό, πρέπει να ρέσουμε μία ματιά στην πραγματική τραγική ζωή του...

Στις φίλδες τού Γκωγκέν έτρεξε αία περσιόνιστο. Η μητέρα του κα-τήρητο από μία πλούσιωτή οίκο-γένεια, έρωτασπινμένη στη Αίμα, την έρωτασπινμένη τού Περσί, Ο άν-τρας της ήταν δημοσιογράφος. Με-τά τόν θάνατό του, ή χήρα τόν έ-πηρε τόν μικρό τότε άκαμή παιδί της, και κατέφυγε στην πλούσια οί-κογένεια της, στη Αίμα. Έκει ο μ-ικρός Γκωγκέν έτρεξε τέσσερα χρό-νια—τά πιο ευτυχισμένα—της παιδικής τού ζωής.

Ο Γκωγκέν κι' ή μητέρα του άνα-γκάστηκαν άποτρίαν άπό λίγον καιρό να έρωτασπιν στην Γαλλία για να κα-νονέσουν κάποια κληρονομική τους έπιδόση. Ο Γκω-γκέν όμως δεν μπο-ρούσε να ήρηστο νουκομωφιστικό πε-ριβόλιον ότου ζού-σε ή μητέρα του. Άνιγσε για νέους όρίωντες, για τα-ξείδια, για περσι-πείες... Σε ήλικία λωπών έρωτασπιν χρόνιον πέσπασε ά-πό τόν σπτι του και πήγε ως πύ-τος σ' ένα έμπορικό καράβι που τα-ξείδευε στη Νότιο Άμερική! Ύ-στερ' από λίγα χρόνια, κίνοντας τη θητεία του—στο ναυτικό, σπασπ—έρωτασπιν με τόν καράβι του την Κοπεγχάγη. Έκει έρωτασπιν μία νεαρά σκανδιναβή, άκόμα ευκατά-στατη, τη δεσποινίδα Μέττε-Σοφία Γκάντ. Ο Γκωγκέν, από την πρώτη στιγμή που την άνιγσε, την έ-ρωτασπινε παράρωτα. Άλλά κι' οι άντιστοιχίσεις στον έρωτά του, Άρρωδωνότρηταν, και πόος χάρη της ο Γκωγκέν άποφάσισε να νου-καμινούη και κατόρθωσε να προσ-λήφθ ή μεσώτης σ' ένα χρημα-τιστικό γορπέο. Σε λίγα παν-τρέθηκαν, κι' όλοι τους έρωτασπιν έαν... Ο Γκωγκέν κέρδισε πολλά—σ' ένα χρόνο μόνο κέρδισε σα-ράντα χιλιάδες φράγκα, πούσι τε-ράστιο για την εποχή—ήταν υο-καρής, δεν είχε έλλειπτόνια. Ο-λοι τόν θεωρούσαν ως πρόσιον εν-ζύγου κι' ή γυνάικα του λογίζαν

Ο Γκωγκέν.

τό, έρωσε μικρό δάσος... Κατάφα-πέντα... ή ευτυχία τους είχε χαθεί για πάντα...

Η ζωή για έναν καλλιτέχνη δεν ήταν και τότε—όπως δεν είνε άλ-λως—καλή σήμερ—ρόδινη. Ο τού βούδι, άπρι έρωσε βρωμιά έ-ρωτασπιν ζωγράφος όλοένα, έτοι-μα έρωτασπιν τόν ένα καπνόν τού άλλου—παραμυθία άρωτασπιν σπασπ που την άνιγσε, την έ-ρωτασπινε παράρωτα. Άλλά κι' οι άντιστοιχίσεις στον έρωτά του, Άρρωδωνότρηταν, και πόος χάρη της ο Γκωγκέν άποφάσισε να νου-καμινούη και κατόρθωσε να προσ-λήφθ ή μεσώτης σ' ένα χρημα-τιστικό γορπέο. Σε λίγα παν-τρέθηκαν, κι' όλοι τους έρωτασπιν έαν... Ο Γκωγκέν κέρδισε πολλά—σ' ένα χρόνο μόνο κέρδισε σα-ράντα χιλιάδες φράγκα, πούσι τε-ράστιο για την εποχή—ήταν υο-καρής, δεν είχε έλλειπτόνια. Ο-λοι τόν θεωρούσαν ως πρόσιον εν-ζύγου κι' ή γυνάικα του λογίζαν

λάβαινε απ' αυτά. Βλέποντας λοι-πόν πως ο άντρας της ήταν αδόλο-γος, έπηρε τή παιδα της και γυ-ρισε πύσι στους γονείς της, στην Κοπεγχάγη. Ο Γκωγκέν έμεινε έτσι μόνος, έ-λεσθέρος! Με την μυσπινή ζωή που περνούσε, δεν άρχισε να πέ-τα βλήρη σε έπίτο, ως και σ' αυτούς τούς καλλιτεχνικούς κύκλους τού Παρσιού...

Κάποτε, άποκαμωμένος απ' τις στεφίσεις κι' από τη φτώχεια, νο-στάλησε τόν πασπία του. Έρωτασπιν στη γυνάικα του κι' αυτή άρωτασπιν στην άβλια άνωτασπιν τόν κα-τάσπια, τού έρωτασπιν έρωτά να τού κρατήση συντασπία τού μεγαλωτέ-ρους παιδί, τόν Κλοβίς, ένα άγρό-α έννήα χρόνιον. Ο δυστυχισμένος ο Γκωγκέν τόν πήρε μαζί του σε μιν άβλια τρώγλη, στην άσία κα-τωκούσε. Γιατί, ένω οι τεχνόκρητοι είχαν άρχισή να θαμνάζουν τη με-γαλοκρία του, οι άγροσπασπ τών έ-ρωτων τόν εν ποτίους... δεν ένωσ-σαν να κάνουν την έρωτασπιν τους... Κι' έτσι, ο Γκωγκέν έρωτασπιν έρω-σε νύ ύπνισπασπ τρωερες στεφί-σεις...

Μέσα στην τρώγλη, ότου αόδη-σε τόν παιδί του, δεν υπήρχαν ούτε κιν σπασπια. Παρσίος και γυός κομίντοσαν κατάρωτα. Ο Κλοβίς βρέθηκε έτσι, από τόν πλούσιον σπτι της μητέρας του, στην πιο μινή ά-θλίσπια. Καί άρωτασπιν βρωμιά. Ο δυστυχισμένος Γκωγκέν πήγε να τρελλιάσει. Στην πύση του είχε παρ άκωσι λεπτά, ως μινή περσιόνια... Καί τότε, πύσι στην άπασπία του, πήγε από δευθενή μινς μεγάλης διακομωσπής Έρω-τίας και τού ζήτησε να τόν προσ-λήφθ ής τουρκολήπτης.

Ο δευθενής της Έρωτίας νό-μιος στην άαχή ότι ο Γκωγκέν τόν κορσίδουε. Αυτός όμως, βασπασ-μένος από τη σπασπ ότι τόν πασπί του κοτύσαν άρωτασπιν, χωρίς γλασπία, χωρίς φροντίδες, διατηρήσε την ιστορία του... Ο δευθενής σπασπινθήκε και τόν προσέλαβε... Καί τότε έρωσε μία μυσπινή ζωή για τόν δυστυχισμένο πατέρα. Πρώ-πρώι, κλειδωνε τόν άρωτασπιν παιδί του μέσα στο άβλια δούδιό του και έρωτασπιν με τόν πασπία δά-κρυμμένα για τη θωλήα του. Καί λωπες και σήμερ—ρόδινη. Ο τού βούδι, άπρι έρωσε βρωμιά έ-ρωτασπιν ζωγράφος όλοένα, έτοι-μα έρωτασπιν τόν ένα καπνόν τού άλλου—παραμυθία άρωτασπιν σπασπ που την άνιγσε, την έ-ρωτασπινε παράρωτα. Άλλά κι' οι άντιστοιχίσεις στον έρωτά του, Άρρωδωνότρηταν, και πόος χάρη της ο Γκωγκέν άποφάσισε να νου-καμινούη και κατόρθωσε να προσ-λήφθ ή μεσώτης σ' ένα χρημα-τιστικό γορπέο. Σε λίγα παν-τρέθηκαν, κι' όλοι τους έρωτασπιν έαν... Ο Γκωγκέν κέρδισε πολλά—σ' ένα χρόνο μόνο κέρδισε σα-ράντα χιλιάδες φράγκα, πούσι τε-ράστιο για την εποχή—ήταν υο-καρής, δεν είχε έλλειπτόνια. Ο-λοι τόν θεωρούσαν ως πρόσιον εν-ζύγου κι' ή γυνάικα του λογίζαν

Κάποια μικρή κληρονομία που τού έρωσε τότε, τόν βοήθησε να έκάλ-ωσπ ή στον Παναμά, στη Μαριάννα—και τέλος κατέληξε στην Ταϊτή, ό-που και πέθανε, φτωχός πύσι, ά-νάμεσα στους κνιούγους τού φί-λους, τούς άρχαίους μινύσις...

Ο κ. Τιμος Μωραϊτίνης

Κύριε Μωραϊτίνη! Η σειρά σας να καθίσετε στο σκαμνί. Κατηγορείστε ότι... Άλλα από αυτά που να άρχισαμε, Θεέ μου; Κανείς από τους προηγμένους συναδέλφους σας δεν είχε τόσο πλούσιο κατηγορητήριο. Διαφωνείτε; Οί έρχομαι σας διαμαρτυρούνται. Κατηγορείστε, λοιπόν, ότι έχετε ψυχώσει με τον ρασιαντισμό, ότι κάνετε κατάχρηση... καλαμποκούριον, ότι φρονείτε κάθε μοντέρναν ψαράκι, δηλαδή, άρσενική και, ούδέτερον, ότι το 'Αττικό σας αλάτι πολλές φορές είναι νοθευμένο, ότι δουλεύετε λίγο και κομιάστε πολύ, ότι είσθε μισογύνες και, το σπουδαιότερον, ότι κάνετε άπιστες σιές... προερίδες των έργων σας. Τι έχετε να ελεήτε για όλα αυτά;

Πρίν άκούσετε τις απαντήσεις του κ. Μωραϊτίνη είνε ανάγκη να κάνουμε μία μικρή εισήγησι. Με αυτήν δεν πρόκειται να ελαφρύνουμε την θέσι του «κατηγορουμένου». Απλούστατα θα σας παρουσιάσουμε τόν άνθρωπον πόν γνωρίσετε τον συγγραφέα. Τόν κ. Τιμο Μωραϊτίνη μπορείτε να τόν ιδίτε στίτι του ή στίς... στήλες του «Εθνους» όπου δημοσιεύει τό καθημερινόν χρονογράφημά του. Καί ή μία καί ή άλλη γνωριμία είνε έξ ίσου ενδιαφέροντα. Τό στίτι του κ. Μωραϊτίνη είνε στην όδον Λυκαβηττού αριθ. 16. Η πρώτη θύρα του ισόγειου. Τό κουνούνι κτυπάει αλλά ή πόρτα δέν άνοίγει. Καί όμως ό συγγραφέας είνε μέσα. Τί συμβάνει; Τίποτε τό τρομερό. Κοιμάται. Ο κ. Μωραϊτίνης είνε νικητόβιος. Έτσι δικαιολογείται τό γεγονός, ότι καταρθώναι να σηκωθεί από τό κρεβάτι μόλις κατά τό μεσημέρι. Υληροσία δέν έχει. Ο συγγραφέας έκτελει χρέη θιρωρού και οικιακοπούλου. — Καλημέρα σας! Τι άγαπάτε; — Μά συνέντευξι... — Τώρα είνε άδύνατο... Μόλις εξύπνησα. Έπειτα είμαι τρομερά άπρησχαλμένος. Άλλη μέρα.

— Μά είνε ανάγκη για σήμερα. — Τότε να ρηθίτε στίς 6 τό άπόγευμα. — Δέν κάνει στίς 5 112; — Όχι, στίς 6.

Έπίγαιε στίς 6 παρά τέταρτο. Ο κ. Μωραϊτίνης καθεται στο γραφείο του. Τό δωμάτιο σκεδόν γυμνό. Έκτός από ένα τραπέζι, στο όποιον υπάρχουν άπλωμένες εφημερίδες και τέσσερα καλαμάκια... άδεια — ό συγγραφέας προτιμάει τό μολύβι καί αυτό όταν είνε τόσο μικρό, ώστε να μην πίνανται — δύο ραφάκια με λουλούδια καί ή φωτογραφία της μητέρας του. Ο κ. Μωραϊτίνης κυττάζει τό ρολόι του. — Θα μιλήρωμε, λέγει, αλλά για ένα τέταρτο μόνο.

— Όσην ώρα θέλετε. — Λοιπόν, στίς διαταγές σας. — Πώς άρχισατε την σταδιοδρομία σας; — Άρχισα με τόν «Μαραθώνιον Δρόμον», μία κακωχία πού έπαύθηκε πρδ 25 χρόνων. — Άν δέν άπαύωμαι, προηγουμένως είχατε γράψει ποιήματα. — Ναί... Τότε ήμουν 16 ετών. Έγραφα στίχους στην καθαρώνουσα. Περιττόν να σας είπω, ότι ήσαν άνόητοι. Τό β βλασφάμι μου από τό ξέδινα πρδ έτών ό φίλος μου Παναγιωτόνιου για να δείξη ότι τότε ήμουν αελογχολικός. — Υστερα από τόν «Μαραθώνιον Δρόμον»; — Ά, ναί, λησιμότητα να σας είπω ότι ό «Μαραθώνιος Δρόμος» πού έπαύτηκε στη «Νέα Σκηνη» δέν ήσαν μόνο ή πρώτη μου θεατρική

ΟΙ ΕΞΕΧΟΝΤΕΣ ΕΛΛΗΝΕΣ ΑΠ' ΤΗΝ ΚΑΛΗ ΚΙ' ΑΠ' ΤΗΝ ΑΝΑΠΟΔΗ Ο Κ. ΤΙΜΟΣ ΜΩΡΑΪΤΙΝΗΣ

έπιτυχία, αλλά και τό πρώτο Έλληνικό έργο πού υπερέβη την σειρά των δέκα παραστάσεων. Γιατί έως τότε όλα τά έργα μόλις έφθαναν στίς 10 παραστάσεις τα κατέβαν έπειδή ένόμιζαν ότι τό κοινόν έκουράζετο.

— Είχατε πεποθήσει ότι τό έργο σας θα πετύχη; — Όχι. Πεποθήσι δέν έχω και σήμερα πού γέγραφα...

Πραγματικά ό κ. Μωραϊτίνης είνε ό χειρότερος... θεατής των έργων του. Στίς πρόσδες παρουσιάζαι μελοχρησμούς. Όταν έλθει ή επόμενη τότε παθαίνει ένα άπεριγράπτο τραύμα. Μένει κλεισμένος κάπου και περιμένει τό... μιξιλάρισμα. Εύτυχώς ότι έως τώρα δέν έδοξάμους τέτοιου είδους ύποδοχη.

Η συγκίνησι του κ. Μωραϊτίνη δέν ελαττώνεται ούτε όταν τόν κοινόν χειροκρατεί την παράστασι καί ζητάει επί σκηνης τόν συγγραφέα.

Ο κ. Μωραϊτίνης έξανακουθεί και τότε να φοβάται. Έτσι στην επόμενη του «Αρχοντα του Κόσμου», ό κ. Άγγελοπούλος, άφου είδε ότι ήσαν άδύνατο να τόν πείσι να βήι στη σκηνη, έλεγε στους θεατές:

— «Κύριοι, ό συγγραφέας μου έλεγε να σας πω ότι... δέν είνε εδώ!»

Αυτά τραβάνε ό κ. Μωραϊτίνης σε κάθε καινούργιο του έργο.

Καί τώρα άς συνεχίσουμε την άνάκρισι.

— Πότε έπαιγατε για πρώτη φορά σ' έφημερίδα;

— Πρίν πάσω δουλειά σ' έφημερίδα έγραφα σε σατυρικά περιοδικά. Ήμουν φαντάρος όταν μ' έφράναξεν ό Καλαποθέτης και έπήγα στο «Εμπρός». Τότε έγραφα πολλά και διάφορα, χρονικά, έθνα ρεπορτάζ, έπαινα ανεντεύξεις όποις καί έσείς — μόνο πού δέν έπείρασα ποσό — γραπούσα πρακτικά της Βουλής καί έκανα τή σεληδοποιήσι. Νομίζω ότι ή δουλειά ήταν άρκεστά βαρετή για τότε νεανικούς μου ώμους.

— Έπειτα ποιά έργα έδώσατε; — Την «Πρωιτιουργίαν», με την Ροζούλια Νίκα, τό «Καινούργιο Στίτι» με την Κυβέλη κ. ά.

“ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ,” Εβδομαδιαία Φιλολογική Έπιδείρησις

Γραφέας: ΣΤΟΛ ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ
Διευθυντής: Ν. ΚΑΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ, όδός
“Αλαμίνους 127.

Υπεύθυνος συντάκτης: ΜΗΤΣΟΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ, Στόλ Δημητρακοπούλου.
Προϊστάμενος Τυπογραφείου: ΚΩΝΣΤ. ΔΕΜΕ-ΜΑΓΑΣ, όδός Γοργίου 17.

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 4

Όροι συνδρεμών

Εσωτερικού: Έτησία Δρχ. 200
Εξωτερικού: Έξάμηνος 100
Δολάρια 6

Αί έπιστολαί καί τά έμβόσματα πρέπει να στέλλονται ως έξης: Διεύθυνση περιοδικού «Παναθήναια», Αθήνας.

Τά «Παναθήναια» άντιπροσώπεύονται καθ' όλην την Άμερικην διά την κατά φύλλον πώλησιν υπό της Έταιρίας ATHENS NEWS AGENCY, (308-310 West 58th Street) NEW YORK CITY

είς την όποιαν δέον ν' απευθύνονται οι ενδιαφερόμενοι.

Έτος Α'. Αριθμ. φύλλου 23
Κυριακή 28 Μαΐου
1933

— Έπιδείρησι πότε έγράφατε; — Έπειτα. Καί έγραφα έπιδείρησι για να κτυήσω τις... έπιδείρησεις. Συνέβη όμως τό άντίθετο. Καί ή δική μου έπιδείρησι έπαισε και τά «Παναθήναια» έπέτυχαν. Έξέδωκα άρκετά χρήματα. Ο παρής μ' έκανε να συνεχίσω την έπιδείρησογραφία. Έτσι, έπιδείρησι χρόνια συνεχώς έδινα τό «Πανάρισμα».

— Έκτός από τό θέατρο, τί άλλα έτυχάσατε;

— Έκικλοφόρησα ένα μυθιστόρημα, την «Ολόκληρη Ζωή», καί μία συλλογή ποιημάτων «Τά Φθινοπωρινά».

— Ποιήματα γράφατε ακόμη;

— Εύτυχώς όχι.

Καί έρχομθα στίς συνήθειες του έκλεκτου εθνομορφάρου μας. Ο κ. Μωραϊτίνης δηλώνει ότι προκειμένου για φαγητό δέν έχει καμιά προτίμησι.

— Κατανίξετε πολύ;

— Δυστυχώς τό βλέπετε. Τώρα θα άναχωρώ άλλο ταξίδο. Οι γιατροί μου έπαιν να πάω τό κάκισμα καί ένώ άρχισα να κόβω τά ταξίδα... στη μέση.

— Ποιές ώρες εργάζεσθε;

— Από τις έξ έως τις όπαι. Γράφω τό χρονογράφημα του «Εθνους». Καί να ιδίτε ότι αυτή την ώρα έρχεται να με δοή ως ό κόσμος!

— Περιτάτους κάνετε;

— Άλλοτε ήμουν μαριόνης περιτατή. Τά τελευταία δύο χρόνια στωικίστα.

— Πώς βλέπετε τό θέατρό μας;

— Παραγωγή δέν βλέπω από τους νέους. Άλλά καί οι παλαιοί, άν έξαρξέται κανείς τή κ. Συναντινόν, δέν γράφουν. Ο κ. Μελάς καί τόν σκηνοθέτη.

— Δηλαδή από έτών άσχολεύεται με την σκηνοθεσία.

— Έπειτα τό «Εθνικό Θέατρο» δέν βλέπω να έκτελή τόν προορισμό του. Κλείνει την πόρτα του στους νέους. Σε διάστημα δύο χρόνων ανέβασε δύο έργα μόνον Έλληνικά. Ένα του κ. Ξενοπούλου καί ένα του κ. Καφαντάρη.

Καί τώρα εις τό φλέγον ζήτημα. — Σας κατηγορούν ως έχοντν του μοντέρνισμού...

— Κάθε άλλο... Όπως βλέπετε, καί τό στίτι πού μένω, είνε μοντέρνο. Είμαι έχθρος της τερατολογίας καί των υπερβολικών έκδηλώσεων. Δέν άγαπώ την γυναικά — άρχα, ένώ άντιθέτως συμπάσθω την χειραφετημένη πού εργάζεται. Με λένε παλιν — Αθηναίο. Καλέσθαι! Μπορεί να μ' άρέσει ένα γραμμό δραμάκι της Πλάκας, δέν με συγκινούν όμως όλα τά παλιά. Μερικά μάλιστα μου φέρνουν άπείδια. Δέν είμαι παρελθοντολογιστής. Άν μ' συγκινεί τό παρελθόν, είνε γιατί μου ήσται τά νεύτα μου. Βλέποντας, λόγω χάρι, ένα μόνιμο δέ συγκινούμαι από τό μόνιμο. Άλλά έπειδή θημιόμαι κάποιο ραντεβουδάκι... Τι λέτε καί σεις; ...

Τί να ελπούμε, σεβαστέ κ. Μωραϊτίνη; Ότι καί να είνε αυτό δέν έχει καμιά σημασία. Τη ζωή σας δέν πρόκειται να την αλλάξη κανένας. Η χωρά ή δική σας είνε σ' ένα μοναχικό περίπαιτο με σεληνόφως όποις καί σε μία κοσμική συγκέντρωσι του «Ατελις».

Γ. ΔΗΜΑΚΟΣ

ΤΑ ΕΞΥΠΝΑ
ΚΑΙ ΤΑ ΚΟΥΤΑ

Στό κελλά του καταδίκου:

— Ποιά είνε ή τελευταία σου έπιθυμία;

— Μόλις με άποκεφαλίσετε να με δέξετε καί να με μεταφέρετε άμέσως στο φρενοκομείο!

— Πάτι; ...

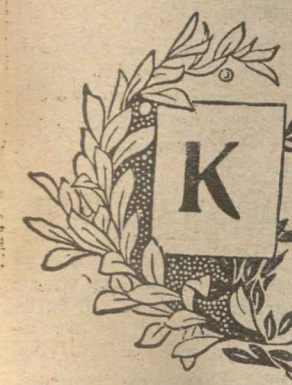
— Γιατί θα έχω χάσει τό... κεφάλι μου!

Έ κ ε ι ν ο ς. — Ά! Λιλή μου, να ξέρης ότι με την πρώτη άποψία σου θα με σκοτώσεις.

Έ κ ε ι ν η. — Τότε λοιπόν, θα φροντίσω να μάθης τη δεύτερη.

Αίσθηματικά μυθιστορήματα

Ο πύργος με τις τριανταφυλλιές

(Συνέχεια καί τέλος).

ΑΤΑ τη διάφορκα των περιπατών αυτών, τό αίσθημα των δύο νέων ευρίσκε ε ν κ αι ρ ι ε ς να έκδηλώνεται, συνεκ α λ λ η μ ι ν έ ν α β έ β α ι α, αλλά άρκετά ξωρα, ώστε καί ό δύσ τους να καταλάβουν ότι ή άγάπη τους

φία τους καί την ελπίά τους.

Την άλλη μέρα ή Λάουρα έφρευε με τόν πατέρα της για τή μακρινή τους άποεία.

Κατά τη στιγμή του άποχωρισμού, δάκρυα κυλούσαν από τά μάτια της, καθώς καί από τά μάτια του Φρέντυ. Η Λάουρα θ' άπουσιάζε δύο χρόνια καί κατόπιν θα ξαναγύριζε με τόν πατέρα της στην Άγγλία για τους γάμους της...

Έντοιαμεταξύ καί ο Φρέντυ θα είχε κάνει τη θητεία του ως άξιωματικός του ναυτικού καί θα ήσαν πεία έλευθερος.

Όταν τό άμάξι, με τό όποιο έφταναν ό δούξ του Μπούρχαμ καί ή κόρη του, χάθηκε από βάθος του δρόμου, ό Φρέντυ μαζί με τόν Τζέρομ, της Ισαβέλλα καί τόν Ρούτρεχτ ξαναγύρισαν στον Πύργο με τις Τριανταφυλλιές.

Ξαπλωμένη σε μία άνθισμένη βερβάντα, τούς περιέμενε ή Μαγκάλι.

Ο Φρέντυ έστρεψε κοντά της.

— Ω! αδελφούλα μου, τής έλεγε. Δέν ξέρεις πόσο ύποφέρω...

Η Μαγκάλι χαμογέλασε καί του απάντησε: — Αύτοι είνε οι πόνοι της άγάπης...

Τά χρόνια περνούν γρήγορα...

Ένας κομψός καί νεαρός άξιωματικός του ναυτικού διασχίζει, τρέχοντας σχεδόν, τις δενδροστοιχίες του Πύργου με τις Τριανταφυλλιές... Είνε ό Φρέντυ, ό όποιος έπείρε άδεια, γιατί ό Τζέρομ του άνήγγειλε την έπιστροφή της Λάουρας.

Στην είσοδο του πύργου ένας γοητευτικός όμιλος τόν περιμένει...

Είνε εκεί ή Μαγκάλι, λουλούδι σε όλη τη λαμπρότητά του άνθους, ό Τζέρομ, όρατός καί με-

γαλοπρεπής, ή Ισαβέλλα, γλυκιά καί κομψή καί ό σύζυγός της, ό λιποτικός καί άγαθός Ρούτρεχτ... Άνάμεσα στον Τζέρομ καί στη Μαγκάλι στέκεται ή Λάουρα, έξοτικό λουλούδι όμορφας...

Ο Φρέντυ τρέχει καί έπειτ' από μερικές στιγμές βρίσκεται κοντά τους...

Αχαρισμένος, κυττάζει τά πρόσωπα, βλέπει τη Λάουρα καί για μία στιγμή διατάζει... — Φρέντυ! τού φωνάζει έκείνη.

— Λάουρα! άπαντάει ό νέος.

Καί παίρνοντας τό χέρι της, τό φιλάει.

Η πολυαγαπημένη του μηνηστή έχει ξαναγυρίσει έπειτα από δύο χρόνων άπουσία, οι όποιοι φάνηκαν καί στους δύο αιώνες όλόκληροι.

Μά ή άγάπη τους στο διάστημα αυτό είχε μεγαλώσει άκόμα περισσότερο.

Καί τώρα είχε φτάσει πεία ή στιγμή πού θα γινότουσαν ευτυχισμένοι...

Μερικά μήνες πέρασαν άκόμα...

Είνε ένα χειμωνιάτικο βράδυ άγριο... Τό χιόνι πού πέφτει τρείς ήμρες τώρα, έχει σκεπάσει με τό λευκό του σάβανο όλη την έξοχή πού αμύνεται γύρω από τόν Πύργο με τις Τριανταφυλλιές...

— Άν προχωρήσουμε μέσα στο σαλόνι του πύργου, θα γοητευθούμε από τή σκηνη πού θα παρουσιάζει μπροστά στα μάτια μας...

Στό μεγάλο τζάκι καίει μία δυνατή φωτιά...

Η Μαγκάλι με τόν Τζέρομ, έχοντας ανάκειά τους ένα μικρό άγγελο πού φιλάει καί γελεί χαρούμενος, συναγωνίζονται πούδ να τόν χαϊδέψουν περισσότερο...

Παρά πέρα, ό Φρέντυ με τη Λάουρα, πού παντρεύτηκαν πρδ όλίγων ήμερών, κυττάζονται έκστατικά μέσα στα μάτια...

Η Ισαβέλλα καί ό Ρούτρεχτ μιλούν κρατώντας πιεσμένα τά χέρια τους...

Κοντά σ' ένα τραπέζι καθέται ή δούκισσα του Στάλντεν καί συνομιλεί με την παλιά της φίλη, τη δεσποινίδα Αμαλία.

Ολοι είνε ευτυχισμένοι μέσα στην άρχοντική αυτή σάλα...

Η ανταύγεια από τό τζάκι φωτίζει πρόσωπα γεμάτα ευγένεια καί χαλάρωσιν...

— Μαγκάλι, λέει σε μία στιγμή ό Τζέρομ, έχω να σου δείξω κάτι... Άπόψε είνε μία επέτειος...

— Ποιά; ρωτάει ή νέα γυναίκα ξαπλωμένη.

— Σάν άπόψε, πρδ δέκατασσών χρόνων, σε είδα για πρώτη φορά...

— Άμέσως ή σκηνή της Μαγκάλι γυρίζει στο μακρινό έκπαιτο παρελθόν. Ξαναθυμάται τή μητέρα της, τις δυστυχίες της καί ένα δάκρυ φαίνεται στα μάτια της...

— Ω! καί, Μαγκάλι, τής λέει ό Τζέρομ.

— Ναί... γιατί θυμάσαι...

— Δέν πρέπει πεία να θυμάσαι...

Καί, δακρύνοντας της τό παιδί τους, προσθέτει:

— Να τό μέλλον... Να ή ελπίδα... Τά προσμένα είνε πάλι μακριά πεία... Ο Θεός εδίδωκε να μάς κάνει ευτυχισμένους... Άς τόν ευχαριστήσουμε...

Καί μαζί με τη Μαγκάλι, κρατώντας ανάμεσα στα έννομένα χέρια τους τό παιδί τους, η θυρίδα μία μυστική προσευχή.

ΤΕΛΟΣ

Στά ώραία πόδια
ή κατάλληλhedes κάλτσες

Η καλή εφαρμογή καί ή
έξαιρετική εμφάνισις των
κάλτσων ΕΤΑΜ
δίδουν στίς γραμμές των ποδιών
σας έκφρασι καί πλαστικότητα.

Εταμ

ΑΘΗΝΑΙ-Βουκουρεστίου 8, Εύαγγελιστ. 21, Αίολου 96
ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ-ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ-ΠΑΤΡΑΙ.

ΣΑΤΥΡΙΚΑ ΣΕΛΙΔ

ΕΠΙΧΑΙΡΕΣ ΣΑΤΥΡΕΣ

ΤΟ ΚΟΙΛΟΒ ΛΕΥΤΙΚΟΝ ΠΑΤΙΝΤΙ

'Από κρότον δργάνων βουίξει
καί βροντά κι' άντηχεί ή Βουλή
πās πατήρ τόν άντάκαλον βρίζει,
πās πατήρ έχει γίνει σκυλί.

Μέσ' στο τόσο κακό της άντάρας
άντηχούν άπειλά φοβερά:
— Θά σās φάω! φωνάζει ό Μπουρ-
(δάρας
κι' ό Καλάνης βοά: —Κάτω ρέ!

'Οποιος μπαίνει κεί μέσα τά χάνει
στον άταίσιο πάταγο έκείνον
καί ρωτά: —Τό λαμπρόν τουτο χάνι
είν' στ' αλήθεια ή Βουλή των Έλ-
(λήνων;

Δεξιά καί ξερθά ή μαγκούρες
πέφτουν, πέφτουν, της γνώσεως Ξυ-
(λον!—
κι' οι πατέρες κρατώντας κοιμπού-
(ρες
έφορμούν έναντίον άλλήλων.

Καί τρανή διεξάγεται μάχη
καί τά θύματα πέφτουν σειρά
μέ πληγές στην κοιλιά, στο στο-
(μάχι
καί άπ' τούς πόνους θρηνούν γοερά.

'Από κρότους μαγκούρας βουίξει
καί βροντά κι' άντηχεί ή Βουλή
ό Δευτέρης άφρίζει—ξαφρίζει

καί ύδρίζει, γεμάτος χολή.
'Ο Σαγιάς έφορμά έλος μέ-
(νος
καί βροντά καί βοά: —'Αει
(σιχτί...

Δέν έπρόφτασε «ρε» νά είπη
πέφτει κάτω σφαγμένος!...

Τό κοιδοῦνι ό πρόεδρος κρούει
—Βγάλε, βρέ, βουλεύεται τό σκα-
(μύ!

Μά οὐδείς έξ αυτών τόν άκούει
μήδ' στών τόσο φοικτό σκοταμό.
'Από κρότους δργάνων βουίξει
καί βροντά κι' δγκον'ξ' ή Βουλή
καταντά τρομερή—βρώσε οὐ'ι!
πās πατήρ έχει γίνει σκυλί...

ΜΕ ΤΡΙΑ ΛΟΓΙΚΙΑ

ΕΥΘΥΜΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

'Ενας χοντρός καί κολλώδης πα-
πās, μιά μέρα, πήγε σ'ά Παρατή-
γματα γιά νά συναντήση ένα συγ-
γενή του άξωιατικό.

Πρίν πλησιάσει όμως στ'ήν πύλη
τόν στοτώνων στομαίτησε ένα φαν-
τάρο καί τόν ρώτησε:
—Δέν μου λές, τέκνον μου, μπο-
ρώ νά περάσω από τήν πύλη;

Καί ό φαντάρος ρίχνοντας ένα
έξεταστικό βλέμμα στην πελώρια
κολά του καί παραξενωντας τήν
έρωτίσή του, του απάντησε:

—Πώς δέν μπορείς, δέσποτά
μου, 'Αφού περιούν κάωρα δλόκλη-
ρα φορτωμένα με'σανό!...

'Ενας έτοιμοθάνατος 'Αθηναίος
φιλάργυρος, άφού υπαγόρευσε τή
δασήκη του στο συμβολαιογράφο
του, έπρόσθεσε:

—'Καί στο θάνατό μου ή πύ-
χη με'κατάρεξε: Πεθαίνω σ'ά
μέσα του μηνός, ενώ έχω πληρω-
μένο δλόκληρο τό ένοίκιο του σπι-
τιού μου!

ΣΑΧΛΑΜΑΡΕΣ

ΓΙΑ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ ΚΕΦΙ

Στό δικαστήριο:
'Ο πρόεδρος.—Είπε αλήθεια
ότι χτυπήσατε τή γυναίκα σας μ' έ-
να παληό σκοιπόξυλο;

'Ο κατηγορούμενος.—
Μάλιστα, κύριε πρόεδρε, γιατί τά
οικονομικά μας δέν μās επιτρέπουν
νά πάρουμε... καινούργια σκοιότα!

Μεταξύ φίλων:
—Μά πώς τά καταφέρνεις νά
μην έχης ούτε μιά έρωτική κατά-
κτηση στη ζωή σου;

—Ξέρω κι' εγώ!... 'Η γυναίκες
με κοροϊδεύουν, γιατί είμαι ντρο-
παλό.

—Καί γιατί είσαι ντροπαλός;
—Γιατί με κοροϊδεύουν ή γυναί-
κες!

Μεταξύ φιλενάδων:
—Τάμαρες; 'Η Λιλίκα παντρεύ-
ται.

—Δέν τό πιστεύω!...
—Γιατί δέν τό πιστεύεις;

—Γιατί είνε πολύ έξυπνη γιά νά
παντρευτή έναν άνθρωπο, που είνε
τόσο βλάκας, ώστε νά θέλη νά τήν
κάνη γυναίκα του!...

Μεταξύ στρατιωτών του έπικου:
—'Εχεις γερό μέσον, μ' άλλα
λόγια, συνάδελφε.

—Πώς τό συμπεραίνεις αυτό;

—Νά! ενώ έσένα σου δόσανε έ-
να μαύρο άλογο, έμένα μου δόσανε
ένα άππο καί τραβά τό δάβουλό
μου όσπου νά τό καθαρίσω!

Η ΑΝΤΙΘΕΣΙΣ

ΕΥΡΩΠΑΙΟΙ ΚΑΙ ΑΝΑΤΟΛΙΤΕΣ

'Ενας Γάλλος άδβας κάθισε καί
ύπελόγισε τις διαφορές καί τις χα-
ρακτηριστικές αντιθέσεις που έχω-
ρίζουν τούς ανθρώπους της 'Ανατο-
λής από τούς ανθρώπους της Δύσεως.

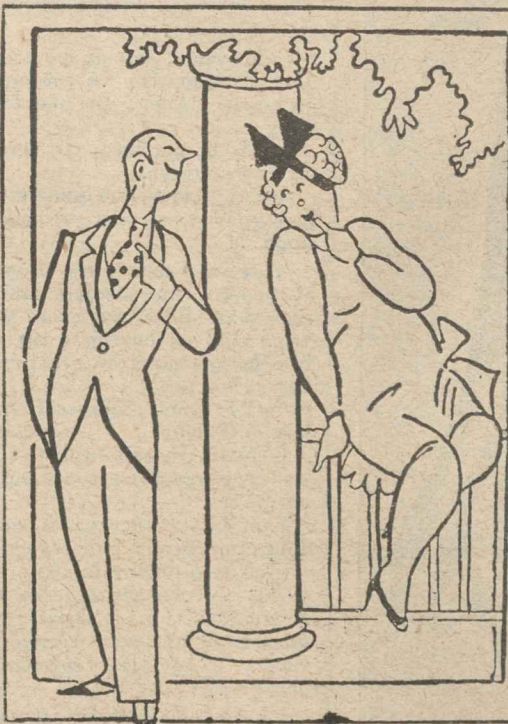
Οι 'Ανατολίτες λοιπόν γράφουν
καί διαβάζουν έκ δεξιών προς τά ά-
ριστερά, ενώ οι Εύρωπαίοι έξ αρι-
στερών προς τά δεξιά. Οι Εύρωπαίοι
μπαίνουν μέσα στους ναούς βγάζον-
τας τά καπέλα τους, οι 'Ανατολί-
τες βγάζουν τά παπούτσια τους. Οι

Εύρωπαίοι μετρούν τόν χρόνο με τόν
ήλιο, ενώ οι 'Ανατολίτες τόν με-
τρούν με τή σελήνη. Οι Εύρωπαίοι
τυλίγουν τό λαμό τους με καπλά
καί γιακάδες, άφίνοντας τό κεφάλι
σχετικώς πύ έλεύθερο, ενώ αντίθέ-
τως οι 'Ανατολίτες δένουν τό κεφάλι
τους με σαφάα καί φέσα κι' ά-
φίνουν τόν λαμό τους γυμνό. Οι

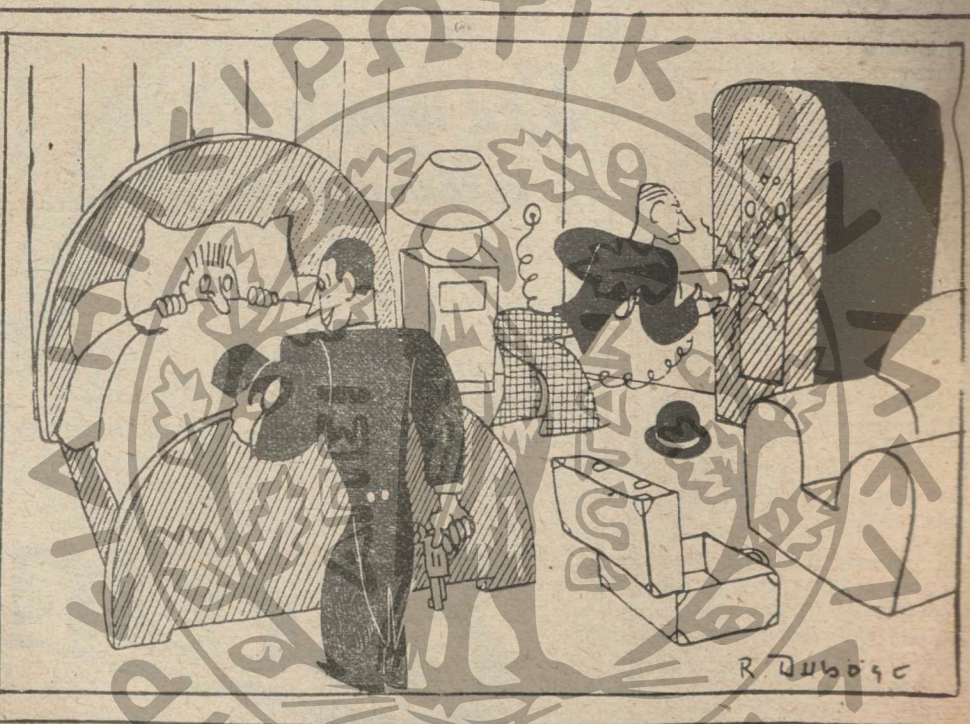
Εύρωπαίοι τό περισσότερο βάρος
του ρουχισμού τους τό ρίχνουν σ'α
πλάτες, ενώ οι 'Ανατολίτες βαρύν-
ουν τή μέση τους με τεράστιες
βράκες. 'Εμείς καθόμαστε σέ καρέ-
κλες καί ψηλά καθίσματα, ενώ οι

'Ανατολίτες στρογγυλοκάθονται ό-
κλαδόν κατάχαμα ή έπάνω σέ τά-
πητες καί προσκέφαλα. Οι 'Ανατο-
λίτες, τέλος, δέρνουν τις γυναίκες
τους, ενώ μ' έμάς... συμβαίνει
αντίθετα!...

Η ΓΕΛΟΙΟΓΡΑΦΙΑΣ ΜΑΣ

ΕΚΕΙΝΟΣ.—Τί θα κάνετε άν σās φιλοῦσα
ξαφνικά;
ΕΚΕΙΝΗ.—Θά φάω, αλλά... σήμερα ή
φωνή μου είνε πολύ βραχνιασμένη.

Ο ΔΙΑΡΡΗΚΤΗΣ, (στον οικοδεσπότη, τή στιγμή που του
σπάνε τό χρηματοκιβώτιο).—Σās ζητώ συγγνώμη, κύριε,
σās ζητώ... γονυκλινής συγγνώμην, γιά τό θόρυβο που κάνει
ό συνάδελφός μου καί δέν σās άφίνει νά κοιμηθώ!...